Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын
даргын 2020 оны 100 тоот тушаалын
7-р хавсралт

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМГИЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН 2024 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ТАЙЛАН

Д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилтот түвшин	Хүрсэн түвшин буюу хэрэгжилт /хүрээгүй бол тайлбар/	Гүйцэтгэлийн хувь
СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛТ 1. Баян- өлгий аймгийг хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэлийн 2.2.4, Аймгийн Засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.2.3 дахь заалтыг хэрэгжүүлэх							
1.1	Хүн амын эрүүл мэндийг сайжруулах, тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг нэмэгдүүлэхэд чиглүүлэн эрүүл мэндийн байгууллагуудыг стандартын шаардлага хангасан орон байраар хангах	-	Үйл ажиллагааны хэрэгжилт хувиар	50%	Шинэ байртай болно	Ногооннуур сумын Улаанхад багийн 5 ортой эмнэлэг ашиглалтанд орсон.	100%
1.2	Гадаадын зээл, тусламж, хөтөлбөр, олон улсын хандивлагч байгууллагуудад хандаж, хөрөнгө оруулалт хийлгэх	1250.0 сая	Тоогоор	30%	Шинэ байртай болж тоног төхөөрөмж өөр хангагдна	Канад улсын тусламжтайгаар 70 сая төгрөгөөр Ногооннуур сумын ЭМТ-ийн эхийн амрах байрыг бүрэн тохижуулсан.	100%
СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛТ 2. Монгол улсыг хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэлийн 2.2.4, Баян-Өлгий аймгийг хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэлийн 2.2.4, аймгийн Засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.2.3 дахь заалт							
2.1	Эрүүл мэндийн салбарын автопарк шинэчлэлтийг төлөвлөлтийн дагуу үе шаттай шийдвэрлүүлэх	180 сая	Машины тоогоор	85%	Автопарк шинэчлэлт хийгдэнэ	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар НЭ, Булган, Цэнгэл сумын ЭМТөвүүд түргэн тусламжийн шинэ авто машинаар хангагдсан. 12 сум, 1 тосгоны нийт 70 бага эмчийг мотоциклээр унаажуулсан.	100%
2.2	Эрүүл мэндийн байгууллагуудыг стандарт технологийн төлөвлөлтийн	1250.0 сая	Тоогоор	80%	85,0 %	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 178,8 сая төгрөгийн өртөгтэй суурин рентген, Люксембург улсын	100%

	дагуу нэн шаардлагатай багаж, тоног төхөөрөмжөөр хангаж, тоног төхөөрөмжийн асуудлыг шат дараалан шийдвэрлэх					төслөөр 120,0 сая төгрөгийн өртөгтэй зүрхний ЭХО, Төсөл Дэззэрт ОУ Энэрлийн Байгууллагын тусламжаар 3,1сая төгрөгийн өртөгтэй нярайн шарлагын аппарат 5ш, 3,4 сая төгрөгийн өртөгтэй нярайн шарлалт хэмжигч аппарат 5ш, Глобал сангийн тусламжаар 5,0 сая төгрөгийн өртөгтэй Зүрхний цахилгаан бичлэгийн аппаратаар хангагдсан. Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Алтанцөгц, Буянт сумын ЭМТөвүүд 20,9 сая төгрөгийн өртөгтэй бүрэн автомат биохими, 5,0 сая төгрөгийн өртөгтэй Зүрхний цахилгаан бичлэгийн аппарат, 3,4 сая төгрөгийн өртөгтэй шээсний анализатор, 27,2 сая төгрөгийн өртөгтэй хэвлийн ЭХО аппаратаар тус тус хангагдсан бол Дэлүүн сумын ЭМТ 27,2 сая төгрөгийн өртөгтэй хэвлийн ЭХО, Баяннуур сумын ЭМТ 20,9 сая төгрөгийн өртөгтэй бүрэн автомат биохимийн анализатор, 3,4 сая төгрөгийн өртөгтэй шээсний анализатор, Бугат сумын ЭМТөв орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар 20 сая төгрөгийн өртөгтэй шүдний тоног төхөөрөмжүүдээр тус тус хангагдсан.	
2.3	Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн баталгаат засвар, үйлчилгээг боловсронгуй болгох, инженерүүдийг чадавхжуулах	45.0 сая	Тоног төхөөрөмж-ийн тоогоор	70%	80%	Төсөв батлагдаагүй.	
СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛТ 3. Монгол улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.1.12, Баян- Өлгий аймгийг хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэлийн 2.2.4, Аймгийн Засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.2.3 дахь заалт							
3.1	100 ортой Нэгдсэн эмнэлгийн байрыг ашиглалтанд оруулах	28656.2 сая	Барилгын ажлын гүйцэтгэлийн хувь	70%	Барилгын ажил 100% хувьтай гүйцэтгэгд-сэн байна.	Нэгдсэн эмнэлгийн шинэ барилга 2024 оны 12-р сарын байдлаар 90%-ийн гүйцэтгэлтэй байна. 2025 онд ашиглалтанд орно.	90%
3.2	Ногооннуур сумын Улаанхад багийн эмнэлгийн барилгыг ашиглалтад оруулах	770.4 сая	Барилгын ажлын гүйцэтгэли	Барилгын ажлын гүйцэтгэл	Барилгын ажил 100% хувьтай	Ногооннуур сумын Улаанхад багийн 5 ортой эмнэлэг баригдаж ашиглалтанд орсон.	100%

			йн хувь	70 хувьтай.	гүйцэтгэгд-сэн байна		
3.3	Өлгий сумын Хотгор багийн эмнэлгийн барилгыг ашиглалтад оруулах	1003.3 сая	Барилгын ажлын гүйцэтгэли йн хувь	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 30 хувьтай.	Барилгын ажил 100% хувьтай гүйцэтгэгд-сэн байна	Санхүүжилт дутуу олгогдсон. 2025 онд ашиглалтад оруулахаар төлөвлөн ажиллаж байна.	70%
3.4	Дэлүүн сумын эрүүл мэндийн төвийн хуучин барилгын засвар хийх	170.0 сая	Ажлын гүйцэтгэли йн хувь	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 50 хувьтай.	Барилгын ажлын гүйцэтгэл 100 хувь, ашиглалтад хүлээлгэн өгөх	Дэлүүн сумын ЭМТөвийн хуучин барилгын их засварын ажил дуусах шатанд явж байна. Он гарахаас өмнө ашиглалтад оруулахаар төлөвлөн ажиллаж байна.	100%
3.5	Толбо сумын эрүүл мэндийн төвийн барилгыг стандартад нийцүүлэн засварлах	60,0 сая	Засварын ажлын гүйцэтгэли йн хувь	Засварын ажлын гүйцэтгэл 0 хувьтай.	Засварын ажлын гүйцэтгэл	Толбо сумын ЭМТ-д засварын ажил хийгдэж дууссан. Барилгын бүх өрөөнүүдийн хаалгыг сольж, гадна дотор талыг будаж, паркет шаал хийгдсэн.	100%
3.6	Сагсай сумын эрүүл мэндийн төвийн засвар хийх	100,0 сая	Засварын ажлын гүйцэтгэли йн хувь	0	100%	Сагсай сумын ЭМТ-ийн барилгын их засварын ажил хийгдэж дууссан. Барилгын гадна дотор талыг шавардаж, эмульс, шохойгоор будаж паркет шал хийгдсэн. Ариун цэврийн өрөөнүүдийн шал болон хананд плита наасан.	100%
3.7	Цэнгэл сумын эрүүл мэндийн төвийн барилгын засвар хийх	130,0 сая	Засварын ажлын гүйцэтгэли йн хувь	70%	100%	Цэнгэл ЭМТ-ийн дээврийн засварын ажил дуусах шатанд явж байна.	90%
3.8	Нэгдсэн эмнэлгийн сэргээн засах тасгийн засвар хийх	60,0 сая	Барилгын ажлын гүйцэтгэли йн хувь	0	100%	Нэгдсэн эмнэлгийн сэргээн засах тасгийн засварын ажил хийгдэж дууссан. Бүх өрөөнүүдийг эмнэлгийн зориулалттай тосон будгаар будаж, усан эдэлгээтэй өрөөнүүдийн хаалгыг сольж, шал болон хананд плита нааж, коридор болон эмч нарийн өрөөнд паркет шал хийгдсэн.	100%

3.9	Бугат сумын эрүүл мэндийн төвийн барилгын засвар хийх	20,0 сая	Барилгын ажлын гүйцэтгэлийн хувь	0	100%	Бугат сумын хуучин эрүүл мэндийн төвийн барилгын гадна дотор талыг эмульс болон шохойгоор будаж, цонх хаалгыг сольсон.	100%
СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛТ 4. Монгол улсыг хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэлийн 2.2.4, Баян-Өлгий аймгийг хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэлийн 2.2.8, аймгийн Засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.2.5 дахь заалт							
4.1	Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн арга, хэлбэрийг нэвтрүүлж эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний тоо, чанартай уялдуулан тооцоолол хийж,эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилтийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангах	32300, 0 сая	ЭМД-аас авсан санхүүжилт-ийн хувь, хэмжээ	90%-иас доошгүй байсан.	95%-иас доошгүй байх	Эхний 11 сарын байдлаар ЭМД-аас авах гүйцэтгэлийн санхүүжилтийн төлөвлөгөөний хэмжээ 33,318,496,226.21 төгрөг, гүйцэтгэл 95.5% байна.	100%
4.2	Эрүүл мэндийн улсын төсвийн байгууллагын УИХурлаас батлагдсан төсөв, гүйцэтгэлээр санхүүжих байгууллагуудын 2024 оны төсвийн хуваарийг хийж, харьяалагдах төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлэн батлуулах	37400, 0 сая	Төсвийн хуваарийг хийж, төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлэн батлуулсан эсэх	Төсвийн хуваарийг хийж, төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлэн батлуулах	Төсвийн хуваарийг хийж, төсвийнерөнхийлөн захирагчид хүргүүлж батлуулсан байх	Эрүүл мэндийн яамнаас ирүүлсэн 2024 оны нэг иргэний санхүүжилтийн мөнгөн дүн болон үндсэн мэргэжлийн тусламж үйлчилгээний мөнгөн дүнг төсвийн хууль тогтоомжийн дагуу хуваарилж, төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлэн батлуулж, батлуулсан төсвийн хуваарийг эрүүл мэндийн байгууллагуудад хүргүүлэн ажилласан. Мөн энэ оны 4 дүгээр сараас нэмэгдэх цалингийн нэмэгдэлтэй холбоотой нэг иргэний санхүүжилтэд өөрчлөлт орсон, хуваарийг хийж явуулсан.	100%
4.3	Эрүүл мэндийн байгууллагуудын 2023 оны бүтэн жилийн аудитлагдсан санхүүгийн тайлан, 2024 оны хагас жилийн санхүүгийн тайланг нэгтгэх	-	2023 оны бүтэн жилийн аудитлагдсан санхүүгийн тайлан,	2023 оны бүтэн жилийн аудитлагдсан санхүүгийн тайлан, 2024 оны хагас	2023 оны бүтэн жилийн аудитлагдсан санхүүгийн тайлан, 2024 оны хагас жилийн санхүүгийн	Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1 дэх заалт, 54 дүгээр зүйлийн 54.2, 54.4, 54.5 дахь заалтуудын дагуу холбогдох хууль тогтоомж, журамд нийцүүлэн байгууллагуудын 2023 оны бүтэн жилийн аудитлагдсан санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг 2024 оны 3 дугаар сарын 25-ны дотор, 2024 оны хагас жилийн санхүүгийн тайланг 7 дугаар сарын 25-ны дотор бэлтгэн гаргаж	100%

			2024 оны хагас жилийн санхүүгийн тайланг холбогдох тооцоо нийлсэн акт, судалгааны хамт авч хянан, төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хугацаанд хүргүүлсэн эсэх	жилийн санхүүгийн тайланг холбогдох тооцоо нийлсэн акт, судалгааны хамт авч хянан, төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хугацаанд хүргүүлэн ажилласан.	тайланг холбогдох тооцоо нийлсэн акт, судалгааны хамт авч хянан, төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хугацаанд хүргүүлсэн байх	төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хүргүүлсэн.	
4.4	Эрүүл мэндийн улсын төсвийн байгууллага болон гүйцэтгэлээр санхүүжих байгууллагуудын 2024 оны төсвийн төлөвлөгөөний төслийг боловсруулж, ЭМЯ-нд хүлээлгэж өгөх	-	ЭМБ-уудын 2023 оны төсвийн төлөвлөгөө-ний төслийг нэгтгэн боловсруулж, хугацаанд хүргүүлсэн эсэх	ЭМБ-уудын 2023 оны төсвийн төлөвлөгөөний төслийг нэгтгэн боловсруулсан байна	ЭМБ-уудын 2023 оны төсвийн төлөвлөгөө-ний төслийг нэгтгэн болов сруулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хугацаанд хүргүүлсэн байна	Эрүүл мэндийн улсын төсвийн байгууллага болох ЭМГ, ЗӨСТөвийн 2025 оны төсвийн төлөвлөгөөний төсөл, 2026-2027 оны төсвийн төсөөллийг боловсруулж, 518 дугаартай албан тоотоор төсвийн ерөнхийлөн захирагчид хугацаанд хүргүүлсэн.	100%
СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛТ 5. Аймгийг хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэлийн 2.2.9, аймгийн Засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.2.7 заалтыг хэрэгжүүлэх							

5.1	Эрүүл мэндийн салбарын хэмжээнд хүний нөөцийн бодлогыг оновчтой зохион байгуулах, эмч эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн мэдлэг чадварыг дээшлүүлэх, эрүүл мэндийн ажилтны нийгмийн хамгааллыг дэмжиж ажиллах	30 сая	Чадавх жуулах сургалтад хамрагдсан хувь	85%	90%	Эрүүл мэндийн яам, Улсын төв эмнэлгүүд болон сургалт эрхлэгч байгууллагуудаас зохион байгуулагдсан цахим сургалт, зөвлөгөөн уулзалтад тухай бүр холбогдох эмч мэргэжилтнүүдийг хамруулан ажилласан. Мөн дээрх байгууллагуудаас зохион байгуулагдсан цахим сургалт, зөвлөгөөн уулзалтад тухай бүр холбогдох эмч мэргэжилтнүүдийг хамруулан ажилласан. 2024 онд аймгийн эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийн төлөвлөлтийн дагуу салбар нэгжүүдээс 2024-2025 онд улсын төсвийн санхүүжилтээр, байгууллагын зардлаар суралцуулах эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний захиалгыг хийж, Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны А/125 дугаар тушаалаар батлагдсан хязгаарын дагуу эмч мэргэжилтнүүдийг улсын төсвийн санхүүжилтээр суралцуулж байна. Тайлангийн жилд 14 их эмчийг үндсэн мэргэшлээр, төрөлжсөн мэргэшлийн 6 сарын сургалтад 8 их эмч, мэргэжил дээшлүүлэх сургалтад 5 эмчийг хамруулсан бол сувилагч, эмнэлгийн тусгай мэргэжилтний 3 сарын төрөлжсөн мэргэшлийн сургалтад 34 мэргэжилтэнг, сувилагчийн мэргэжил дээшлүүлэх дээшлүүлэх сургалтад 6 сувилагчийг тус тус хамруулан ажилласан.	100%
5.2	Эрүүл мэндийн байгууллагын эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг гадаад, дотоодод туршлага судлуулан мэргэшүүлэх, урт богино хугацааны сургалтад хамруулж, чадавхжуулна.	10 сая	Сургалтанд хамрагдсан эрүүл мэндийн ажилтны хувь	85%	90%	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг, анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудын 4 эмч, 3 сувилагч, 5 багийн бага эмч БНХАУ-ын Хөх хотод богино хугацааны сургалтад тус тус хамрагдсан.	100%
5.3	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг болон сум, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдэд	30 сая	Төгсөлтийн дараах сургалтан	93%	95%	2024 онд Булган сумын эрүүл мэндийн төвийг эх барих эмэгтэйчүүдийн эмчээр, Бугат сумын эрүүл мэндийн төв дотрын эмчээр, Жансая өрхийн эрүүл мэндийн төв	100%

	шаардлагатай үндсэн нарийн мэргэжлийн эмч нарыг бэлтгэх, тогтвортой ажиллах нөхцлийг бүрдүүлэх, суманд ажиллахаар очсон эмч, мэргэжилтнүүдийг тогтвор суурьшилтай ажиллуулахад дэмжлэг үзүүлэх, багийн эмч нарын ажиллах орчин нөхцлийг сайжруулж, шаардлагатай эмнэлгийн хэрэгслээр хангах		д хамрагдсан эмч мэргэжилт-ний хувь			хүүхэд судлалын үндсэн мэргэшлийн эмчээр, аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг хүүхэд судлалын 2, сэргээн засах судлалын 2 үндсэн мэргэшлийн эмчээр тус тус хангагдсан болно. Сум өрхийн эрүүл мэндийн төвийн захиалгаар 2023 онд 7 эмч, 2024 оноос 5 эмч үндсэн мэргэшлийн сургалтад улсын төсвийн санхүүжилтээр тус тус суралцаж байна. Зарим сумдын захиалгаарулсын төсвийн санхүүжилтээр суралцсан эмч нар нь ар гэрийн асуудал, захиалагч эрүүл мэндийн байгууллагуудад мэргэшлийн орон тоо байхгүй, хүүхэд асрах чөлөөтэй гэх шалтгаанаар гэрээт газарт очиж ажиллаагүй. Ногооннуур сумын ЭМТөвийн сэргээн засахын эмч 1 , Цэнгэл сумын ЭМТөвийн мэдээгүйжүүлэг судлалын эмч 1, Раушан өрхийн ЭМТөвийн өрхийн анагаах судлалын эмч 1, Булган сумын хүүхэд судалын 1 эмч байна. Дээрхи эмч нарыг гэрээний дагуу гэрээт газарт тогтвор суурьшилтай ажиллуулах чиглэл өгч ажиллаж байна .	
5.4	Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг мэргэшлийн зэргийн шалгалтанд хамруулах ажлыг зохион байгуулах	-	Мэргэжлийн зэрэг шинээр хамгаалсан эмч, мэргэжилт-ний тоо	9	15	Мэргэшлийн зэрэгтэй холбоотой гарсан тушаал шийдвэр, холбогдох мэдээллийг эрүүл мэндийн байгууллагуудад хүргүүлэн эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг мэдээллээр хангаи ажилласан. Мэргэшлийн зэрэг горилох эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн материалын бүрдүүлэлтэд хяналт тавьж Мэргэшлийн зэрэг горилох шалгалтад орох мэргэжилтнүүдэд арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан. Тайлангийн жилд 4 эмч, 8 сувилагч эмнэлгийн тусгай мэргэжилтэн мэргэжлийн зэрэг хамгаалсан болно.	100%
СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛТ 6. Баян-Өлгий аймгийг хөгжүүлэх 5 жилийн үндсэн чиглэлийн 2.2.5, аймгийн Засаг даргын 2021-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 2.1.9 заалт болох эм, эмнэлгийн хэрэгслийн чанар, аюулгүй байдлыг хангуулж хүртээмжийг нэгдүүлнэ							
	Эм эмнэлгийн хэрэгслийн	Эрүүл	Эм эмнэлгийн	90%	100%	Сангийн сайдын 2017 оны 234 дүгээр тушаалаар батлагдсан ерөнхий гэрээ	

6.1	хэрэгцээг оновчтой тооцон худалдан авах ажиллагааны үр ашгийг нэмэгдүүлэх, ерөнхий гэрээгээр нийлүүлэх эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хүртээмжийг сайжруулна.	мэндийн даатгалын сан	хэрэгслийн хангалтийн хувь			байгуулах журмын дагуу 141 нэрийн эм, эмнэлгийн хэрэгслийн захиалгыг нэгтгэж цахим дэлгүүрээс худалдан авалт хийж харьяа байгууллагуудад түгээсэн. 2024 оны жилийн байдлаар 1,1 тэрбум төгрөгийн эм, эмнэлгийн хэрэгсэл худалдан авсан байна. Уг үйл ажиллагааг хэрэгжүүлснээр эмийн төсвийг хэмнэх, чанартай эмээр харьяа байгууллагуудыг хангах, зайлшгүй шаардлагатай эмийн хангалтыг сайжруулах боломжтой.	100%
6.2	Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн худалдан авах ажиллагааг “Төрийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль”-ийн хүрээнд зохион байгуулна.	Эрүүл мэндийн даатгалын сан	Харьяа байгууллагууд боломжийн үнэтэй чанартай, баталгаатай эмээр хангагдсан байна.	80%	90%	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэг, сум тосгоны эрүүл мэндийн төвийн 2024 оны эм, эмнэлгийн хэрэгсэл худалдан авах тендерийг “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хууль”-ийн дагуу зохион байгуулж, Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим систем tender.gov.mn сайтад урилга нийтэлж, тус тендерт оролцох эм ханган нийлүүлэх байгууллагуудад тендерийн материалын талаар тодруулга мэдээллийг ЭМГ-ын даргын 161, 162, 166, 177, 190 тоот бичгээр хүргүүлсэн. Гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулахад багц тус бүрээр Сангийн сайдын 2023 оны А/258 дугаар тушаалаар батлагдсан аргачлалын дагуу үнэлэн шалгаруулж, хууль тогтоомжийн хүрээнд ил тод байдлыг ханган ажилласан. Тендер шалгаруулалтын урилга, үр дүн, тендерт оролцогчдоос ирүүлсэн гомдлыг цаг тухайд нь шийдвэрлэж, тендерт шалгарсан болон шалгараагүй шалтгаан, нөхцөл, хуулийн үндэслэлийн талаар оролцсон компаниудад албан бичгээр мэдэгдэж, эм, эмнэлгийн хэрэгсэл нийлүүлэх 2024/04-01 дугаартай гэрээ байгуулав. Тус тендерт 21 компани оролцож 15 компани шалгарав.	100%
	Эрүүл мэндийн байгууллагуудын эм зүйн	-	Зөвлөмж хүргүүлж,	70%	80%	Эрүүл мэндийн газрын даргын 2024 оны А/10 дугаар тушаалын дагуу тусгай	

6.3	тусламж үйлчилгээг сайжруулж “Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль” болон бусад хууль журмууд, MNS 52:60 2015 стандартын хэрэгжилт, эмийг жороор олголтын байдалд батлагдсан удирдамжийн дагуу хяналт үнэлгээ хийж, зөрчлийг арилгаж, арга хэмжээ авч зөвлөмж хүргүүлэн ажиллах.		тайлан бичсэн, үр дүнг тооцсон байна			зөвшөөрөл сунгуулах 8, шинээр авах 7, хаягийн өөрчлөлт хийх 1, тусгай зөвшөөрлийн эрх сэргээх 4, төлөвлөгөөт хяналт үнэлгээгээр 23 нийт 42 нийтийн үйлчилгээтэй хувийн хэвшлийн эмийн сан, 4 өрхийн эрүүл мэндийн төв, Нэгдсэн эмнэлгийн эм зүйн тусламж үйлчилгээнд хяналт үнэлгээ хийж 12-оос 37 заалт бүхий зөвлөмжийг ЭМГ-ын даргын 468 тоот бичгээр хүргүүлэв. Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн хяналт, зохицуулалтын газар, аймгийн Тагнуулын газар, Цагдаагийн газрын холбогдох албан хаагчидтай хамтран эрүүл мэндийн байгууллагуудын мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хэрэглээ, зарцуулалт, эм хангамжийн байгууллагуудын худалдаж буй эмийн чанар аюулгүй байдалд хяналт үнэлгээ хийж илэрсэн зарим алдаа зөрчлийг газар дээр нь арилгуулж, гарсан үр дүнг удирдлагуудад танилцуулан цаашид авах арга хэмжээг зохион байгуулан ажилласан.	100%
СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛТ 7. Хууль тогтоомж, төр засгийн удирдах дээд байгууллагын бусад чиглэлээр үүрэг болгосон ажил үйлчилгээ болон иргэдийн санал хүсэлтийг шийдвэрлэх ба бусад ажил үйлчилгээ							
7.1	Архив, албан хэрэг хөтлөлтийн үйл ажиллагааг тасралтгүй сайжруулах /Архив албан хэрэг хөтлөлтийн хухай хуулийн 24, 25, 27 дугаар зүйл, Архив,албан хэрэг хөтлөлтийг зохих заавар, журмын дагуу хэрэгжүүлэх /Салбарын хэмжээнд/	-	Хэрэгжилтийн хувь	90%	100%	Эрүүл мэндийн газрын даргын 2024 оны 03 дугаар сарын 27-ны өдрийн 254 тоот бичгээр аймгийн ЗДТГ-ын архивын тасагт архивын тоо бүртгэлийн мэдээллийг хүргүүлсэн болно. Мөн аймгийн архивын тасгаас А4, А5 бланк, ЭМГ-ын даргын тушаалын бланкуудыг стандартыг авч өдөр тутмын ажилдаа ажил хэрэг болгон мөрдөн ажиллаж байна. Засгийн газрын тухай хуулийн 24 дүгээр зүйлийн 2 дахь хэсэг, архив, албан хэрэг хөтлөлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.5 дахь хэсэг, 15.6.1 дэх заалтыг үндэслэн үйл ажиллагаа явуулж байна. Харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудад архив, бичиг хэргийн шинэ хууль, журмын дагуу 60 хүнд сургалт зохион байгуулсан.	100%

7.2	Хууль тогтоомж, Ерөнхийлөгчийн зарлиг, УИХ болон ЗГ-ын тогтоол, шийдвэр, ЗДТГ-аас өгсөн үүрэг даалгаврыг цаг хугацаанд биелүүлж ажиллах		Тушаал, тогтоолын тоогоор	Үүрэг, даалгавры н хэрэгжилт сайжирна	Үүрэг даалгаврын гүйцэтгэл ийн хувь	Хууль тогтоомж, Ерөнхийлөгчийн зарлиг, УИХ болон ЗГ-ын тогтоол, шийдвэр,ЗДТГ-аас өгсөн үүрэг даалгаврын биелэлтийг өмнө нь ирүүлсэн хууль тогтоомжийн жагсаалтын дагуу хагас бүтэн жилээр авдаг байсан бол 2024 оноос эхлэн сар бүр авч байна. Түүний дагуу тайлант онд эрүүл мэндийн салбартай холбоотой ирүүлсэн 3 заалтын тайланг нийт 12 удаа аймгийн ЗДТГ-т хүргүүлсэн.	100%
7.3	Хөдөлмөрийн аюулгүй байдалын тухай хууль тогтоомж, тогтоол, шийдвэр, дүрэм, журам, стандартыг хэрэгжүүлэн ажиллах	Орон нутгий н төсөв	Хэрэгжүүл элтийн хувь	80%	90%	Харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудаас ХАБЭА-ийн жилийн төлөвлөгөөг гаргуулж, биелэлтэд хяналт тавьсан. Бүх харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудын ХАБ-ын төлөвлөгөөг авч нэгтгэсэн байгаа. Төлөвлөгөөний биелэлт 100% хүргэхээр төлөвлөгөө гаргаж ажиллаж байна. Эмнэлгийн ажилчдын хувьцас хэрэглэлийг 2 жил тутамд 2 ээлжээр, эмчийн цагаан халаад 2 жил тутуамд 2 ээлжээр, хослол болон хүрмийг 2 жил тутамд 1 ээлжээр журмын дагуу бэлтгэн нийлүүнэ. Олон улсын хөдөлмөрийн байгууллагаас жил бүрийн зохион байгуулагддаг өдөрлөгт “Ажлын байран дахь хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн дэлхийн өдөр” болгон олон улсын хэмжээнд тэмдэглэлт “Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл мэндэд уур амьсгалын өөрчлөлтийг үзүүлэх нөлөө” уриаг гаргасаны дагуу уриан дор харьяа эрүүл мэндийн байгуулагуудад ажил зохион байгуулах чиглэл өгч тайлан авч ЗДТГазарт хүргүүлсэн.	100%
7.4	Харъяа нутаг дэвсгэрийн хэмжээнд үйл ажиллагаа явуулж буй улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудыг	Орон нутгий н төсөв	Мэргэжил арга зүйгээр хангагдсан байна	80%	90%	“Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай” хууль шинэчлэн батлагдсантай холбоотой газрын даргын тушаалаар байгууллагын Ёс зүйн багийн бүрэлдэхүүнийг шинээр байгуулж багийн хурлыг 9 удаа хийж багийн ажиллах төлөвлөгөө, баримтлах дэг гэх мэт	100%

	хууль, эрх зүй, ёс зүй харилцаа хандлагыг сайжруулах чиглэлээр нэгдсэн бодлого чиглэлээр хангаж ажиллах					холбогдох эрх зүйн актаа газрын даргаар батлуулж, 4 өрхийн эрүүл мэндийн төвийн ёс зүйн багийн үйл ажиллагаанд хяналт тавьж, зөвлөмж өгсөн. Гомдлын дагуу Бугат, Алтай, Баяннуур сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд очиж ажиллаж “Ёс зүй ба харилцаа хандлага” сэдвээр сургалт явуулж арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан. Мөн ЭМГ-ийн хамт олон, хувийн хэвшлийн эмнэлгүүд, харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудын дарга, эм найруулагч нарт “Эерэг сэтгэлгээ ба хандлага”, “Ёс зүйн зөрчил юунаас үүсдэг вэ?” сэдвээр давхцсан тоогоор 150 орчим эмч эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд сургалт явуулсан. Эрүүл мэндийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.1.4 дэх хэсэгт “харьяалах нутаг дэвсгэрийн эрүүл мэндийн байгууллагын үйл ажиллагааг мэргэжил, арга зүйн удирдлагаар хангаж, хяналт тавих”, Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.1.1 дэх хэсэгт “төрийн албан хаагчийн ёс зүйн зөрчлийн шалтгаан, нөхцөлийг тогтоох, зөрчлийг арилгах арга хэмжээг авах”; 9.1.3 дахь хэсэгт “урьдчилан сэргийлэх, соён гэгээрүүлэх сургалт, сурталчилгаа, нөлөөллийн ажлыг үе шаттайгаар явуулах” чиг үүргийн хүрээнд нэгдсэн эмнэлэг, ЗӨСТ, сум, өрх, тосгоны эрүүл мэндийн төвүүдийн ёс зүйн дэд хорооны гишүүдэд нэг өдрийн сургалтыг зохион байгуулсан. Уг сургалтад нийт 53 хамрагдсан. Албан хаагчдыг Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн сургалтад 2 удаа хамруулан ажилласан. Байгууллагын ww.health.bo.gov.mn цахим хуудасны ил тод байдал цэсэд Засгийн газрын 2019 оны 33 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн захиргааны болон үйлчилгээний албан	

						хаагчийн ёс зүйн дүрэм", "Эмнэлгийн мэргэжилтний ёс зүйн дүрэм"-ийг тус тус байршуулсан. 2024 онд ЭМГазрын дэргэдэх эмнэлгийн мэргэжилтний мэргэжилтний ёс зүйн салбар хорооны бүрэлдэхүүн нь ЭМСайдын 2017 оны А/256 дугаар тушаалын 3 дугаар хавсралтаар батлагдсан дүрэм, Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны А/406 тушаал "Эмнэлгийн мэргэжилтний ёс зүйн дүрэм"-ийг хэргэжилтийг тус тус ханган ажилласан бөгөөд Эмнэлгийн мэргэжилтний ёс зүйн салбар хорооноос үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжилтийг ханган ажилласан болно.	
7.5	Салбарын хэмжээнд авлига ашиг сонирхлоос ангид байхад чиглэсэн урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	Орон нутгийн төсөв	Хуулийн хэрэгжилт хангагдсан байна	90%	100%	Харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудыг "Авлига, албан тушаалын гэмт хэргээс ангид байх" сэдвээр цахим сургалт зохион байгуулж, арга зүйгээр хангасан.	100%
7.6	Эрүүл мэндийн байгууллагуудын хүрээнд гэмт хэрэг гарахаас урьдчилан сэргийлэх талаар арга хэмжээ зохион байгуулах	Орон нутгийн төсөв	Хуулийн хэрэгжилт хангагдсан байна	90%	100%	Гэмт хэрэг гарахаас урьдчилан сэргийлэх үүднээс харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудад Үндсэн хууль, авлига, ёс зүйн зөрчил зэрэг сэдвүүдээр нийт 5 удаа 120 хүнд сургалт зохион байгуулсан.	100%
7.7	Байгууллагад ирсэн өргөдөл, гомдлын шийдвэрлэлт	-	Шийдвэрлэсэн өргөдөл, гомдлын тоо	Барагдуул-сан өргөдөл, гомдлын тоо	Иргэдээс ирсэн өргөдөл, гомдлыг барагдуулах	Өргөдөл гомдлын шийдвэрлэлтийн тайланг байгууллагын www.health.bo.gov.mn цахим хаягийн мэдээллийн ил тод цэсэд улирал тутам байршуулан ажиллаж байна. Тайлангийн жилд нийт 198 хүсэлт, өргөдөл, гомдол ирсэн байна. Үүнээс иргэнээс 172, ажилтнаас 28 өргөдлийг хянан хариу өгч ажилласан байна. Үүнээс шийдвэрлэсэн-186, судалж байгаа-12, шилжүүлсэн-15, өргөдлийг хүлээн авч шийдвэрлэх явцад хугацаа хэтэрч хариу өгсөн-3 байна. Өргөдлийн агуулгаас харахад иргэнээс ирсэн өргөдөл хүсэлтийг ажилд орох тухай, ажилтны хүсэлт нь чөлөө хүссэн, ажлаас	100%

						чөлөөлөх, чөлөөний хугацаа дуусаад ажилдаа орох, тусламж, тэтгэмж хүссэн, тэтгэвэрт гарах хүсэлтүүд ээлж байна. Өргөдлийг хянах, судлах ажиллагаанд хуулийн хүрээнд баримт, үндэслэл, холбогдох чиг үүргийн нэгжээс санал авах, хүсэлт гаргасан иргэнээс нягтлан тайлбар авах, удирдлагуудад танилцуулах, шаардлагатай мэдээлэл цуглуулах, харъяалах нэгжээс санал авч хамтран судалж, шийдвэрлэж ажилласан байна.	
СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛТ 8. Хүн амыг амьдралын хэв маягаас үүдэлтэй өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрүүл таатай орчинд ажиллаж, амьдрах нөхцлийг бүрдүүлэхэд салбар дундын хамтын ажиллагааг хангах							
8.1	Хүн амыг амьдралын хэв маягаас үүдэлтэй өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, эрүүл таатай орчинд ажиллаж, амьдрах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд салбар дундын хамтын ажиллагааг хангах Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 2.2.1 Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024, 2024-2027 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 2.1.6 дахь заалтын хэрэгжилтийг хангах	-	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тоо	3	6	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлэгт дэмжих төв нь тасгийн эрхлэгч, их эмч 4, сувилагч 3 хүний нөөцтэйгээр ЭХО, рентген, ходоодны уян дуран, дотрын кабинет, нүдний кабинет, лорын кабинет, эмэгтэйчүүдийн кабинеттэй, тоног төхөөрөмжийн хангалт 90 хувьтай бүтэц зохион байгуулалттайгаар ажиллаж байна. Эрт илрүүлэг үзлэгт ehealth.mn, hiep.mn, health.gov.mn программуудыг ашиглаж, нэгдсэн сан үүсгэн ажиллаж байна. Эрт илрүүлэгт орсон иргэд emongolia платформоос үзлэгийн дүгнэлтээ авах боломжтой болсон.	100%
		-	Төлөвлөгөө-ний хэрэгжилтийн дундаж хувь	90%-иас доошгүй	90%-иас доошгүй		
8.2	“Эрүүл чийрэг эр хүн”, “Эрүүл идэвхтэй амьдрал” арга хэмжээний төлөвлөгөөг хэрэгжүүлнэ	-	Төлөвлөгөө-ний хэрэгжилтийн хувь	90%-иас доошгүй	90%-иас доошгүй	12 байгууллагад эрт илрүүлэг, халдварт, халдварт бус өвчнөөс сэргийлэх, стресс менежмент, эрүүл зөв хооллолт, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, эмэгтэйчүүдийн эрүүл мэнд, ЖСА, цус багадалтын шалтгаан, Уур амьсгалын өөрчлөлт- Эрүүл мэнд, Хүнсний бүтээгдэхүүний шошго таньж мэдэх чиглэлээр сургалт явуулж, 771 албан	100%

						хаагчийг хамруулсан. Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2-12 дугаар ангийн сурагчид МБС-ын оюутануудад эрүүл зөв хооллолт, эрүүл мэнд өглөөний цайнаас эхэлдэг, өсвөр насны онцлог, эрт илрүүлэгийн ач холбогдол, хүний папилома вирусийн эсрэг вакцин сэдэвт сургалтууд зохион байгуулж, 2698 хүүхдийг хамруулсан. “Нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих жил 2024” нээлтийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж, нийт 20 гаруй эрүүл мэндийн байгууллагуудыг хамруулж, тус тусдаа сэдвээр сургалт сурталчилгаа хийж ажилласан. сурталчилгаа явуулж, гарын авлага тараасан. ХСҮТ-ийн ерөнхий захирал, доктор, дэд профессор Н.Эрдэнэхүү төрийн байгууллагуудын албан хаагчид, сургууль, цэцэрлэгийн эмч нар нийт 60-аад хүнд “МЭДЬЕ, СОНГОЁ, ХИЙЕ” сэдэвт сургалт зохион байгуулсан. Архины нийгэм дэх хор нөлөө, Архи гэр бүлд нөлөөлөх нь сэдвүүдээр зорилтот бүлгийн 56 хүнд харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудын нийгмийн ажилтануудтай хамтран 5 дугаар ЕБСургуулийн болон Толбо сумын ЕБСургуулийн 10 дугаар ангийн 110 хүүхдэд архи согтууруулах ундааны хор уршиг сэдвээр сургалт явуулсан. Дэлхийн тамхигүй өдрийг тохиолдуулан "Тамхи үйлдвэрлэлийн хөндлөнгийн оролцооноос хүүхэд, өсвөр үеийнхнийг хамгаалцгаая" уриатайгаар харьяа эрүүл мэндийн байгууллагын эмч, эмнэлгийн ажилтнууд 100 гаруй төрийн албан хаагчид болон 450 гаруй сурагчдад сургалтад явуулсан. Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр томуу, томуу төст өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх талаар 6 удаа, салхинцэцэг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх	

						талаар 12 удаа, вируст гепатитээс сэргийлэх талаар 2 удаа, гэдэсний халдвараас сэргийлэх талаар 3 удаа, халдварт бус өвчний чиглэлээр 15 удаа тус тус мэдээлэл хүргүүлсэн.	
8.3	“Хавдрын эсрэг” арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлж ажиллана	-	Төлөвлөгө ө-ний хэрэгжилт ийн хувь	90%-иас доошгүй	90%-иас доошгүй	“ХАВДРЫН ЭСРЭГ ҮНДЭСНИЙ АЯН” манай аймагт 4 дэх удаагаа хэрэгжиж, Хавдар судлалын үндэсний төв /ХСҮТ/, ХААН банк, Монголын үндэсний олон нийтийн радио телевизтэй хамтран 14 дахь жилдээ хэрэгжүүлж буй "Хавдрын эсрэг үндэсний аян" 09-р сарын 2-6-нд зохион байгуулагдаж уг аяны хүрээнд давхардсан тоогоор нийт 1660 хүнд үзлэг хийн, хортой хавдар-11, хортой гэж сэжиглэгдсэн-33, хоргүй хавдар -96 тохиолдлыг илрүүлсэн байна. Үзлэгийн явцад 73 эс, 49 эдийн шинжилгээ хийж, хоргүй хавдар авах мэс ажилбар-7, бамбайн хавдрын мэс засал-3 хийгдсэн. 2023 оны 12 дугаар сард 16 ортой хавдрын тасаг шинээр нээгдэж, хавдартай өвчтнүүдэд тусламж үйлчилгээг үзүүлж байна. Эрт илрүүлэг үзлэгт 2022 оны 05 дугаар сарын 01-ээс 2024 оны 10 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл 18-аас дээш насны 64612 иргэнээс 12512 хүн хамрагдаж 19.4 хувьтай байна. Эрт илрүүлэг үзлэг оношлогоонд хамрагдсан нийт 12512 үйлчлүүлэгчдээс ходоодны хавдар 19, элэгний хавдар 7, давсагны хавдар 2, бөөрний хавдар 1, улаан хоолойн хавдар 3, нойр булчирхайн хавдар 1, умайн хүзүүний хавдар 2, умайн хүзүүний хавдарын урьдал 43 тус тус оношлогдсон. Нийт эрт илрүүлгийн 25.4%-д нь хоол боловсруулах замын, 25.2%-нь дотоод шүүрлийн, 16.8%-д нь зүрх судасны, 15%-д бөөр шээсний замын эмгэг, бамбайн зангилаа нь нийт өвчлөлийн 22.6% тус тус эзлэж байна. Хөхний нэг болон олон зангилаа, шохойжилт, элэгний гемангиом, уйланхай, артерийн даралт ихсэлт зэрэг	100%

						эмгэгүүд шинээр ихээр оношлогдож байгаа. Шинээр оношлогдсон өвчлөл, хавдарын урьдал, хавдарын сэжигтэй тохиолдолыг шаардлагатай онош тодруулах шинжилгээнд хамруулах, эмчлэх эрүүлжүүлэх, хяналтанд авах арга хэмжээг авч ажилласан. 0-17 насны хамрагдвал зохих 45072 хүүхдээс 28792 хүүхэд эрт илрүүлэгт хамрагдсанаас 1295 хүүхэд амны хөндийн эмгэгтэй, нүдэнд ил харагдах хөгжлийн эмгэг 13, сонсгол хэвийн бус 11, чих, хамар, хоолойн эмгэгтэй 260, хялар 26, харааны бэрхшээл 19, урвасан зовхи 11, харц эгцэлж харахгүй эмгэгтэй 13, макроцефали 7, микроцефали 2, гидроцефали 1, толгой даахгүй эмгэгтэй 2 хүүхэд байна. Эрүүл мэндийн сайдын “Нүүдлийн эмнэлгийг орон нутагт ажиллуулан эрт илрүүлэх, үзлэг оношилгоо шинжилгээг эрчимжүүлэх тухай” А/150 дугаар тушаалын дагуу Улсын хэмжээнд гуравдугаар шатлалын эмнэлгүүд 21 аймгийн алслагдсан багийн иргэдийг үзлэгт хамруулах ажилаар аймгуудад хуваарилагдан ажилласан юм. Тус үйл ажиллагааны хүрээнд Улсын гуравдугаар төв эмнэлгийн эмч нарын баг манай аймгийн Толбо сум болон Нэгдсэн эмнэлгийн дэргэдэх эрүүл мэндийн дэмжих төвийг түшиглэн эрт илрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх, үзлэг оношилгоог 2024 оны 04 дүгээр сарын 08-15-ны өдрүүдэд зохион байгуулж, нийт 800 гаруй хүнийг үзлэгт хамрууллаа. Тухайн үзлэгийн үеэр бамбайн зангилаа 65, хөхний голомтот өөрчлөлт 46, хэвлийн цуллаг эрхтэний эмгэг өөрчлөлт 31, хавдрын сэжигтэй тохиолдол 14 тус тус оношлогдож, тухайн иргэдэд эмийн эмчилгээ зөвлөх, ажиглах, цаашид 2, 3 дугаар шатлалд давтан үзүүлэх, шаардлагатай шинжилгээ оношлогоонд орж, төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн эмчид хандах, үзүүлэх	

						талаар зөвлөгөө өгч ажилласан.	
8.4	“Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлж ажиллана	-	Төлөвлөгө ө-ний хэрэгжилт ийн хувь	90%-иас доошгүй	90%-иас доошгүй	Эх, хүүхэд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд” арга хэмжээний төлөвлөгөөг боловсруулан үйл ажиллагандаа хэрэгжүүлэн ажиллаж байгаа. Хэрэгжилт 95%.	100%
8.5	“Харшлаас сэргийлэх” арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулан хэрэгжүүлж ажиллана	-	Төлөвлөгө өний хэрэгжилт ийн хувь	90%-иас доошгүй	90%-иас доошгүй	Харшлаас сэргийлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжилтийг нь ханган ажиллаж байна. Өрх болон сумдын ЭМТ-ийн нийгмийн эрүүл мэндийн ажилтнууд ЕБС-ийн эрүүл мэндийн хичээлийн багш, сурагч нарт харшлын өвчнөөс сэргийлэх, эрсдэлийг бууруулах сэдвээр сургалт тогтмол зохион байгуулж байна. Уг сургалтад 30 эрүүл мэндийн багш, 360 сурагч хамрагдсан. 2024 оны эхний 10 сарын байдлаар амбулаториор үйлчлүүлж байгаа ард иргэдэд “Харшлын өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх нь” сэдвээр амбулаториор харшлын шалтгаантай хандсан 2500 хүнд харшлаас сэргийлэх зөвлөгөө өгч, 8 төрлийн 470 ширхэг санамж хуудас тараасан. Харшлаас сэргийлэх эрүүл мэндийн боловсрол олгох зорилгоор аймгийн төвийн 4 өрхийн ЭМТ, 12 сум, 1 тосгоны ЭМТ-үүд сургууль цэцэрлэг, ард иргэд, эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд сургалт зохион байгуулан ажиллаж байна. Сургууль, цэцэрлэгт 20, ард иргэдэд 17, эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд 6 удаагийн сургалтыг тус тус зохион байгуулан ажиллаж байна. Сургууль цэцэрлэгийн хүүхэд 360, 700 ард иргэд, 80 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүд танхимын сургалтад хамруулж, иргэдэд 8 төрлийн 680 ширхэг гарын авлага тарааж, харшлын эрсдэлт хүчин зүйлийн талаар сурталчилгаа явуулсан. Мөн Эрүүл мэндийн газрын пэйж хуудас болон өрх, сумдын ЭМТ-үүдийн пэйж хуудсанд ЭМЯ, НЭМҮТ, АӨСҮТ-ээс гаргасан	100%

						мэдээлэл, инфографикуудыг тогтмол байршуулж ард иргэдэд түгээн ажиллаж байна.	
СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛТ 9. Хүн амын эрүүл мэндийн мэдлэг боловсролыг дээшлүүлж, нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний тогтолцоог бэхжүүлэх замаар иргэдийн урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг оношилгоо шинжилгээнд жил бүр хамруулна.							
9.1	Халдварт болон халдварт бус өвчлөлийг эрт илрүүлж, тэдгээрийн эрсдэлт хүчин зүйлээс сэргийлэх “Алсын хараа-2050” МУ-ын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа 2.2.1, 2.2.2,2.2.5, МУ-ыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэлийн 2.2.2, Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 2.1, Засаг даргын 2020-2024 оны үйл ажиллагаа хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 2.1.1 дэх заалтын хэрэгжилтийг хангах	-	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдалт ын дундаж хувь	39.8	44	Манай аймгийн хэмжээнд 2024 оны 11 дүгээр сарын байдлаар А гепатит 2, С гепатит 1, В гепатит 7, улаанбурхан 9, улаанэсэргэнэ 6, гахай хавдар 2, салхинцэцэг 399, трихмониоз 3, заг хүйтэн 43, тэмбүү 17, нярайн үжил 2, гар хөл, амны өвчин 17, хачиг рекиттиоз 1, ёлом 7, хүүхдийн 6 дахь өвчин 6, цусан суулга 13, бэтэг 2 тохиолдол нийтдээ 558 халдварт өвчний тохиолдол бүртгэгдэж, голомтын хариу арга хэмжээ зохион байгуулж, харьяа эрүүл мэндийн төвүүдийг мэргэжил арга зүйгээр ханган ажилласан. Тус халдварт өвчин нь 10000 хүн амд 50.9 промилл ба өмнөх онтой харьцуулахад 17.1 промилээр нэмэгдсэн үзүүлэлттэй байгаа нь 2024 онд салхинцэцэг өвчний дэгдэлт гарсантай холбоотой юм. Олон хүнийг хамарсан хоолны хордлогот дэгдэлт гараагүй. Харьяа эрүүл мэндийн 4 өрхийн эрүүл мэндийн төвд дэмжлэгт хяналт үнэлгээ хийж, халдварт өвчний хариу арга хэмжээ, тандалт судалгааг эрчимжүүлэх талаар зөвлөмж хүргүүлсэн. Манай аймагт улаанбурхан өвчний 9 тохиолдол бүртгэгдэж, голомтын тандалт судалгаа болон лабораторийн шинжилгээ хийж, 232 хүний ойрын хавьталыг тогтоож, голомтын дархлаажуулатад 136 хүнийг хамруулан, хариу арга хэмжээг шуурхай зохион байгуулж, голомтыг таслан зогсоож ажилласан. Эрт илрүүлэг үзлэгт 2022 оны 05 дугаар сарын 01-ээс 2024 оны 10 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл 18-аас дээш насны 64612 иргэнээс 12512 хүн хамрагдаж 19.4 хувьтай байна. Эрт илрүүлэг үзлэг	100%

						оношлогоонд хамрагдсан нийт 12512 үйлчлүүлэгчдээс ходоодны хавдар 19, элэгний хавдар 7, давсагны хавдар 2, бөөрний хавдар 1, улаан хоолойн хавдар 3, нойр булчирхайн хавдар 1, умайн хүзүүний хавдар 2, умайн хүзүүний хавдарын урьдал 43 тус тус оношлогдсон. Нийт эрт илрүүлгийн 25.4%-д нь хоол боловсруулах замын, 25.2%-нь дотоод шүүрлийн, 16.8%-д нь зүрх судасны, 15%-д бөөр шээсний замын эмгэг, бамбайн зангилаа нь нийт өвчлөлийн 22.6% тус тус эзлэж байна. Хөхний нэг болон олон зангилаа, шохойжилт, элэгний гемангиом, уйланхай, артерийн даралт ихсэлт зэрэг эмгэгүүд шинээр ихээр оношлогдож байгаа. Шинээр оношлогдсон өвчлөл, хавдарын урьдал, хавдарын сэжигтэй тохиолдолыг шаардлагатай онош тодруулах шинжилгээнд хамруулах, эмчлэх эрүүлжүүлэх, хяналтанд авах арга хэмжээг авч ажилласан. 0-17 насны хамрагдвал зохих 45072 хүүхдээс 28792 хүүхэд эрт илрүүлэгт хамрагдсанаас 1295 хүүхэд амны хөндийн эмгэгтэй, нүдэнд ил харагдах хөгжлийн эмгэг 13, сонсгол хэвийн бус 11, чих, хамар, хоолойн эмгэгтэй 260, хялар 26, хэрааны бэрхшээл 19, урвасан зовхи 11, харц эгцэлж харахгүй эмгэгтэй 13, макроцефали 7, микроцефали 2, гидроцефали 1, толгой даахгүй эмгэгтэй 2 хүүхэд байна. Эрүүл мэндийн сайдын “Нүүдлийн эмнэлгийг орон нутагт ажиллуулан эрт илрүүлэх, үзлэг оношилгоо шинжилгээг эрчимжүүлэх тухай” А/150 дугаар тушаалын дагуу Улсын хэмжээнд гуравдугаар шатлалын эмнэлгүүд 21 аймгийн алслагдсан багийн иргэдийг үзлэгт хамруулах ажилаар аймгуудад хуваарилагдан ажилласан юм. Тус үйл ажиллагааны хүрээнд Улсын гуравдугаар төв эмнэлгийн эмч нарын баг манай аймгийн	

						Толбо сум болон Нэгдсэн эмнэлгийн дэргэдэх эрүүл мэндийн дэмжих төвийг түшиглэн эрт илрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх, үзлэг оношилгоог 2024 оны 04 дүгээр сарын 08-15-ны өдрүүдэд зохион байгуулж, нийт 800 гаруй хүнийг үзлэгт хамрууллаа. Тухайн үзлэгийн үеэр бамбайн зангилаа 65, хөхний голомтот өөрчлөлт 46, хэвлийн цуллаг эрхтэний эмгэг өөрчлөлт 31, хавдрын сэжигтэй тохиолдол 14 тус тус оношлогдож, тухайн иргэдэд эмийн эмчилгээ зөвлөх, ажиглах, цаашид 2,3 дугаар шатлалд давтан үзүүлэх, шаардлагатай шинжилгээ оношлогоонд орж, төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн эмчид хандах, үзүүлэх талаар зөвлөгөө өгч ажилласан	
		-	Эрт илрүүлэг, багцын болон урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр илрүүлсэн өвчлөлийг эмчлэн эрүүлжүүлсэн хувь	35.7	40%-иас доошгүй	Эрт илрүүлэгт хамрагдаж, өөрчлөлттэй гарсан 5403 хүн эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ үзүүлсэн.	100%
		-	Хорт хавдрын үе шатанд тохирсон эмчилгээ хийлгэсэн хүний хувь	70-ээс доошгүй	90-ээс доошгүй	90%	100%
		-	Товлолт дархлаажу	95	96%-иас доошгүй	2024 оны 10 сарын байдлаар товлолын дархлаажуулалтын хамралтын хувь 94%. Вакцин тус бүрээр нь авч үзвэл БЦЖ 99.3%,	

			улалтад хамрагдсан хүүхдийн эзлэх хувь			В гепатит 99.3%, Халдварт саа 94.2%, Тавт 92.3%, Халдварт саагийн эсрэг идэвхгүйжүүлсэн вакцин 92.3%, УГУ 86.7%, А гепатит 94.1%, ПЕВ 92.2%-ийн хамралттай байна.	100%
9.2	Хүн амын нас, хүйс, эрсдэлт хүчин зүйлд тулгуурласан багцын эрт илрүүлэг, хариу арга хэмжээг чанартай, хүртээмжтэй, тасралтгүй зохион байгуулна	-	Эрт илрүүлгийн хамрагдал-тын дундаж хувь	35,7	40%-иас доошгүй	Эрт илрүүлэг үзлэгт 2022 оны 05 дугаар сарын 01-ээс 2024 оны 10 дугаар сарын 31-ний өдрийг хүртэл 18-аас дээш насны 64612 иргэнээс 12512 хүн хамрагдаж 19.4 хувьтай байна. Эрт илрүүлэг үзлэг оношлогоонд хамрагдсан нийт 12512 үйлчлүүлэгчдээс ходоодны хавдар 19, элэгний хавдар 7, давсагны хавдар 2, бөөрний хавдар 1, улаан хоолойн хавдар 3, нойр булчирхайн хавдар 1, умайн хүзүүний хавдар 2, умайн хүзүүний хавдарын урьдал 43 тус тус оношлогдсон. Нийт эрт илрүүлгийн 25.4%-д нь хоол боловсруулах замын, 25.2%-нь дотоод шүүрлийн, 16.8%-д нь зүрх судасны, 15%-д бөөр шээсний замын эмгэг, бамбайн зангилаа нь нийт өвчлөлийн 22.6% тус тус эзлэж байна. Хөхний нэг болон олон зангилаа, шохойжилт, элэгний гемангиом, уйланхай, артерийн даралт ихсэлт зэрэг эмгэгүүд шинээр ихээр оношлогдож байгаа. Шинээр оношлогдсон өвчлөл, хавдарын урьдал, хавдарын сэжигтэй тохиолдолыг шаардлагатай онош тодруулах шинжилгээнд хамруулах, эмчлэх эрүүлжүүлэх, хяналтанд авах арга хэмжээг авч ажилласан. 0-17 насны хамрагдвал зохих 45072 хүүхдээс 28792 хүүхэд эрт илрүүлэгт хамрагдсанаас 1295 хүүхэд амны хөндийн эмгэгтэй, нүдэнд ил харагдах хөгжлийн эмгэг 13, сонсгол хэвийн бус 11, чих, хамар, хоолойн эмгэгтэй 260, хялар 26, харааны бэрхшээл 19, урвасан зовхи 11, харц эгцэлж харахгүй эмгэгтэй 13, макроцефали 7, микроцефали 2, гидроцефали 1, толгой даахгүй эмгэгтэй 2 хүүхэд байна. Эрүүл мэндийн сайдын “Нүүдлийн эмнэлгийг орон нутагт	100%

						ажиллуулан эрт илрүүлэх, үзлэг оношилгоо шинжилгээг эрчимжүүлэх тухай” А/150 дугаар тушаалын дагуу Улсын хэмжээнд гуравдугаар шатлалын эмнэлгүүд 21 аймгийн алслагдсан багийн иргэдийг үзлэгт хамруулах ажилаар аймгуудад хуваарилагдан ажилласан юм. Тус үйл ажиллагааны хүрээнд Улсын гуравдугаар төв эмнэлгийн эмч нарын баг манай аймгийн Толбо сум болон Нэгдсэн эмнэлгийн дэргэдэх эрүүл мэндийн дэмжих төвийг түшиглэн эрт илрүүлэх, урьдчилан сэргийлэх, үзлэг оношилгоог 2024 оны 04 дүгээр сарын 08-15-ны өдрүүдэд зохион байгуулж, нийт 800 гаруй хүнийг үзлэгт хамрууллаа. Тухайн үзлэгийн үеэр бамбайн зангилаа 65, хөхний голомтот өөрчлөлт 46, хэвлийн цуллаг эрхтэний эмгэг өөрчлөлт 31, хавдрын сэжигтэй тохиолдол 14 тус тус оношлогдож, тухайн иргэдэд эмийн эмчилгээ зөвлөх, ажиглах, цаашид 2,3 дугаар шатлалд давтан үзүүлэх, шаардлагатай шинжилгээ оношлогоонд орж, төрөлжсөн нарийн мэргэжлийн эмчид хандах, үзүүлэх талаар зөвлөгөө өгч ажилласан	
		-	Багцын үзлэгийн хамрагдалтын хувь	35.7	40%-иас доошгүй	40,1%	
		-	Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдалтын хувь	39,8	44	Аймгийн хэмжээнд нийт 460038 үзлэг хийгдсэнээс 111207 хүн буюу 24 хувь нь урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдсан.	
		-	Нийт 3 үзлэгээр илрүүлсэн өвчлөлийг эмчлэн	100	100	Эрт илрүүлэг, урьдчилан сэргийлэх үзлэгээр илэрсэн өвчлөлийг эмчлэх, зөвлөгөө өгөх арга хэмжээг тухай бүр авч ажиллаж байна.	

			эрүүлжүүл- сэн хувь				
9.3	30-аас дээш насны иргэдийг 7 төрлийн хорт хавдрын эрт илрүүлгийн үзлэгт хамруулж илэрсэн хавдрын үе шатанд тохирсон эмчилгээ хийнэ.	-	Хавдрын эрт илрүүлэгт хамрагдалт ын хувь	59,7	64	Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудыг түшиглэн зохион байгуулагдаж байгаа хөхний өмөнгийн эрт илрүүлэг үзлэг 27173 хүн эрт илрүүлэг үзлэгт хамрагдах ёстойгоос 20198 буюу 74 хувьтай байна. Умайн хүзүүний өмөнгийн эрт илрүүлэгт 30-60 насны 6756 эмэгтэй хамрагдах ёстойгоос 2772 хүн хамрагдаж, хамрагдалт 41 хувьтай байна. Үүнээс үрэвсэлтэй 44 эмэгтэй оношлогдож, эмчилгээнд 6 хүн, хавдрын урьдлаар 13 хүн оношлогдож, урьдлын эмчилгээнд орсон ба 3 эмэгтэй LEEP эмчилгээнд хамрагдлаа. 2024 оны 11 сарын байдлаар нийт 180 хүн шинээр оношлогдсон ба үүнээс мэс заслын эмчилгээнд орсон 78, бай эмчилгээнд 7 хүн, хими эмчилгээг 2013 оноос нутагшуулаад тасралтгүй зохион байгуулж 42 хүн хими эмчилгээнд орсон байна.	100%
		-	Хорт хавдрын үе шатанд тохирсон эмчилгээ хийлгэсэн хүний хувь	70-ээс доошгүй	90-ээс доошгүй		
9.4	Товлолт дархлаажуулалтын арга хэмжээг тасралтгүй зохион байгуулж, тарилгат халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлнэ.	-	Тухайн жилийн товлолт дархлаажуулалтад хамрагдсан хүүхдийн эзлэх хувь	95	96%-иас доошгүй	2024 оны 10 сарын байдлаар товлолын дархлаажуулалтын хамралтын хувь 94%. Вакцин тус бүрээр нь авч үзвэл БЦЖ 99.3%, В гепатит 99.3%, Халдварт саа 94.2%, Тавт 92.3%, Халдварт саагийн эсрэг идэвхгүйжүүлсэн вакцин 92.3%, УГУ 86.7%, А гепатит 94.1%, ПЕВ 92.2%-ийн хамралттай байна. Дархлаажуулалтын тасралтгүй байдлыг хангах төлөвлөгөө гаргаж, бэлэн байдал хангаж ажиллаж байгаа. 2024 онд нийт эмч ажилчдаас УУ нэмэлт вакцины хамралт 75%-тай байна, УГУ вакцинаас хоцорсон УГУ 1-р тунд 5349 буюу 92%, УГУ 2-р тунд 5936 буюу 93.1%-тай байна. 2023 онд УУ нэмэлт тунгаас хоцорсон 2216 хүүхдийг нөхөн дархлаажуулсан. Бусад шаардлагатай	100%

						тохиолдолд ЭМБ-ын ажилчдын гэрийнхэн болон бусад иргэдийн 1378 хүнийг дархлаажуулалтад хамруулсан. ЭМСайдын 2024 оны 08-р сарын 23-ны өдрийн А/359 дугаар тушаалын дагуу 2024 оны 09-р сарын 13-ны өдөр ЭМГ-ын даргын А/60-р тоот тушаал батлагдаж улирлын томуугийн эсрэг вакцинаар дархлаажуулах ажлыг зохион байгуулж байна. Манай аймагт нийт 7610 хүн тун вакцин хуваарилагдан ирсэн ба 2024 оны 11-р сарын 19-ны өдрийн байдлаар 6-р сараас 5 насны хүүхэд 4262, жирэмсэн эх 154, архаг хууч өвчтэй болон 65-аас дээш насны 1595 хүн, эмч эмнэлгийн ажилчдын 534, Бусад 432 хүн тус тус хамрагдаж нийт 6977 хүн хамрагдаж 91,6%-тай байна. ХӨСҮТ-ийн дархлаажуулалтын албаны багтай хамтран хүний папилома вирусийн халдварын эсрэг вакцин товлолын дархлаажуулалтанд нэмэгдсэнтэй холбоотой 3 өдөр дэмжлэгт хяналт хийж ажиллалаа. Энэ ажлын хүрээнд Нэгдсэн эмнэлэг, Алтанцөгц сум, Жансая өрхийн ЭМТ-д ажиллаж, дархлаажуулалтын үйл ажиллагаатай танилцаж, мэргэжил аргазүйн зөвлөгөө өглөө. Товлолт дархлаажуулалтын мэдээлэгдсэн хамралтыг баталгаажуулах болон вакцины хадгалалт тээвэрлэлт, чанар аюулгүй байдлыг хангах чиглэлээр Нэгдсэн эмнэлгийн яаралтай туслажийн тасагт үнэлгээ хяналт үнэлгээ хийж, зөвлөмж хүргүүлэн ажилсан. Эрүүл мэндийн газрын даргын баталсан удирдамжийн дагуу дархлаажуулалтын их эмч, жолооч гэсэн 2 хүний бүрэлдэхүүнтэй баг Дэлүүн, Толбо, Алтай, Буянт, Улаанхус, Цэнгэл, Сагсай, Булган, Ногооннуур, Цагааннуур, Алтанцөгц, Баяннуур сумуудын эрүүл мэндийн төв, Жансая, Шипагер, Раушан, Мейрим өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдэд хүний папилома	

						вирусын халдварын эсрэг вакциныг товлолд нэвтрүүлэх бэлтгэл ажлыг хангах болон дархлаажуулалтын үйл ажиллагаа, вакцины хамралт зарцуулалт, хүйтэн хэлхээ, хадгалалт тээвэрлэлтийн байдалд дэмжлэгт хяналт хийж арга зүйгээр ханган ажиллав. Улаанбурхан өвчний дэгдэлтийн үед Цэнгэл, Буянт, Ногооннуур, Цагааннуур сумын ЭМТөвүүдэд УГУ вакцины хамралтыг нэмэгдүүлэх ажлаар дэмжлэгт хяналт хийж ажилласан. ЭМГ-ын даргын баталсан удирдамжийн дагуу Толбо, Булган, Дэлүүн сумын ЭМТөвүүдэд дархлаажуулалтын үйл ажиллагаа, хамрагдалтыг нэмэгдүүлэх ажлаар дэмжлэгт хяналт хийсэн. Хүний папиллома вирусын халдварын эсрэг вакцинаар дархлаажуулах Эрүүл мэндийн сайдын А/455-р тушаалын дагуу 2024 оны 11-р сарын 28-наас эхлэн 11 настай хүүхдийг 1 тунгаар дархлаажуулах ажлыг эхэлсэн 2024 оны 12-р сарын 7-ны өдрийн байдлаар нийт 654 хүүхдийг хамруулсан ба 26%-тай байна.	
Стратегийн зорилт 10. Нийгмийн эрүүл мэндийн ноцтой байдал, байгалийн гамшиг шинэ болон сэргэн тархаж байгаа халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, тандан судлах, хариу арга хэмжээ шуурхай авах чадавхийг бүрдүүлнэ.							
10.1	Хүн амд эрүүл мэндийн боловсролыг олгох арга хэмжээг зохион байгуулж, эрүүл зан үйлийг төлөвшүүлэх /Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа 2.2.3, Монгол Улсын Төрөөс эрүүл мэндийн талаар баримтлах бодлогын 2.4.1.7, Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван	-	Төлөвлөгө ө ний хэрэгжилт ийн хувь	96.6	97%-иас доошгүй	12 байгууллагад эрт илрүүлэг, халдварт, халдварт бус өвчнөөс сэргийлэх, стресс менежмент, эрүүл зөв хооллолт, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, эмэгтэйчүүдийн эрүүл мэнд, ЖСА, цус багадалтын шалтгаан, Уур амьсгалын өөрчлөлт- Эрүүл мэнд" Хүнсний бүтээгдэхүүний шошго таньж мэдэх чиглэлээр сургалт явуулж, 771 албан хаагчийг хамруулсан. Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2-12 дугаар ангийн сурагчид МБС-ын оюутануудад эрүүл зөв хооллолт, эрүүл мэнд өглөөний цайнаас эхэлдэг, өсвөр насны онцлог, эрт илрүүлэгийн ач холбогдол, хүний папилома вирусийн эсрэг вакцин сэдэвт сургалтууд зохион байгуулж,	

	жилийн үндсэн чиглэлийн 2.2.2, Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 2.1.5.3 дахь заалтыг хэрэгжүүлэх					2698 хүүхдийг хамруулсан. “Нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих жил 2024” нээлтийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж, нийт 20 гаруй эрүүл мэндийн байгууллагуудыг хамруулж, тус тусдаа сэдвээр сургалт сурталчилгаа хийж, гарын авлага тараасан. ХСҮТ-ийн ерөнхий захирал, доктор, дэд профессор Н.Эрдэнэхүү төрийн байгууллагуудын албан хаагчид, сургууль, цэцэрлэгийн эмч нар нийт 60-аад хүнд “МЭДЬЕ, СОНГОЁ, ХИЙЕ” сэдэвт сургалт зохион байгуулсан. Архины нийгэм дэх хор нөлөө, Архи гэр бүлд нөлөөлөх нь сэдвүүдээр зорилтот бүлгийн 56 хүнд харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудын нийгмийн ажилтануудтай хамтран 5 дугаар ЕБСургуулийн болон Толбо сумын ЕБСургуулийн 10 дугаар ангийн 110 хүүхдэд архи согтууруулах ундааны хор уршиг сэдвээр сургалт явуулсан. Дэлхийн тамхигүй өдрийг тохиолдуулан "Тамхи үйлдвэрлэлийн хөндлөнгийн оролцооноос хүүхэд, өсвөр үеийнхнийг хамгаалцгаая" уриатайгаар харьяа эрүүл мэндийн байгууллагын эмч, эмнэлгийн ажилтнууд 100 гаруй төрийн албан хаагчид болон 450 гаруй сурагчдад сургалтад явуулсан. Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр томуу, томуу төст өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх талаар 6 удаа, салхинцэцэг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх талаар 12 удаа, вируст гепатитээс сэргийлэх талаар 2 удаа, гэдэсний халдвараас сэргийлэх талаар 3 удаа, халдварт бус өвчний чиглэлээр 15 удаа тус тус мэдээлэл хүргүүлсэн.	100%
		-	Хамтран ажилласан хэвлэл	3	3	Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр томуу, томуу төст өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх талаар, салхинцэцэг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, хүний папилома	

			мэдээллийн байгууллагын тоо			вирусийн халдварын эсрэг вакцины ач холбогдол, нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих жил, Улаанбурхан улаануud өвчнөөс сэргийлэх, угаарын хийн хордлого, А аминдэм, ОНБТБэлдмэлийн ач холбогдол, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ариу цэврийн байгууламж, вируст гепатитээс сэргийлэх талаар гэдэсний халдвараас сэргийлэх, халдварт бус өвчин, эх нярайн нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, өсвөр үеийн талаар нийт 60 удаа тус тус мэдээлэл хүргүүлсэн.	100%
		-	Эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллагын тоо	4	6	12 байгууллагад эрт илрүүлэг, халдварт, халдварт бус өвчнөөс сэргийлэх, стресс менежмент, эрүүл зөв хооллолт, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, эмэгтэйчүүдийн эрүүл мэнд, ЖСА, цус багадалтын шалтгаан, Уур амьсгалын өөрчлөлт- Эрүүл мэнд" Хүнсний бүтээгдэхүүний шошго таньж мэдэх чиглэлээр сургалт явуулж, 771 албан хаагчийг хамруулсан. Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2-12 дугаар ангийн сурагчид МБС-ын оюутануудад эрүүл зөв хооллолт, эрүүл мэнд өглөөний цайнаас эхэлдэг, өсвөр насны онцлог, эрт илрүүлэгийн ач холбогдол, хүний папилома вирусийн эсрэг вакцин сэдэвт сургалтууд зохион байгуулж, 2698 хүүхдийг хамруулсан. "Нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих жил 2024" нээлтийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж, нийт 20 гаруй эрүүл мэндийн байгууллагуудыг хамруулж, тус тусдаа сэдвээр сургалт сурталчилгаа хийж ажилласан. сурталчилгаа явуулж, гарын авлага тараасан. ХСҮТ-ийн ерөнхий захирал, доктор, дэд профессор Н.Эрдэнэхүү төрийн байгууллагуудын албан хаагчид, сургууль, цэцэрлэгийн эмч нар нийт 60-аад хүнд "МЭДЬЕ, СОНГОЁ, ХИЙЕ" сэдэвт сургалт зохион байгуулсан.	100%

						Архины нийгэм дэх хор нөлөө, Архи гэр бүлд нөлөөлөх нь сэдвүүдээр зорилтот бүлгийн 56 хүнд харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудын нийгмийн ажилтануудтай хамтран 5 дугаар ЕБСургуулийн болон Толбо сумын ЕБСургуулийн 10 дугаар ангийн 110 хүүхдэд архи согтууруулах ундааны хор уршиг сэдвээр сургалт явуулсан. Дэлхийн тамхигүй өдрийг тохиолдуулан "Тамхи үйлдвэрлэлийн хөндлөнгийн оролцооноос хүүхэд, өсвөр үеийнхнийг хамгаалцгаая" уриатайгаар харьяа эрүүл мэндийн байгууллагын эмч, эмнэлгийн ажилтнууд 100 гаруй төрийн албан хаагчид болон 450 гаруй сурагчдад сургалтад явуулсан. Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр томуу, томуу төст өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх талаар 6 удаа, салхинцэцэг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх талаар 12 удаа, вируст гепатитээс сэргийлэх талаар 2 удаа, гэдэсний халдвараас сэргийлэх талаар 3 удаа, халдварт бус өвчний чиглэлээр 15 удаа тус тус мэдээлэл хүргүүлсэн.	
		-	Зонхилон тохиолдох БЗДХ-ыг хяналтад авч эмчлэн эрүүлжүүлсэн хувь	100	95%-иас доошгүй	2024 оны 12 дугаар сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд БЗДХ-ын зонхилон тохиолдох 62 шинэ тохиолдол бүртгэгдэж эмчийн хяналтад орж эмчлэгдсэн болно.	100%
		-	Тэмбүүгийн хавьтал илрүүлгийн хувь	70	71%	Шинээр оношлогдсон 16 тэмбүүгийн 12 хавьтлыг шинжилгээнд хамруулан ажилласан.	100%

		-	Сүрьеэгийн үзлэгт хамрагдсан зорилтот бүлгийн иргэдийн хувь	85	80%-иас доошгүй	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн сүрьеэгийн үзлэгт 4543 иргэн хамрагдсан ба үүнээс урьдчилан сэргийлэх үзлэгт 4013, сүрьеэгийн амбулоторийн анх 422, давтан 74, идэвхтэй хяналт 34 байна. Энэ жилийн байдлаар сүрьеэгийн шинэ 14, давтан 3 тохиолдол илэрч эмчилгээнд хамрагдаж байна.	100%
		-	Сүрьеэгийн эмчилгээний чанарын хувь	100	95%-иас доошгүй	2024 онд шинээр оношлогдсон болон давтан сүрьеэгийн бүх тохиолдлыг эмчийн шууд хяналттай эмчилгээнд хамруулсан ба бүх тохиолдол эмчлэгдсэн болно.	100%
10.2	Хүн амд зөв дадал эзэмшүүлэх сургалт, сурталчилгаа, аян зохион байгуулах төлөвлөгөө боловсруулж хэрэгжүүлнэ.	-	Төлөвлөгөөний хэрэгжилтийн хувь	96.6	97%-иас доошгүй	12 байгууллагад эрт илрүүлэг, халдварт, халдварт бус өвчнөөс сэргийлэх, стресс менежмент, эрүүл зөв хооллолт, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, эмэгтэйчүүдийн эрүүл мэнд, ЖСА, цус багадалтын шалтгаан, Уур амьсгалын өөрчлөлт- Эрүүл мэнд” Хүнсний бүтээгдэхүүний шошго таньж мэдэх чиглэлээр сургалт явуулж, 771 албан хаагчийг хамруулсан. Ерөнхий боловсролын сургуулийн 2-12 дугаар ангийн сурагчид МБС-ын оюутануудад эрүүл зөв хооллолт, эрүүл мэнд өглөөний цайнаас эхэлдэг, өсвөр насны онцлог, эрт илрүүлэгийн ач холбогдол, хүний папилома вирусийн эсрэг вакцин сэдэвт сургалтууд зохион байгуулж, 2698 хүүхдийг хамруулсан. “Нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих жил 2024” нээлтийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж, нийт 20 гаруй эрүүл мэндийн байгууллагуудыг хамруулж, тус тусдаа сэдвээр сургалт сурталчилгаа хийж ажилласан. сурталчилгаа явуулж, гарын авлага тараасан. ХСҮТ-ийн ерөнхий захирал, доктор, дэд профессор Н.Эрдэнэхүү төрийн байгууллагуудын албан хаагчид, сургууль,	100%

						цэцэрлэгийн эмч нар нийт 60-аад хүнд “МЭДЬЕ, СОНГОЁ, ХИЙЕ” сэдэвт сургалт зохион байгуулсан. Архины нийгэм дэх хор нөлөө, Архи гэр бүлд нөлөөлөх нь сэдвүүдээр зорилтот бүлгийн 56 хүнд харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудын нийгмийн ажилтануудтай хамтран 5 дугаар ЕБСургуулийн болон Толбо сумын ЕБСургуулийн 10 дугаар ангийн 110 хүүхдэд архи согтууруулах ундааны хор уршиг сэдвээр сургалт явуулсан. Дэлхийн тамхигүй өдрийг тохиолдуулан "Тамхи үйлдвэрлэлийн хөндлөнгийн оролцооноос хүүхэд, өсвөр үеийнхнийг хамгаалцгаая" уриатайгаар харьяа эрүүл мэндийн байгууллагын эмч, эмнэлгийн ажилтнууд 100 гаруй төрийн албан хаагчид болон 450 гаруй сурагчдад сургалтад явуулсан. Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр томуу, томуу төст өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх талаар 6 удаа, салхинцэцэг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх талаар 12 удаа, вируст гепатитээс сэргийлэх талаар 2 удаа, гэдэсний халдвараас сэргийлэх талаар 3 удаа, халдварт бус өвчний чиглэлээр 15 удаа тус тус мэдээлэл хүргүүлсэн.	
10.3	Халдварт бус өвчний эрсдэлт хүчин зүйлийг бууруулах хувь хүн, гэр бүл, хамт олны оролцоог сайжруулж эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллага, өрх, иргэний тоог нэмэгдүүлнэ.	-	Эрүүл мэндийг дэмжигч байгууллагын тоо	4	6	20	100%
		-	Нөлөөллийн ажил зохион байгуулсан байгууллаг	-	25	Эхний 11 сарын байдлаар нийт 20 албан байгууллагад ухуулга, сургалт сурталчилгаа хийж ажилласан.	100%

			ын тоо				
10.4	Орон нутгийн мэдээллийн хэрэгслээр хүн амд эрүүл мэндийн боловсрол төлөвшүүлэх мэдээлэл, сурталчилгааг зохион байгуулна.	-	Хамтран ажилласан хэвлэл мэдээллийн байгууллагын тоо	3	3	Орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр томуу, томуу төст өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх талаар, салхинцэцэг өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, хүний папилома вирусийн халдьарын эсрэг вакцины ач холбогдол, нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих жил, Улаанбурхан улаануud өвчнөөс сэргийлэх, угаарын хийн хордлого, А аминдэм, ОНБТБэлдмэлийн ач холбогдол, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ариу цэврийн байгууламж, вируст гепатитээс сэргийлэх талаар гэдэсний халдвараас сэргийлэх, халдварт бус өвчин, эх нярайн нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, өсвөр үеийн талаар нийт 60 удаа тус тус мэдээлэл хүргүүлсэн.	100%
		-	Мэдээллийн тоо	554	500-аас доошгүй		
10.5	БЗДХ-ын илрүүлэх үзлэг, аян зохион байгуулан илрүүлгийг нэмэгдүүлж, илэрсэн өвчлөлийг хяналтад авч, эмчлэн эрүүлжүүлнэ.	-	Зонхилон тохиолдох БЗДХ-ыг хяналтад авч эмчлэн эрүүлжүүлсэн хувь	100	95%-иас доошгүй	АНЭ-ийн БЗДХ-ын кабинетийн амбулаторийн үзлэгт 9241 иргэн хамрагдсанаас анх хандсан нь 2321, давтан 2016, урьдчилан сэргийлэх үзлэг 4900, идэвхтэй хяналт 3 байна. Сагсай сумын Зэвсэгт хүчний 331-р ангийн 100-аад албан хаагчдад БЗДХ, ХДХВ, ДОХ-ын халдварын тухай, түүний эмчилгээ оношилгооны талаар болон үүнээс хэрхэн урьдчилан сэргийлж болох талаар сургалт явуулж, зөвлөгөө мэдээлэл өгч, 100 албан хаагчыг үзлэг шинжилгээнд хамруулан ажилласан. 2024 оны 1-р ээлжийн цэрэг татлагт 527, 2-р ээлжийн цэрэг татлагт 515 нийт 1042 хүнийг БЗДХ-ыг оношлох зорилгоор үзлэг шинжилгээнд хамруулсан болно. БЗДХ-ын зонхилон тохиолдох 62 шинэ тохиолдол бүртгэгдсэн болно. Тэмбүү 16, заг хүйтэн 43, трихомониазын 3 тохиолдол бүртгэгдсэн. “Хүний эрхийг дээдлэн, зөв замаар урагшлая" уриан дор дэлхий нийтээр ХДХВ/ДОХ-ын асуудалд анхаарал хандуулах өдрийг тэмдэглэн өнгөрүүлсэн.Тус өдрийн хүрээнд ХДХВ/ДОХ-	100%

						той тэмцэх үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, халдвараас урьдчилан сэргийлэх, хүн бүрийн оролцоог нэмэгдүүлэх зорилгоор нөлөөллийн ажлыг Эрүүл мэндийн газар, Нэгдсэн эмнэлгийн БЗДХ-ын кабинет, Өсвөрийн кабинет хамтран Нэгдсэн эмнэлэгийн амбулаторид өдөрлөг зохион байгуулсан. Мөн МУБИС-ын Баян-Өлгий аймаг дахь салбар сургуулийн оюутануудад ХДХВ/ДОХ-ын талаар сургалт явуулсан.	
		-	Тэмбүүгийн хавьтал илрүүлгийн хувь	70	71	Шинээр оношлогдсон 16 тэмбүүгийн 12 хавьтлыг шинжилгээнд хамруулан ажилласан.	100%
10.6	Сүрьеэ өвчний илрүүлэх зорилтот бүлэгт чиглэсэн үзлэгийг зохион байгуулан илрүүлгийг нэмэгдүүлж, илэрсэн өвчлөлийг эмчлэн эрүүлжүүлнэ.	-	Үзлэгт хамрагдсан зорилтот бүлгийн иргэдийн хувь	85	80%-иас доошгүй	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн сүрьеэгийн үзлэгт 4543 иргэн хамрагдсан ба үүнээс урьдчилан сэргийлэх үзлэгт 4013, сүрьеэгийн амбулоторийн анх 422, давтан 74, идэвхтэй хяналт 34 байна. 2024 оны 12 дугаар сарын 09-ны өдрийн байдлаар сүрьеэгийн шинэ 14, давтан 3 тохиолдол илэрч эмчилгээнд хамрагдаж байна. Монголын сумын эмч, мэргэжилтэнүүдийн холбооны гүйцэтгэх захирал болон Баян-Өлгий аймгийн Эрүүл мэндийн газрын даргын хамтран баталсан удирдамжын дагуу ЭМГ-ын сүрьеэ, БЗДХ-ын асуудал хариуцсан мэргэжилтэн, МСЭМХ-ны салбар хорооны дарга НЭ сүрьеэгийн диспансерийн эмч нар 2024 оны 07 дугаар сарын 16-ны өдрөөс 07 дугаар сарын 29-ны хооронд Алтай, Баяннуур, Бугат, Буянт, Дэлүүн, Толбо, Улаанхус, Цэнгэл сумын эрүүл мэндийн төвүүдэд Глобал сангийн дэмжлэгтэй дэд төслийн хүрээнд сүрьеэгийн тусламж үйлчилгээ болон сорьц тээвэрлэлтийн үйл ажиллагаанд дэмжлэгт хяналт, шалгалт хийж гүйцэтгэсэн. 2024 оны 10 дугаар сард Халдварт судлалын үндэсний төвөөс сүрьеэгийн диспансер,	100%

						тасаг, лаборатори, Алтай, Буянт, Бугат, Сайсай, Цэнгэл сумуудад дэмжлэгт хяналт шалгалт хийгдсэн. Глобаль сангийн санхүүжилтээр сумын эрүүл мэндийн төвүүдээс эрсдэлт бүлгийн хүн амыг цэрний нян судлалын шинжилгээнд хамруулж байна. Үүнд 12 сум, 1 тосгоны эрүүл мэндийн төвөөс 129 хүний 258 цэр тээвэрлэгдэж, нян судлалын шинжилгээнд хамрагдсан. Ховд аймагт Монголын сумын эмч, мэргэжилтнүүдийн холбооноос зохион байгуулсан "Сүрьеэгүй ирээдүйн төлөө хамтдаа" сэдэвт сургалтад сүрьеэгийн диспансерийн эмч, лаборант, 12 сум, 1 тосгоны ЭМТ-ээс 18 эмч нийт 20 эмчийг тус сургалтад хамруулсан. "Тийм ээ! Бид сүрьеэ өвчнийг устгаж чадна!" уриан дор бүх нийтээр сүрьеэтэй тэмцэх өдөрлөгийн хүрээнд сүрьеэтэй тэмцэх үйл ажиллагааг эрчимжүүлэх, халдвараас урьдчилан сэргийлэх, хүн бүрийн оролцоог нэмэгдүүлэх зорилгоор нөлөөллийн ажлыг ЭМГ, Нэгдсэн эмнэлэг, Улаан загалмайн хороо болон бүх ЭМТ-үүд хамтран аймгийн хэмжээнд зохион байгуулсан. Эрүүл мэндийн газар, НЭ-ийн сүрьеэгийн тасаг, Улаан загалмайн хороо хамтран Нэгдсэн эмнэлэгийн амбулаторид өдөрлөг зохион байгуулсан. Аймгийн төвийн 4 өрхийн ЭМТ,12 сум, 1 тосгоны ЭМТ-үүд сургууль цэцэрлэг, ард иргэд, эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд сургалт зохион байгуулан ажилласан ба сургууль, цэцэрлэгт 12, ард иргэдэд 10, эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд 5 удаагийн сургалтыг тус тус зохион байгуулан ажилласан. Сургууль цэцэрлэгийн хүүхэд 350, ард иргэд 830, эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн 110 хүнийг танхим болон цахим сургалтад хамруулж, иргэдэд 4 төрлийн 850 гаруй ширхэг гарын авлага тарааж, сүрьеэ өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх сурталчилгаа явуулсан. Аймгийн	

						Нэгдсэн эмнэлгийн сүрьеэгийн амбулаторийн үзлэгт хамрагдсан 4543 иргэнд сүрьеэ өвчний талаар ерөнхий ойлголт өгч, 300 гаруй гарын авлага тараасан. Мөн Эрүүл мэндийн газрын пэйж хуудас болон өрх, сумдын ЭМТ-үүдийн пэйж хуудсанд ЭМЯ, НЭМҮТ, гаргасан мэдээлэл, инфографикуудыг тогтмол байршуулж ард иргэдэд түгээн ажиллаж байна.	
		-	Далд хэлбэрийн сүрьеэ илрүүлэх арга хэмжээний тоо	85	95%-иас доошгүй	2024 оны эхний 12 дугаар сарын 09-ны өдрийн байдлаар шинэ 14, давтан 3 сүрьеэгийн тохиолдол оношилогдсон. Ойрын хавьталын судалгааг гаргаж, далд халдварын эмчилгээнд 15 хүн хамруулсан байна.	100%
		-	Эмчилгээний чанарын хувь	100	95%-иас доош гүй	2024 онд шинээр оношлогдсон болон давтан сүрьеэгийн бүх тохиолдлыг эмчийн шууд хяналттай эмчилгээнд хамруулсан ба бүх тохиолдол эмчлэгдсэн болно.	100%
СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛТ 11. Халдварт бус өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх, хянах, илрүүлэх тогтолцоог бэхжүүлэх							
11.1	Нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд, өсвөр үеийн эрүүл мэнд, сэтгэцийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний хүртээмжийг нэмэгдүүлэх“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын хүрээнд 2021-2030 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагаа 2.2.16, Монгол Улсын Төрөөс эрүүл мэндийн талаар баримтлах бодлогын 2.4.1.8 дахь заалтыг хэрэгжүүлэх	-	Зохион байгуулсан сургалтын тоо	1	2	НЭ-ийн өсвөр үеийн кабинет нийгмийн ажилтантай хамтарч Аймгийн төвийн ЕБДС-ийн ахлах болон дунд ангиудын сурагчдын дунд Өсвөр үеийн үе тэнгийн зөвлөгч нийт 10 баг болгож 50 сурагч бэлтгэгдэн үйл ажиллагаа явуулж байна. НЭ ийн өсвөр үеийн кабинет нийгмийн ажилтантай хамтарч Аймгийн төвийн ЕБДС-ийн ахлах болон дунд ангиудын сурагчдын дунд Өсвөр үеийн үе тэнгийн зөвлөгч нийт 10 баг болгож 50 сурагч бэлтгэгдэн үйл ажиллагаа явуулж байна. Гэр бүл хүүхэд хамгааллын газартай хамтран Гэр бүлийн эрүүл мэнд, нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд ба бэлгийн боловсрол, Эрүүл зан үйл, Жирэмслэлтээс сэргийлэх арга хэрэгслийн талаар 47 хүнд сургалт явуулсан. Дарын ерөнхий боловсролын	100%

						сургуулийн 7-12 дугаар ангийн охидуудад НҮЭМ, эрүүл амьдралын хэв маяг сэдвээр 37 сурагчдад сургалт явуулсан. Аймгийн засаг даргын тамгын газарын дэргэдэг Залуучуудын хөгжлийн төвтэй хамтран Өөрийгөө хайрлахуй өдөрлөгийн үед Нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүдийн насны 54 эмэгтэйчүүдэд эрүүл мэндийн зөвлөгөө өгөх хэсэгт эмэгтэйчүүдийн зонхиолон тохиолдох эмгэг, хэвийн сарын тэмдгийн мөчлөг, жирэмслэлтээс сэргийлэх арга хэрэгсэл, олон найрлагатай бичил тэжээл зэрэг сэдвүүдээр зөвлөгөө өгч ажилласан. Аймгийн төвийн ерөнхий боловсролын 5 сургууль, Мэргэжлийн боловсролын сургууль, Эмпати, Бастама, Билге Тегин, Зайд, Дарын цогцолбор сургууль, Алтай, Баяннуур сумын ерөнхий боловсролын дунд, ахлах ангийн нийт 1833 оюутан сурагчдад “Өсвөр насны сэтгэлзүйн онцлог”, “Нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд”, “Дэлгэцийн донтолт”, “Электон тамхины хэрэглээ” “Хорт зуршил” сэдэвт сургалты зохион байгуулсан.	
11.2	Анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын эмч эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд зонхилон тохиолдох сэтгэцийн эмгэгийг эрт илрүүлэх, зөвлөгөө өгөх ур чадвар эзэмшүүлэх сургалт зохион байгуулна	-	Хамрагдсан эмч, эмнэлгийн мэргэжилтний тоо	33	66	Эмч эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд зонхилон тохиолдох сэтгэцийн эмгэгийг эрт илрүүлэх, зөвлөгөө өгөх ур чадвар эзэмшүүлэх сургалт Ховд аймагт зохиогдсон ба манай аймгийн анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагын 10 эмч, эмнэлгийн ажилчид хамрагдсан болно.	100%
		-	Зохион байгуулсан сургалтын тоо	1	2	Ховд аймагт зохион байгуулагдсан.	100%
		-	Хамрагдсан эмч, эмнэлгийн	33	66	Анхан шатны эрүүл мэндий байгууллагын 10 эмч, эмнэлгийн ажилчид хамрагдсан болно.	100%

			мэргэжилт-ний тоо				
11.3	Хүн амын амьдралын зөв дадал хэвшлийг дэмжих, архи, тамхи, мансууруулах бодис, цахим тоглоом болон бусад бүх төрлийн донтолтоос урьдчилан сэргийлэх чиглэлийн судалгаа, эрдэм шинжилгээний ажлыг дэмжинэ	-	Хийгдсэн судалгаа, эрдэм шинжилгээ-ний ажлын тоо	1	2	“Эрүүл мэндийн газрын ажилтан албан хаагчдын дунд стрессийн түвшинг судлахад албан хаагчдын эрсдэлээр нь тодорхойлоход 11 хүн бага эрсдэлтэй, 7 хүн эрсдэлтэй, өндөр эрсдэлтэй хүн байхгүй байна. Судалгаанаас харахад 7 ажилтан албан хаагчид буюу 63,6% нь стрессээс ангижрах арга барилаа сураагүй байна. Шүүхийн шинжилгээний газрын ажилтан албан хаагчдын дунд стрессийн түвшинг судлахад албан хаагчдын эрсдэлээр нь тодорхойлоход 1 бага эрсдэлтэй, 1 хүн эрсдэлтэй, 6 хүн эрсдэлтэй байна. Судалгаанаас харахад нийт 8 ажилтан алба хаагчид буюу 100% нь стрессээс ангижрах арга барилаа сураагүй байна. Аймгийн төвийн ерөнхий боловсролын 5 сургууль, Мэргэжлийн боловсролын сургууль, Эмпати, Бастама, Билге Тегин, Зайд, Дарын цогцолбор сургууль, Алтай, Баяннуур сумын ерөнхий боловсролын дунд, ахлах ангийн нийт 1833 оюутан сурагчдад “Өсвөр насны сэтгэлзүйн онцлог”, “Нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд”, “Дэлгэцийн донтолт”, “Электон тамхины хэрэглээ” “Хорт зуршил” сэдэвт сургалты зохион байгуулсан.	100%
11.4	Нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүдийн гэр бүл төлөвлөлтийн арга хэрэгслийн хэрэглээний хангалтыг сайжруулж, урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн хамралтыг нэмэгдүүлнэ	-	ЖСА, хэрэгслээр хангагдсан нөхөн үржихүйн насны эмэгтэйчүүд-ийн хувь	58,4	60%-иас доошгүй	Жирэмслэлтээс сэргийлэх арга хэрэгслийг хүртээмжтэй байлгахын тулд 5 ба түүнээс дээш төрлийг захиалж, үнэ төлбөргүй иргэдэд олгож, мэдээллийг цахим программд оруулж байна. Одоогийн байдлаар 1217 хүнийг мэдээллийг оруулсан байна. “ЭМ ЭС АЙ СИ СИ” ХХК-ы тендерийн шаардлагад нийцсэн нийт 31,005,200 төгрөгийн үнийн дүн бүхий 6 нэр төрлийн	100%

						жирэмслэхээс хамгаалах эм, эмнэлгийн хэрэгслийг нийлүүлэн хамтран ажиллаж байна.	
		-	Үзлэгт хамрагдсан НҮН-ны эмэгтэйчүүд-ийн хувь	67,1	67%-иас доошгүй	Аймгийн Засаг даргын тамгийн газарт Нөхөн үржихүйн эмэгтэйчүүдийг эрт илрүүлэгт хамруулах 39 сая төгрөгийн төслийг оруулсан боловч санхүүжилт шийдэгдээгүй. 2024 оны 12 дугаар сарын 11-ний өдрийн байдлаар амгийн хэмжээний нийт 7630 эмэгтэй эрт илрүүлэг урьдчилан сэргийлэх үзлэгт хамрагдсан. Нөхөн үржихүйн 15-49 насны 8020 эмэгтэй эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн байна. Үүнээс шээс бэлгийн тогтолцооны өвчин-1317, зүрх-судасны тогтолцооны өвчин-822, хоол боловсруулах тогтолцооны өвчин-740, мэдрэлийн тогтолцооны өвчин-623, амьсгалын тогтолцооны өвчи-393, цус багадалт-312, хоргүй хавдар-59, хортой хавдар-22 оношоор хэвтэн эмчлүүлсэн.	100%
11.5	18-35 хүртэлх насны залуучуудын эрүүл мэндийг дэмжих нөлөөллийн ажил зохион байгуулна	-	Зохион байгуулсан үйл ажиллагааны тоо	3	5	Соёлын өдрийг сурталчлах өдрийг тохиолдуулан төв талбайд цугларсан залуучуудад эрүүл мэндийн дэмжих нөлөөллийн ажил зохион байгуулав.	100%
		-	Хамрагдсан залуусын тоо	1271	1600	1650	100%
11.6	Сургуулийн өмнөх болон сургуулийн хүүхдийн эрүүл мэндийг хамгаалах, эрүүл мэндийн боловсрол олгох хичээлийн чанар, хүртээмж, амны хөндийн эрүүл мэндийг сайжруулах, осол гэмтлээс сэргийлэх, “Үдийн хоол” хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэхэд	-	Зохион байгуулсан үйл ажиллагааны тоо	5-аас доошгүй	5-аас доошгүй	Аймгийн төвийн сургууль, цэцэрлэгийн багш, ажилтнуудад нийгмийн эрүүл мэндийн чиглэлээр сургалт, сурталчилгаа зохион байгуулах удирдамж гаргаж, 7 сургууль, 16 цэцэрлэгийн нийт 423 ажилчдад Хоолны хордлогоос урьдчилан сэргийлэх тухай ажлын байрны сургалт явуулсан. Хүнс, хөдөө аж ахуйн газрын холбогдох улсын байцаагч нартай хамтарч аймгийн төвийн сургуулиудын нярав, эмч, тогооч нар	100%

	салбар дундын оролцоог хангах нөлөөллийн ажил зохион байгуулна					болох 45 хүнд танхимын сургалт зохион байгуулж, “Хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдал-Эрүүл ахуйн дадал” сэдвээр мэдээлэл хийж арга зүйн зөвлөгөө өглөө. ХХААГ-тай хамт аймгийн төв талбайд шаардлага хангахгүй хүнсний бүтээгдэхүүнээр үзэгслэн гаргаж, 500 хүнд мэдээлэл хүргэж ажилласан.	
11.7	Сэтгэцийн эрүүл мэнд, ялангуяа хүүхэд, өсвөр үеийнхэнд сэтгэл зүйн тусламж үйлчилгээг үзүүлэх, сэтгэцийн эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах, архи, тамхи, мансууруулах, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хор хөнөөл, түүний талаарх мэдлэг олгох,хэрэглээг бууруулах, урьдчилан сэргийлэх, осол гэмтлээс сэргийлэх, зэрэг салбар дундын хамтын ажиллагааг хангуулах нөлөөллийн ажил зохион байгуулна.	-	Зохион байгуулсан үйл ажиллагааны тоо	5-аас доошгүй	5-аас доошгүй	“Хүүхдийн аюулгүй байдал – Таны хариуцлагаас” уриатайгаар 2023 оны 11 дүгээр сарын 15-аас 2024 оны 3 дугаар сарын 1-ний өдрийн хооронд аян зохион байгуулсан. Тус аяны хүрээнд Гэр бүл, хүүхэд, залуучуудын газартай хамтран Хүүхдийг орчны болон ахуйн болзошгүй эрсдэлээс хамгаалах зориолгоор “Хамтдаа шалгаая, хамгаалъя” “Хүүхдийн аюулгүй байдал – Таны хариуцлагаас” арга хэмжээний дагуу орон нутгийн 25 цэцэрлэг, 32 сургууль нэгдэж өөрсдийн эзэмшлийн газруудад эрсдлийн үнэлгээ хийх, гарсан 8 зөрчлүүдийг засах, арилгах арга хэмжээ авч ажиллласан. Мөн цахимаар хүргэж буй мэдээллүүдийг эцэг эхчүүдийн хурал, цахим групп, багш ажилтнуудад түгээх ажлыг зохион байгуулж давхардсан тоогоор 2200 гаруй иргэнийг хамруулсан байна. Сэтгэцийн эрүүл мэндийн боловсролыг хүн бүрт уриан дор болон Цагдаагийн ерөнхий газрын хар тамхитай тэмцэх газраас мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хор уршиг, үр дагаврыг таниулах, урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр эцэг, эх, асран хамгаалагч, өсвөр үеийн хүүхэд, залуучуудад зориулсан богино хэмжээний 3 төрлийн видеог Дербес орон нутгийн телевизтэй хамтран тус телевизийн цахим хаягаар постлуулсан. Нийт хандалтын тоо 305 хуваалцсан 3.	100%
11.8	Зохистой хооллолтыг төлөвшүүлэх, бага насны	-	Хоол, тэжээлийн	Өмнөх тохиолдлоос	Өмнөх тохиолдлоо	НҮБ-ийн хүүхдийн сангийн санхүүгийн дэмжлэгтэйгээр “Олон нийтэд түшиглэсэн	

	хүүхдийг хоол тэжээлийн дутагдлаас сэргийлэх ажил зохион байгуулна		дутагдалтай хүүхдийн тоо	бууруулах	с бууруулах	нялх, бага насны хүүхдийн хооллолт”-ын 5 хоногийн 2 удаагийн сургалтанд Эрүүл мэндийн газар, АНЭ, өрх, сумын эрүүл мэндийн төвүүдийн хүүхдийн эмч, эх баригч, нийгмийн эрүүл мэндийн ажилтнууд болох 68 хүнийг хамруулж ур чадвар, мэдлэг мэдээллээ дээшлүүлсэн. Хүүхэд харах үйлчилгээний ажилтаны хүсэлтийн дагуу 5 хүртэлх насны хүүхдийн хоолны цэсэнд зөвлөгөө өгч, жишиг хоолны цэс гаргаж өгсөн. Харьяа эрүүл мэндийн байгууллагын 25 хүүхдийн их эмч болон нийгмийн эрүүл мэндийн ажилтнуудад “Хүүхдийн хоол тэжээлийн цочмог дутлын менежмент” сэдэвт цахим сургалт зохион байгуулсан. Харьяа 18 эрүүл мэндийн байгууллагын 0-5 насны хүүхдийн тоог сум, өрх тус бүрээр гаргаж, 1225 ширхэг 100 000 ОУН, 29695 ширхэг 200 000 ОУН А аминдэмийн тараасан. Мөн жирэмсэн, хөхүүл эхийн 2094 флакон /209 400 ширхэг/, 6-23 сартай хүүхдийн 4209 хайрцаг /126 270 ширхэг/ олон найрлагат бичил тэжээлийг сум, тосгон, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдэд тараасан. 4 өрхийн эрүүл мэндийн төвт А аминдэм, ОНБТБ-ийн түгээлтийн байдалд хяналт үнэлгээ хийж арга зүйгээр хангаж ажилласан. Орон нутгийн 9 цагийн радиогаар А аминдэмийн ач холбогдлын талаар 2 удаа мэдээлэл өгсөн	100%
11.9	Агаар, хөрсний бохирдлоос үүдэлтэй өвчлөлийг бууруулах, угаарын хийн хордлогоос сэргийлж ажиллана	-	Угаарын хийн хордлогын тохиолдол	64	Өмнөх тохиолдлоос бууруулах	11-р сарын 19-ний өдөр Дэлхийн ОО-ийн өдрийг тохиолдуулан Нэгдсэн эмнэлэг, сум, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдийн нийгмийн эрүүл мэндийн ажилтнуудад цахим сургалт зохион байгуулж, зөвлөмж хүргүүлсэн. Мөн тус өдөрлөгийг хүрээнд Мейрим ӨЭМТ-тэй хамтран орон нутгийн Дербес ТВ-д эрүүл ахуйн шаардлага хангасан ариун цэврийн	100%

						байгууламж болон муу усны нүхийг суртачлан ажилласан. Угаарын хийн хордлогоос сэргийлэх талаар орон нутгийн радиод ард иргэдэд чиглэсэн мэдээлэл өгсөн.	
СТРАТЕГИ ЗОРИЛТ 12. Эрүүл мэндийн мэдээ, мэдээлэл болон мэдээллийн дэвшилтэт технологийг нотолгоонд суурилсан тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх, шийдвэр гаргахад ашиглаж тусламж, үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах							
12.1	Эрүүл мэндийн салбарын мэдээллийн технологийн техник болон телемидцин, програм хангамжийг хөгжүүлж, хэвийн аюулгүй ажиллагааг хангах“Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын 2.2, Төрөөс эрүүл мэндийн талаар баримтлах бодлогыг 2020-2026 онд хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөө 7.5 МУ-ын ЗГ-ын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний 2.1 дэх заалтыг хэрэгжүүлэх	-	Хурал хийсэн тоо	28	1	Харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудад 7 хоног бүрийн 4 дэх өдөр тогтмол цахимаар хурал, сургалт, мэдээлэл солилцдог. Үүнд 2024 оны 11 сарын байдлаар 30 удаа хурал, 48 удаа цахим сургалт зохион байгуулсан.	100%
		-	Сургалт хийсэн тоо	40	5		
		-	Мэдээлэл хийсэн тоо	3	5	Улаанбурхан болон томуу томуу төст өвчний дэгдэлтийн үеийн бэлэн байдлыг хангах зорилгоор аймгийн нэгдсэн эмнэлэг болон анхан шатны эрүүл мэндийн байгууллагуудад мэдээлэл хүргүүлэн ажилласан. Эрт илрүүлэг үзлэгт ehealth.mn, hiep.mn, health.gov.mn программуудыг ашиглаж, нэгдсэн сан үүсгэн ажиллаж байна. Эрт илрүүлэгт орсон иргэд emongolia платформоос үзлэгийн дүгнэлтээ авах боломжтой болсон.	100%
12.2	Телемедицин буюу зайн оношлогоо, Zoom программ ашиглан эрүүл мэндийн байгууллагуудтай мэдээлэл солилцох, сургалт, хурал зохион байгуулна.		Хурал хийсэн тоо	1	1	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэг нийт 195 удаа анхан болон гуравдугаар шатлалтай хурал зохион байгуулж, мэдээлэл солилцож, ард иргэдэд чиглэсэн тусламж үйлчилгээ үзүүлсэн.	100%
		-	Сургалт хийсэн тоо	8	4		
		-	Мэдээлэл хийсэн тоо	4	2		
12.3	Хүний нөөцийг хөгжүүлэх бодлогыг хэрэгжүүлж менежментийг боловсронгуй болгох” Алсын хараа-2050” Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын 2.2.12,	-	Эрүүл мэндийн байгууллагад ажиллагсдын	95%-иас доошгүй	95%-иас доошгүй	Аймгийн Нэгдсэн эмнэлгийн дэмжих төв нь тасгийн эрхлэгч, их эмч 4, сувилагч 3 хүний нөөцтэйгээр ЭХО, рентген, ходоодны уян дуран, дотрын кабинет, нүдний кабинет, лорын кабинет, эмэгтэйчүүдийн кабинеттэй, тоног төхөөрөмжийн хангалт 90 хувьтай бүтэц зохион байгуулалттайгаар ажиллаж	100%

	2.2.19, 2.2.30МУ-ын ЗГ-ын 2021-2024 оны ҮАХ-ийн 2.1.6 дахь заалтыг хэрэгжүүлэх		хөдөлмөр-ийн аюулгүй байдал, ажлын байрны эрүүл ахуйг сайжруулах төлөвлөгөө-ний хэрэгжилт-ийн хувь			байна. Эрт илрүүлэг үзлэгт ehealth.mn, hiep.mn, health.gov.mn программуудыг ашиглаж, нэгдсэн сан үүсгэн ажиллаж байна. Эрт илрүүлэгт орсон иргэд emongolia платформоос үзлэгийн дүгнэлтээ авах боломжтой болсон.	
СТРАТЕГИЙН ЗОРИЛТ 13. Эрүүл мэндийн салбарыг ерөнхий удирдлага, зохион байгуулалтаар ханган нотолгоонд тулгуурласан шийдвэр гаргалтыг дэмжиж, ил тод байдлыг төлөвшүүлэх							
13.1	Харъяа байгууллагуудын салбарын хэмжээнд хэрэгжиж байгаа хууль, тогтоомж, тогтоол шийдвэрийн болон бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтэд үнэлгээ хийж, зөвлөмж хүргүүлэн ажиллах	-	Үнэлгээ хийгдсэн бодлогын баримт бичгийн тоо	19	19	Эрүүл мэндийн сайдын 2022 оны А/346 дугаартай тушаалын дагуу 108 хуудас бүхий холбогдох 5 бүлэг эрүүл мэндийн байгууллагын үйл ажиллагааны тайланд үнэлгээ өгч, удирдлагын зөвлөлийн хурлын тэмдэглэлийн хамт Эрүүл мэндийн газрын даргын 2024 оны 05, 08 тоот албан бичгээр ЭМЯ, ЭМХТ-д хүргүүлж, цахимаар архивласан. Аймгийн ЗДТГ-т өгөх тайлангуудыг хариуцсан мэргэжилтнүүд хуваарийн дагуу холбогдох тайлангуудыг хугацаанд цаас болон цахимаар хүргүүлсэн.	100%
13.2	Авлигаас ангид байх, ашиг сонирхлын зөрчлөөс сэргийлэх, ил тод байдлыг ханган ажиллана.	-	Журмын хэрэгжилт-ийн хувь	80%	90%	Албан тушаалтан албан үүргээ гүйцэтгэхэд ашиг сонирхлын зөрчил үүссэн, үүсч болзошгүй нөхцөлд бичгээр мэдэгдэл гаргах, ашиг сонирхлын зөрчилтэй гэж ойлгогдохуйц нөхцөл байдал үүсвэл бичгээр тайлбар хийж, эрх бүхий албан байгууллага, албан тушаалтанд тухай бүр хүргүүлэн ажилласан. Албан тушаалтан албан үүргээ гүйцэтгэхэд ашиг сонирхлын зөрчил үүссэн, үүсэж	
		-	Үнэлгээ хийсэн байгууллагын тоо	4	4		

						болзошгүй нөхцөлд бичгээр мэдэгдэл гаргах тухай албан хаагчдад мэдээлэл өгсөн мэдэгдэл гаргасан хүн байхгүй. Мэдүүлэг гаргах хуулийн үйлчлэлд хамрагдах албан тушаалтнуудын ХАС ХОМ-г гаргах мэргэжилтнүүдийг мэдээллээр хангаж хуулийн хугацаанд мэдүүлгийг гаргуулсан. Шинээр томилогдож байгаа болон албан тушаал дэвшүүлэн томилогдож байгаа албан тушаалтнуудын ХАСУМэдүүлэгийг зохих газарт хуулийн хугацаанд хүргүүлэн, цахимаар бүртгэж ажилласан. Хуулийн үйлчлэлд хамрагдах албан хаагчдад хууль журмыг мэдээ мэдээллээр хангаж ажиллах тухай бүр танилцуулан ажилласан.	100%
СТРАТЕГИ ЗОРИЛТ 14. Эх хүүхэд нөхөн үржихүйн эрүүл мэндийг дэмжих тусламж үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах замаар эх хүүхдийн өвчлөл эндэгдлийг бууруулах /Эх хүүхэд нөхөн үржихүйн эрүүл мэнд “арга хэмжээний төлөвлөгөө 2021-2024 он/							
14.1. Эх, нярайн тусламж үйлчилгээ							
14.1.1	Эх,нярайн тусламж үйлчилгээг сайжруулах, эндэгдлийг бууруулах арга хэмжээ авч ажиллана	-	Эх нярайн эндэгдлийн түвшин	Эхийн эндэгдэл-0 Нярайн эндэгдлийн түвшин-13,15	Эхийн эндэгдэл-0 Нярайн эндэгдлийн түвшин-6,3	Эхийн эндэгдэл-0 Нярайн эндэгдлийн түвшин-8.5 болж, өмнөх оноос 4.6 промилээр буурсан. ЭХЭМҮТөвийн нярайн эмч сум, өрхийн эрүүл мэндийн төвийн эмч нарт Нярайн үжил сэдвээр цахим сургалт зохион байгуулсан. Жирэмсний хяналтыг сайжруулах, эрсдэлээс сэргийлье аяны хүрээнд зонхилон тохиолдох эмгэгүүдээр 4 удаагийн цахим сургалт явуулж, давхардсан тоогоор 64 эмч, эх баригч, бага эмч хамрагдсан. Эх барихын тусламж үйлчилгээг сайжруулах сэдэвт сургалтыг 13 эх баригч нарын танхимын сургалтад хамруулсан. Эх, нярайн чиглэлийн Монгол-Америкийн хамтарсан олон улсын сургалтыг АНУ-ын Өмнөд Калифорнийн их сургуулийн зөвлөх профессор Давид Варбутон, Лос-Анжелесийн Хүүхдийн эмнэлгийн профессор, хүүхдийн эмч Давид Элмер болон АШУҮИС-ийн Эх барих эмэгтэйчүүдийн АУ-ны доктор, Монгол	100%

						улсын зөвлөх Б.Жаргалсайхан эмч хамтран Баян-Өлгий аймгийн төрөх тасаг болон сум, өрхийн эрүүл мэндийн төвийн эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч, эх баригч, өрхийн эмч нарыг хамруулж, Жирэмсэн эхийг хянах ДЭМБ удирдамж, Нярайн зонхилон тохиолдох эмгэг, Үжил халдвар, оношилгоо эмчилгээний олон улсын чиг хандлага сэдвээр онолын мэдээлэл өгч, Нярайн сэхээн амьдруулах тусламж үйлчилгээний чиглэлд дадлагын ажил хийлгэж онол, практик хамтарсан сургалтад 38 эмч, эх баригч нар оролцсон. МОНГОЛЫН ЭХ БАРИХ ЭМЭГТЭЙЧҮҮДИЙН ЭМЧ НАРЫН ХОЛБОО нь НҮБ-ын ХАС--тай хамтран “ЭХ БАРИХЫН БОЛОН НЯРАЙН ЯАРАЛТАЙ СУУРЬ ТУСЛАМЖ” сургалтыг Эрүүл мэндийн газрын мэргэжилтэн, сумын эрүүл мэндийн төвийн эх барих эмэгтэйчүүдийн эмч, хүүхдийн эмч, эх баригч зэрэг 16 хүнийг хамруулж, онол, дадлага хоосолсон мэргэжлийн ур чадварыг дээшлүүлсэн, багаар ажиллах чадварыг эзэмшсэн 4 өдрийн сургалт зохион байгуулсан. ДЭМБ болон ЭХЭМҮТ хамтран ЭХ, НЯРАЙН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТУСЛАМЖ ҮЙЛЧИЛГЭЭГ САЙЖРУУЛАХ НЬ” сэдэвт эрчимт эмчилгээ шаардлагатай "Эх барихын шалтгаант судсанд түгмэл бүлэгнэх хам шинж", "Жирэмсний HELLP хам шинжийн үед авах арга хэмжээ", Эх барихын шалтгаант цочмог цус алдалтын үед үзүүлэх эрчимт эмчилгээ, Жирэмсэн үеийн зүрх-уушгины сэхээн амилуулах арга хэмжээ зэрэг сэдвээр төрөх тасгийн болон сум, өрхийн эмч, эх баригч нарт сургалт зохион байгуулсан. АЗДТГ-ын санхүүжилтээр Дутуу нярайд үзүүлэх тусламж үйлчилгээг сайжруулах нь сэдэвт сургалтыг ЭХЭМҮТ-ийн нярайн тасгийн эрхлэгч, ахлах зэрэгтэй А.Солонго	

						эмчээр удирдуулан зохион байгуулж байсан. Үүнд нярайн хэсэг, сум, өрхийн нийт 30 эмч оролцсон.	
14.1.2	Аймгийн засаг даргын 2021 оны А/76 захирамжаар батлагдсан “ Нэрийн хяналт ”-ын хэрэгжилтийг ханган ажиллах	-	Жирэмсний хяналтын хувь	0	50%	Нэрийн хяналтыг бүх сум, өрхийн түвшинд хэрэгжүүлж байна. 2024 оны 11 дүгээр сарын байдлаар шинээр хяналтад 2298 эхийг авч, эрт хяналтын хувь 94,7% байна.	100%
14.2. Хүүхдийн тусламж үйлчилгээ							
14.2.1	Хүүхдийн тусламж үйлчилгээг сайжруулах,эндэгдлийг бууруулах	-	Хүүхдийн эндэгдлийн түвшин	20.9	12.1	Хүүхдийн тусламж үйлчилгээг сайжруулж, бага насны хүүхдийн идэвхтэй хяналтын хувийг нэмэгдүүлэх, хяналтыг чанаржуулах, эндэгдлийг улс, аймгийн дундаж түвшин хүртэл бууруулах олон ажлууд хийгдэж байна. 1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад 2 тохиолдлоор бага , нялхсын эндэгдэл 29 тохиолдол бүртгэгдэж, өмнөх оны мөн үеэс 5.5 промилээр буурсан байна. 0-5 хүртэлх насны нийт 39 хүүхэд эндэж, 1000 амьд төрөлтөд 16,6 промиль байгаа нь өмнөх оноос 6 промилээр буурсан байна.	100%
14.2.2	Харьяа байгууллагуудын эх, хүүхдийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чиглэлээр хэрэгжүүлж буй стандарт удирдамжийн байдалд хяналт үнэлгээ хийх	1,5 сая	Хийгдсэн хяналт үнэлгээний тоо	2 удаа	2 удаа	Эрүүл мэндийн газрын даргын баталсан удирдамжийн дагуу 4, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдэд хяналт үнэлгээ хийж илэрсэн алдаа дутагдлуудыг газар дээр нь арилгуулж арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан. Бүх эрүүл мэндийн төвүүдэд хүүхдийн эмчийн үзлэгийн тустай өрөөтэй болгох стандартын шаардлага хангасан тоног төхөөрөмжөөр хангах, ХӨЦМ-ийн дагуу эмчлэх, суурь өвчтэй хүүхдийг илрүүлэх, эрүүлжүүлэн эмчлэх, 0-5 настай хүүхдийн идэвхтэй хяналт, 9, 18, 36 сартай хүүхдийн илрүүлэг, хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн сэргэн засах тусламж, хүүхдийн амны хөндийн эрүүл мэндийг хамгаалах, хүүхдийн осол гэмтэлд өртсөн байдал, давтамжит гэрийн эргэлт зэрэг чиглэлүүдээр хяналт үнэлгээ хийсэн.	100%

14.2.3	Эх хүүхдийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ үзүүлэгч эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг чадавхжуулах сургалтад хамруулах	10 сая	Сургалтын тоо сургалтад оролцогчийн тоо	30 хүнд 1 удаагийн сургалт	120 хүнд 4 удааг-ийн сургалт	2024 оны 1-р сарын 10-ны өдөр “Хүүхдийн тусламж үйлчилгээний зохион байгуулалт, тулгамдаж буй асуудал, шийдвэрлэх арга зам” сэдэвт цахим хурал зохион байгууллаа. Тус хуралд 12 ЭМТ-ийн дарга, хүүхдийн эмч багийн эмч нийт 20 гаруй албан хаагч хамрагдаж 2023 оны хүүхдийн тусламж үйлчилгээний статистик тоон мэдээлэл, эмнэлэг хооронд өвчтөн шилжүүлэх журам, ЭМС-ын 2023 оны 06 дугаар сарын 22-ны өдрийн А/220 дугаар тушаалыг дахин танилцуулах сургалт зохион байгуулав. 2024 оны 08 сарын 08, 09-ний өдрүүдэд ЭХЭМҮТөвийн Хүүхдийн эмнэлгийн Эмчилгээ эрхэлсэн дэд дарга, Монгол улсын Хүний гавьяат эмч, Анагаах ухааны доктор, Хүүхдийн Зөвлөх эмч, төслийн техникийн ажлын хэсгийн дарга Т.Болормаа, аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн Хүүхдийн зүрх судасны эмч, сургагч багш С.Жанерке нар “Стрептококкийн ангина, фарингит, хэрэх өвчин, хэрэхийн шалтгаант зүрхний олдмол гажгийг эрт оношлох чадавх олгох” сэдвээр сургалт зохион байгуулав. Сургалтад ЭМГ, НЭ-ийн хүүхдийн эмч, сум, өрхийн эрүүл мэндийн төвийн хүүхэд хариуцсан эмч, сургуулийн эмч нар зэрэг нийт 32 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтэн хамрагдлаа.	100%
14.2.4	Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээг хүн амын нягтрал, газар зүйн байршил, хүн ам зүйн бүтэц, өвчлөл, шилжилт хөдөлгөөн, хүн амын эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний эрэлт хэрэгцээтэй уялдуулан чанартай зохион байгуулна. /Алсын хараа 2050 2.2.11 заалт /	20 сая	Алслагдсан хүн амын эмнэлгийн тусламжид хамрагдсан тоо	15%	20 %	2024 оны 11 дүгээр сарын байдлаар аймгийн хэмжээнд 31219 хүн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлж гарсан байна. Үүнээс 23.3%-нь хөдөө сумдын эмнэлэгт, 25.9%-нь ортой 5 хувийн эмнэлэгт, 50.6%-нь аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлсэн байна. Мөн тухайн жилийн 11 сарын байдлаар давхардсан тоогоор нийт 460038 эмчийн үзлэг хийгдсэний 111207 буюу 22,5% нь урьдчилан сэргийлэх үзлэг эзэлж байна.	100%

СТРАТЕГИ ЗОРИЛТ 15. Төр, хувийн хэвшил, иргэний нийгмийн байгууллагуудын түншлэлийн хүрээнд эрүүл мэндийн тусламжийн ачааллыг тэнцүүлж хүн амд чанартай, аюулгүй, тэгш хүртээмжтэй "Үйлчлүүлэгч төвтэй" тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх чадавх бүхий эмнэлэг, эрүүл мэндийн байгууллагуудыг дэмжинэ.							
15.1	Магадлан итгэмжлэлийн хугацаа дууссан эрүүл мэндийн байгууллагуудыг бэлтгэх, явцын хяналт үнэлгээ хийх, зөвлөгөө өгөх, үнэлгээнд оролцох	-	Магадлан итгэмжлэгд-сэн ЭМБ-ын тоо	15	15	2024 онд магадлан итгэмжлэлд орох 14 эрүүл мэндийн байгууллагуудын цахим программд оруулсан магадлан итгэмжлэлд ороход бүрдүүлэхэд шаардлагатай материалуудыг хянаж, Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн Магадлан итгэмжлэл, лицензийн албад хүргүүлж, ЭМХТ-өөс томилогдсон шинжээч нартай хамт дээрх ЭМБ-уудын Магадлан итгэмжлэлд оролцов. Үүнд: НЭ, Алтай СЭМТ 3 жилээр, Баяннуур, Буянт СЭМТ 1 жилээр, Алтанцөгц, Бугат, Сагсай, Улаанхус, Цэнгэл СЭМТ, Мейрим, Жансая, Шипагер ӨЭМТ, ХЦ-ийн 0165 ангийн ЭМТ, Ахсу рашаан сувилал тус бүр 2 жилээр магадлан итгэмжлэгдэв. "Харьяа эрүүл мэндийн байгууллагыг /4 ӨЭМТ, 13 СТЭМТ, 5 ортой эмнэлгүүд/ чадавхижуулж, магадлан итгэмжлэлд бэлтгэх нь" сэдэвт 9 удаагийн цахим сургалтад харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудын чанар, аюулгүй байдлын алба, багуудын гишүүдийг хамруулан зохион байгуулсан. Сургалт болгонд 80-100 хүн хамрагдсан. Магадлан итгэмжлэлийн шалгуур үзүүлэлтийг хэрэгжүүлэх зорилгоор Хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийн эцэг, эхийн холбооны аймаг дахь салбарын хүүхэд хөгжлийн төвтэй хамтран 2024 оны 01 дүгээр сарын 24-26 өдрүүдэд 12 сум, тосгоны ЭМТ, 4 өрхийн ЭМТ-ийн нийт 22 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд дохионы хэлний сургалтыг зохион байгуулав.	100%
15.2	Харьяа эрүүл мэндийн байгууллагын чанарын удирдлагын тогтолцоог бэхжүүлэн, ЭМТҮЧАБ-ын	1 сая	Хяналт үнэлгээний тоо	2 удаа	2 удаа	Нэгдсэн эмнэлэг, сум, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүд, хувийн ортой эмнэлэг болон клиникүүдийн Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлын алба, багуудын цахим группэд Эрүүл мэндийн	100%

	талаар гарсан тушаал, шийдвэрийн хэрэгжилтийг хангуулах, дэмжлэгт хяналт тавьж, үр дүнг тооцон ажиллах					тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлын талаар байнга мэдээлэл солилцож ажиллаж байгаа. Буянт СЭМТ-ийн хүсэлтээр тус төвд ЭМГ-ын холбогдох мэргэжилтнүүдийн хамт магадлан итгэмжлэлийн бэлтгэл ажилд зөвлөн туслан, арга зүйгээр хангаан ажиллав. Эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийн эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдал, магадлан итгэмжлэх үйл ажиллагааны талаарх мэдлэгийг дээшлүүлэх зорилгоор ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд НЭ-ийн 21 тасаг, нэгжийн болон Бугат СЭМТ-ийн үйл ажиллагаанд дэмжлэгт хяналт, үнэлгээ хийж, ажлын байрны сургалт явуулав. “Бейс-Шипа” хувийн ортой эмнэлгийн эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд тус байгууллагын хүсэлтээр “Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлын” тухай хичээл заав. “Эх болон перинаталь эндэгдлийг бууруулах” сэдвээр НҮБХАС,ЭМЯ,ЭХЭМҮТ-ийн багш нарын явуулсан 3 хонгийн сургалтанд оролцов. Ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүнд 4 ӨЭМТ-д хяналт, үнэлгээ хийж, зөвлөмж хүргүүлэв. Эрүүл мэндийн байгууллагын эмч, ажилтнуудын Эрүүл мэндийн туслэмж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлын талаарх мэдлэгийн түвшинг дээшлүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх зорилгоор Эрүүл мэндийн чанарын холбооны 2 багшийг урьж, 2024 оны 04 дүгээр сарын 17-18-ны өдрүүдэд 12 сум, 1 тосгон, 4 ӨЭМТ-ийн 68 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд “Эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдал” сэдэвт кредиттэй сургалтыг зохион байгуулав.	
15.3	Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний талаар	-	Судалгааны тоо	0	1	2024 онд 1313.mn сайтанд нийт 2169 үйлчлүүлэгч үйлчлүүлсэн ЭМБ-дад үнэлгээ	100%

	үйлчлүүлэгч болон эмнэлгийн ажилтны сэтгэл ханамжийн судалгаанд дүн шинжилгээ хийж, эрүүл мэндийн тусламж, үйлчилгээний тулгамдсан асуудлаар чанарын судалгаа хийх					өгсөн байна. Дундаж үнэлгээ-89,8%. Үүнээс хэвтэн эмчлүүлсэн үйлчлүүлэгчдээс үнэлгээ өгсөн хүний тоо-287,дундаж үнэлгээ 87,1%, амбулаторын ТҮ авсан үйлчлүүлэгчдийн дундаж үнэлгээ-92,5%.	
СТРАТЕГИ ЗОРИЛТ 16. Сувилахуй, эх барихуйн асуудлаарх дэлхийн стратегийн чиглэл, 2021-2025 бодлогын баримт бичгийг хэрэгжүүлэх ажлыг төлөвлөх, зохион байгуулах, тайлагнах зорилтын хүрээнд							
16.1	Сувилахуйн тусламж, үйлчилгээнд чанар сайжруулах үйл ажиллагаа зохион байгуулах	-	Зохион байгуулсан үйл ажиллагааны тоо, сэдэв	70%	90%	Сувилахуйн тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдлыг сайжруулах зорилгоор “Эрэмбэлэн ангилах, яаралтай тусламж үзүүлэх ур чадварт сургах” ажлын байрны дадлагажуулах сургалтыг аймгийн нэгдсэн эмнэлгийн яаралтай тусламжийн тасаг, сэхээн амьдруулах, эрчимт эмчилгээний тасагт зохион байгуулан сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвийн 15 сувилагчийг хамруулав. Сагсай сумын ЭМТөвийн сувилагч нарыг “Нярай, хүүхдийн хураагуур судсанд уян зүү тавих чадварт сургах” ажлын байрны дадлагажуулах сургалт хамруулан чадавхжуулав. Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт Чадамжтай баг – Чадавхитай тусламж уриан дор “Амилуулах суурь тусламж, цэнхэр код идэвхжүүлэх үеийн арга хэмжээ” ажил мэргэжлийн уралдаан зохион байгуулан нийт 12 баг, мэргэжлийн ур чадвараар харуулав. ОУСӨ-ийг тохиолдуулан “Бидний сувилагч-бидний ирээдүй” сэдэвт Онол Практикийн Бага Хурал зохион байгуулан 10 илтгэл хэлэлцүүлсэн. “Бидний сувилагч– Бидний ирээдүй” уриатай ерөнхийлөгчийн ивээл дор зохион байгуулагдсан чуулга уулзалтад 45 сувилагчийг хамруулан туршлага солилцов. ЭМЯ, АШУҮИС-ийн Сувилахуйн сургуултай хамтран “Багш-шавийн уулзалт” зохион байгуулж 90 гаруй сувилагч хамруулсан ба	100%

						сувилагчийн боловсрол, цогц чадамжийн тухай хэлэлцүүлэг болж цахимаар 200 гаруй сувилагч тусгай мэргэжилтэнг судалгаанд хамруулсан. Сувилахуйн алба, сувилахуйн арга зүйч, ахлах сувилагч нарыг чадавхжуулан ДЭМБ-ын “Сувилахуй, эх барихуйн 2021-2024 онд хийгдэх стратеги танилцуулах, 2022-2024 онд зохион байгуулах сувилахуйн төгсөлтийн дараах сургалт зохион багуулах, 2023-2024 онд шинээр батлагдсан сувилахуйтай холбоотой тушаал, журамыг танилцуулан 2 удаагийн танхим болон цахимаар сургалт зохион байгуулав. ЖАЙКА ОУБайгууллагын зохион байгуулсан сувилахуйн эмнэлзүйн сургагч багш бэлтгэх сургалтад 2 сувилагчийг хамруулан эмнэлзүйн сургагч багшаар бэлтгэсэн.	
16.2	Сувилагч эмнэлгийн тусгай мэргэжилтнүүдийн мэдлэг, ур чадварыг үнэлэх, стандартын хэрэгжилтийн үнэлгээ хийх	-	Хяналт үнэлгээний тоо	79%	90%	“Сувилахуй, эх барихуйн тусламж, үйлчилгээний чанарыг сайжруулахад эх баригч, сувилагч нарын оролцоо” сэдэвт мэдлэг, ур чадварын түвшин тодорхойлох үйл ажиллагаа зохион байгуулан нийт 311 сувилагч, хамрагдан 2024 оны байдлаар онолын мэдлэг 52.9% гардан үйлдлийн ур чадвар 69.0%, яаралтай тусламж үзүүлэх чадвар 67.4%, зөвлөгөө өгөх ур чадвар 40%-тай үнэлгээ авсан. Анхан шатны бичиг баримтын ИМҮ-ний хэрэгжилт 67%-тай.	100%
СТРАТЕГИ ЗОРИЛТ 17. МУ-ын урт хугацааны хөгжлийн бодлого, Эрүүл мэндийн тухай хууль, Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай хууль, яаралтай, гамшгийн үеийн тусламж, үйлчилгээг хөгжүүлэх стратеги төлөвлөгөөг сурталчлан таниулах, Бусад эрх зүйн баримтуудыг хэрэгжүүлэх ажлыг төлөвлөх, зохион байгуулах, тайлагнах							
17.1	Гэнэтийн аюул, байгалийн гамшиг, нийтийг хамарсан халдварт өвчний дэгдэлт гэх мэт эрүүл мэндийн онцгой байдлын үеийн нөөцийн бэлэн байдал, хариу арга хэмжээ шуурхай чадавхыг бүрдүүлэх	-	Бэлэн байдал хангагдсан эсэх	70 %	90 %	Гэнэтийн аюул, гамшгаас хамгаалах 2024 оны төлөвлөгөөг боловсруулж, батлуулан ажиллаж байна. Эрүүл мэндийн газрын даргын баталсан удирдамж, нэгдсэн хяналт шалгалтаар нэгдсэн эмнэлэг, өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдийн гамшгийн үеийн бэлэн байдлын хяналт үнэлгээ хийж, арга зүйн зөвлөгөө өгсөн.	

						Газар хөдлөлтийн гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, таниулах өдөрлөгт гамшгийн үеийн бэлэн байдлыг хангах зорилгоор өдөр аюулгүй цэг болох аймгийн төв талбайд нийт ажилчид цугларан дадлага сургуулилт хийсэн. ЭМГ-ын даргаар батлуулсан 2023-2024 оны эрүүл мэндийн салбарын өвөлжилтийн бэлэн байдлыг хангах ажлын тусгай төлөвлөгөөтэй ажиллаж байна. Засгийн газрын “бэлэн байдлын зэрэгт шилжүүлэх тухай” 62 дугаар тогтоол, Улсын онцгой комиссын даргын 2024 оны 2 дугаар сарын 15-ны өдрийн 02 дугаар хуралдааны шийдвэр, Эрүүл мэндийн сайдын А/69 дүгээр тушаалын дагуу 2024 оны 2 дугаар сарын 15-ны өдрөөс 5 дугаар сарын 15-ны өдөр хүртэл өвөлжилтийн өндөржүүлсэн бэлэн байдалд шилжсэнтэй холбоотой гамшгийн үеийн бэлэн байдлыг хангаан ард иргэдэд эрүүл мэндийн үйлчилгээг шуурхай, тасралтгүй хүргэн ажилласан. Эрүүл мэндийн сайдын 2024 оны А/83, Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн захирлын 2024 оны А/19 дүгээр тушаалын дагуу сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв, багийн түвшинд ажиллах резидент эмч нарыг 2024 оны 3 сарын 4-нөөс 4 сарын 15-ны хүртэл өвөлжилт хүндэрсэн, зудтай сумдад хуваарилан ажиллуулав. Өвөлжилтийн өндөржүүлсэн бэлэн байдалд шилжсэнтэй холбоотой нийтдээ 6 байгууллагаас АОК-т 24 цагийн хариуцлагатай жижүүрийн шуурхай штабын хуваарийг гарган, хариуцлагатай жижүүрийн үүрэг гүйцэтгэв. Эрүүл мэндийн сайдын өндөржүүлсэн бэлэн байдалд шилжүүлэх тухай А/69 дүгээр тушаалын хэрэгжилтийг эрүүл мэндийн яаманд долоо хоног бүр ЭМЯ-нд хүргүүлсэн. ЭМГ-ын даргын 573-р албан тоотоор эрүүл мэндийн салбараас сард 2 удаа отор	100%

						нүүдлээр явж байгаа айл өрх, иргэний бодит тоог хавсралт хүснэгтийн дагуу авч нэгтгэж, ЭМЯ-нд тогтмол явуулдаг. Шар усны үер, үерийн аюулаас урьдчилан сэргийлэх зарим арга хэмжээг хүргүүлэх тухай 01 тоот албан даалгаврын хэрэгжилтийг сар бүр УОК-т хүргүүлэн ажиллаж байна.	
17.2	Эрүүл мэндийн байгууллагуудын яаралтай тусламжийн чадавхыг сайжруулах	-	Ажлын байрны таатай, эрүүл, аюулгүй байдлыг хангасан байгууллагын тоо	0%	80%	Багц цаг бүрүүлэхэд 2 жилд нэг удаа яаралтай тусламжийн чиглэлээр кредит цуглуулсан байх ёстой гэж заасантай холбоотой 2 удаа танхимын сургалт зохион байгуулсан. Эрүүл мэндийн яам, Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв, Монголын яаралтай тусламжийн нийгэмлэгээс сургагч багш нар ирж, эмнэлэг хүртэлх гэмтэгсдийг аврах лавшруулсан суурь тусламж сэдэвтэй үнэгүй 1,5 багц цагийн дадлага лекц хосолсон сургалтыг 5 сарын 12-ны өдөр зохион байгууллаа. Уг сургалтад цагдаа, онцгой байдлын алба хаагч нар болон аймгийн нэгдсэн эмнэлэг, сум, өрхийн эрүүл мэндийн төв, хувийн ортой эмнэлгүүдийн яаралтай тусламж хариуцсан эмч нар нийтдээ 83 хүн хамрагдсан. Мөн Австрали улс болон шинэ Зеландын сургагч багш нар эрчимтийн нийгэмлэгийн сургагч нар ирж, 2 кредит багц цагийн анхан шатны нэн яаралтай тусламжийн сургалт зохион байгуулагдсан. Яаралтай тусламжийн тасгийн 10 жилийн ойн баяртай холбоотой Яаралтай тусламжийн тасгийн хамт олон blue code, амилуулах тусламжийн суурь мэдлэг болон спорт тэмцээн зэрэг арга хэмжээнүүд зохион байгуулагдсан.	100%
СТРАТЕГИ ЗОРИЛТ 18. Эрүүл мэндийн тухай хууль", "Эмнэлгийн тусламж, үйлчилгээний тухай хууль", "Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль"-ийг хэрэгжүүлэх ажлыг төлөвлөх, зохион байгуулах, тайлагнах							
	НЭ, сум дундын эмнэлэг, сум		Боловсруу	2 удаа	2 удаа	Эрүүл мэндийн газрын даргын баталсан удирдамжийн дагуу аймгийн Нэгдсэн	

18.1	тосгоны ЭМТ-үүд болон Хувийн эмийн сангууд, ЭХНБ-уудад MNS:2015 5260 стандартын хэрэгжилт, эмийг жороор олголтын байдал, “Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай хууль” болон бусад хууль тогтоомжуудын хэрэгжилтэд хяналт үнэлгээ хийж, зөвлөмж хүргүүлэх.		л-сан удирдамжийн тоо, хяналт үнэлгээ хийсэн эмийн сангийн тоо			эмнэлэг, 4 өрхийн эрүүл мэндийн төв, Алтай, Баяннуур, Бугат, Булган, Дэлүүн, Толбо сумын эрүүл мэндийн төвүүдийн эм зүйн тусламж үйлчилгээнд Төрөөс эмийн талаар баримтлах бодлого, “Эм, эмнэлгийн хэрэгслийн тухай”, “Мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын эргэлтэд хяналт тавих тухай”, “Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай” хуулиуд болон тэдгээртэй нийцүүлсэн гаргасан тушаал, журам холбогдох стандартын хэрэгжилтэд хяналт үнэлгээ хийж 6-23 заалт бүхий зөвлөмж хүргүүлсэн. Эрүүл мэндийн газрын даргын 2024 оны А/10 дугаар тушаалын дагуу тусгай зөвшөөрөл сунгуулах 8, шинээр авах 7, хаягийн өөрчлөлт хийх 1, тусгай зөвшөөрлийн эрх сэргээх 4, төлөвлөгөөт хяналт үнэлгээгээр 23 нийт 42 нийтийн үйлчилгээтэй хувийн хэвшлийн эмийн санд хяналт үнэлгээ хийж зөвлөмж хүргүүлэв.	100%
18.2	Сумдын эмийн эргэлтийн санг Эрүүл мэндийн сайдын 2009 оны 297 дугаар тушаалын дагуу зохион байгуулалтад оруулан хяналт тавих, иргэдийг чанартай, хөнгөлөлттэй эмээр хангагдах нөхцөлийг бүрдүүлэх		Эмийн эргэлтийн сан ажиллуулах журам	1удаа	1удаа	Эмийн эргэлтийн сангийн үйл ажиллагааг тогтвортой хадгалахын тулд хувьчлах, бүх сумдад ижил статусаар ажиллуулах талаар шийдвэр гаргах санал албан бичгийг аймгийн засаг дарга, ИТХ-д хүргүүлсэн боловч ороогоор шийдвэрлэгдээгүй байна. Аймгийн хэмжээнд 13 сумд нийт 24 эмийн сан ажиллаж байгаа бөгөөд 6 эмийн эргэлтийн сан, 15 хувийн хэвшлийн тусгай зөвшөөрөлтэй эмийн сан ажиллаж байна. Эрүүл мэндийн чиглэлээр тусгай зөвшөөрөл олгох комиссын хурлаар Баяннуур сумд 1, Алтанцөгц сумд 1 эмийн сан нээж ажиллуулах төсөл дэмжигдсэн бөгөөд цаашид зайлшгүй шаардлагатай эмээр алслагдсан сумдын хүн амыг хүртээмжтэй хангах ажлын хүрээнд иргэний ирүүлсэн төслийг “Эмийн санд тавигдах нийтлэг шаардлага” MNS5260:2015 стандартын шаардлага хангасан нөхцөлд дэмжих,	100%

						тусгай зөвшөөрөл олгох бодлого баримтлан ажиллаж байна.	
18.3	Объектын эрсдэлийн ангиллыг үндэслэн их, дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн объектуудад 5 хяналтын чиглэлээр 84 обьектод төлөвлөгөөт хяналт шалгалт хийх	Улсын төсөв	Хамрагдалт эрсдэлийн түвшин Хууль тогтоомжийн хэрэгжилт	Нийт обьект-150/139 обьектод төлөвлөгөөт шалгалт хийсэн ба 11 аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагаа зогссон Их-46, дунд-85, бага-8, үүнээс их-33%, дунд-61%, бага-6% Хууль тогтоомжийн хэрэгжилт-59%	Хамрагдалт -100% Эрсдэлийн түвшинг 5%-аар бууруулна. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг 5-10%-аар нэмэгдүүлнэ.	Тайлант хугацаанд 5 хяналтын чиглэлээр 2024 онд төлөвлөгдсөн 84 обьектоос 81 обьектыг төлөвлөгөөт шалгалтад хамааруулсан ба 3 обьектын үйл ажиллагаа зогссон тул хамрагдаагүй бөгөөд холбогдох хяналтын хуудсаар их-38, дунд-40, бага-3 үнэлэгдсэн. Шалгалтаар 2605 зөрчил илрүүлэн, 989 зөрчлийг газар дээр нь арилгуулсан ба зөрчил арилгалт-38%-тай. Хяналт шалгалтад хамрагдсан 81 обьектын хууль тогтоомжийн хэрэгжилт-52%-тай, эрсдэл үүсэх магадлал-51%-тай байна. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулахаар 1098 заалттай 80 албан шаардлага, үйл ажиллагааны дүгнэлт-7, бүтээгдэхүүний дүгнэлт-3-ыг үйлдсэн ба шалгалтын явцад эрүүл зүйн арчдас-260, хүнсний дээж-31, ундны ус-59, хөрсний-2, нийтдээ 354 дээж авч лабораторийн шинжилгээнд хамааруулсан ба лабораторийн шинжилгээгээр шаардлага хангаагүй дээж 177 буюу 50%-ийг эзэлж байна. Төлөвлөгөөт шалгалтаар илэрсэн зөрчилд ЗТХ-ийн дагуу 4 хуулийн этгээд, 6 хүнд 8,400,0 мянган төгрөгний шийтгэл ногдуулж барагдуулсан. Гүйцэтгэлийн хяналт шалгалтаар албан шаардлагын хэрэгжилт 70%, хууль тогтоомжийн биелэлт 68%, эрсдэл үүсэх магадлал 47% байна.	100%
18.4	Бүх шатны боловсролын сургалтын байгууллагуудын 2024-2025 оны хичээлийн шинэ жилийн бэлтгэл ажилд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх.	Улсын төсөв	Хамруулсан обьектын тоо Зөрчил арилгуулалтын хувь Хууль тогтоомжи	54 59,9% 53,2%	60 62% 54%	БШУЯ, ЭМЯ, ХХААХҮ-ийн яамны салбарын ерөнхий байцаагч нарын хамтран баталсан 03-00/13 дугаар удирдамжийн дагуу аймгийн хэмжээний хувийн ба улсын ерөнхий боловсролын сургууль, хүүхдийн цэцэрлэгүүдийн 2024-2025 оны хичээлийн шинэ жилийн бэлтгэл үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийсэн ба 2 үе шаттай нийт 34 сургалтын	100%

			йн хэрэгжилт ийн хувь			байгууллага хамруулсан. Боловсрол Шинжлэх Ухааны газар болон Сумдын Засаг дарга нарт хичээлийн шинэ жилийн бэлтгэлийг хангуулах тухай Эрүүл мэндийн газрын даргын 2024 оны 08 дугаар сарын 21-ний өдрийн 589 дугаартай албан бичиг хүргүүлсэн. Сургууль, цэцэрлэгийн удирдлагуудад хичээлийн шинэ жилийн бэлтгэлийг хангуулах, улаанбурхан өвчний халдвар бүртгэгдсэнтэй холбоотой урьдчилан сэрийлэх, халдвар хамгааллын дэглэм сахиулах, болзошгүй эрсдэлээс урьчилан сэргийлэх үүднээс ЭМГазрын даргын 2024 оны 08 дугаар сарын 21-ний өдрийн 588 тоот албан бичиг хүргүүлэн ажилласан. БШУГазартай хамтран аймгийн хэмжээний ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгийн 94 захирал, эрхлэгч нарт “Шинэ хичээлийн жилийн бэлтгэл ажилд хийсэн урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтаар илэрсэн зөрчил, дутагдал, цаашид авч хэрэгжүүлэх арга хэмжээ, Үдийн хоол хөтөлбөрийн хэрэгжилт, хүнсний аюулгүй байдлыг хангуулах” талаар сургалт зохион байгуулж, мэдээ мэдээллээр хангаж ажилласан. Шалгалтад хамрагдсан нийт хүүхдийн цэцэрлэг болон сургуулиудад илэрсэн зөрчлийг арилгуулах мэргэжил, арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан ба давхардсан тоогоор нийт 321 зөрчил илрүүлэн 127 зөрчил буюу 39,5%-ийг газар дээр нь арилгуулсан. Урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтын явцад 19 ундны усны дээж авч Стандарт хэмжилзүйн хэлтсийн лабораторид хамруулан үнэлгээ дүгнэлт өгч ажилласан. Эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналтын чиглэлээр зөрчлийг арилгуулах 37 заалттай 4 хугацаат албан шаардлага, зөрчлийн тухай хуулийн дагуу 1 ААНэгжид 500,0 мянган төгрөгийн торгууль тавьж барагдуулан ажилласан.	

18.5	Нийтийг хамарсан баяр ёслол, цаг үеийн шаардлагаар зохион байгуулж буй арга хэмжээнд урьдчилан сэргийлэх хяналт хийх.	Улсын төсөв	Зөрчил арилгуулалтын хувь	58%	Эхний хагас жилд-60% Сүүлийн хагас жилд-65%	2023 онд хийгдсэн шинэ жил болон 2024 оны Цагаан сар, Хүүхдийн баяр, Үндэсний их наадмын баярыг тэмдэглэн өнгөрүүлэхтэй холбоотой аймгийн хэмжээнд хүнсний чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулж байгаа 297 газарт урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийж, 405 зөрчил илрүүлж, газар дээр нь 300 зөрчил буюу 74%-ийг арилгуулж, 17 газарт 140 заалттай хугацаат албан шаардлага хүргүүлж, хугацаат үүрэг даалгавар өгч ажилласан. 2 цайны газар, 1 талх нарийн боовны үйлдвэрийн үйл ажиллагааг илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгуулах хугацаагаар үйл ажиллагааг түр зогсоох улсын байцаагчийн акт үйлдэж, зөрчлийг арилгуулсаны дараа 1 цайны газар, 1 үйлдвэрийн үйл ажиллагааг сэргээж акт үйлдсэн. Хүнсний чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэгч нарт 103 заалттай улсын байцаагчийн 6 зөвлөмж хүргүүлж, 767 ажилтанд мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан. Шалгалтын явцад 4.090.500 төгрөгийн хэрэглэх хугацаа нь дууссан болон шошгын мэдээлэл шаардлага хангаагүй хүнсний бүтээгдэхүүн хураан авч, 1 аж ахуйн нэг, 10 иргэнд нийт 10.000.000 төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ авсан. Хурааж авсан хүнсний бүтээгдэхүүнийг Баян-Өлгий аймгийн Өлгий сумын Засаг даргын Тамгын газрын дэргэдэх орон тооны бус зөвлөлд шилжүүлж, холбогдох журмын дагуу шийдвэрлэж, хамтран ажиллах талаар албан бичиг хүргүүлсэн. Ил задгай, гар дээрээс худалдаа үйлчилгээг таслан зогсоох, эрүүл ахуйн шаардлага хангасан орон байртай болгох талаар Өлгий сумын ЗД-д албан бичиг хүргүүлсэн. Орон нутгийн радио болон Дербез телевиз, радиогоор 7 удаа мэдээлэл, сэрэмжлүүлэх, зөвлөмж өгч, байгууллагын пэйж хуудсанд 24 төрлийн зурагт зөвлөмж, сэрэмжлүүлэг байршуулж,	100%

						арга иргэдэд түгээж ажилласан.	
18.6	Сургууль, цэцэрлэгийн хүүхдийн хоол хүнсний хангамж, нийлүүлэлт, ерөнхий боловсролын сургуулийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний тухай хуулийг хэрэгжүүлэх нөхцөлийг бүрдүүлсэн байдалд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх.	Улсын төсөв	1.Танилцуулга нэгтгэлийн тоо 2.Зөрчил арилгуулалт хувиар	60%	Сүүлийн хагас жилд-70%	БШУЯ, ЭМЯ, ХХААХҮ-ийн яамны салбарын ерөнхий байцаагч нарын хамтран баталсан 03-00/13 дугаар удирдамжийн дагуу аймгийн хэмжээний 34 хувийн ба улсын ерөнхий боловсролын сургууль, хүүхдийн цэцэрлэгүүдийг хамруулсан. Аймгийн төвийн сургууль, цэцэрлэгийн тогооч, туслах тогооч, нярав, эмч нарын 90 гаруй хүнд “Үдийн хоол хөтөлбөрийн хэрэгжилт, хүнсний аюулгүй байдлыг хангуулах” талаар сургалт зохион байгуулж, хяналтаар илэрч буй нийтлэг зөрчил дутагдлуудын талаар мэдээлэл хийсэн. Үдийн хоол хөтөлбөрийг хэрэгжилт болон хүнсний аюулгүй байдлыг хангуулах талаар 154 зөрчлийг илрүүлсэн 75 зөрчлийг газар дээр нь арилгуулсан ба зөрчил арилгалт-49%-тай. Хяналт шалгалтын явцад 35 усны дээж авч лабораторийн шинжилгээнд хамааруулсан. Өлгий сумын Ерөнхий боловсролын сургуулийн дотуур байрны хүүхдийн хоол, үдийн хоол хөтөлбөртэй холбоотой гомдлын дагуу тус сургуулийн хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээ, хүнсний бүтээгдэхүүний аюулгүй байдалд хяналт шалгалт хийж илэрсэн зөрчил дутагдлыг үндэслэн зөрчлийн тухай хуулиар тус сургуулийн 1000000 төгрөгөөр торгуулийн арга хэмжээ авч зөрчил дутагдал арилгуулах 6 заалттай хугацаатай албан шаардлага хүргүүлэн биелэлтэд хяналт тавьж ажилласан.	100%
18.7	Эмнэлзүйн лабораторид урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх.	Улсын төсөв	Обьектын хамралтын хувь Албан шаардлагын хэрэгжилтийн хувь	-	100% 60%	Тус аймагт бие даасан тусгай зөвшөөрөл бүхий лабораторигүй учраас хийгдээгүй.	-

18.8	Өрхийн эрүүл мэндийн төвд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх.	Улсын төсөв	Обьектын хамралтын хувь Албан шаардлагын хэрэгжилтийн хувь	-	100% 60%	СХГ-аас ирүүлсэн удирдамжийн дагуу аймгийн төвийн 4 өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдэд хяналт шалгалт хийж, 100 зөрчил илрүүлэн, газар дээр нь 30 зөрчлийг арилгуулж, зөрчил арилгалт-30%-тай ба зөрчил арилгуулахаар 70 заалттай 4 албан шаардлага өгч, шалгалтаар илэрсэн зөрчилд 1 хуулийн этгээдэд 1000000 төгрөгний шийтгэл ногдуулж, шалгалтын дүнг, цаашид авах арга хэмжээний 4 өрхийн эмнэлгийн мэргэжилтнүүдийг байлцуулан танилцуулга хийж ажилласан ба өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдэд хийсэн гүйцэтгэлийн хяналт шалгалтаар Раушан-17/73%, Жансая-18/78%, Шипагер-17/76,5%, Мейрим-18/75,5%-ийн биелэлттэй байна.	100%
18.9	Шүдний тусламж үйлчилгээнд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх.	Улсын төсөв	Обьектын хамралтын хувь Албан шаардлагын хэрэгжилтийн хувь	96%	100% 60%	СХГ-аас ирүүлсэн удирдамжийн дагуу аймгийн төвд үйл ажиллагаа явуулдаг 8 шүдний эмнэлгүүдийг хяналт шалгалтад хамааруулж, шалгалтаар 138 зөрчлийг илрүүлэн газар дээр нь 41 зөрчлийг арилгуулж, зөрчил арилгалт-30%-тай.Шалгалтын явцад хяналтын чиглэл бүрээр 8 эмнэлгийн 40-өөд эмч, эмнэлгийн ажилтнуудад мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч, эмнэлгүүдийн багаж, хэрэгслийн ариутгал, өдөр тутмын цэвэрлэгээний чанарт үнэлэлт дүгнэлт өгөх зорилгоор агаарын шинжилгээ-27, гадаад орчны арчдасын шинжилгээ-270, ариун материал-5, унд ахуйн усны-18, өрмийн төхөөрөмжийн ус-8, халдваргүйжүүлэх уусмалаас 4 дээж авч СХХ-ийн нэгдсэн лабораторийн шинжилгээнд хамааруулж, лабораторийн шинжилгээний дүнд үнэлэлт дүгнэлт өгч ажилласан. Шалгалтын мөрөөр хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулахаар 106 заалттай 8 албан шаардлагаар хугацаат үүрэг чиглэл өгч, биелэлтийн хангуулж ажилласан. УСХШ-ын дүнг газрын даргыг байлцуулан 7	100%

						шүдний эмнэлгүүдийн 31 эмч, эмнэлгийн мэргэжилтнүүдэд танилцуулга хийсэн.	
18.10	Мах, махан бүтээгдэхүүн, өндөг, сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл шинээр эрхлэгчдийн хүсэлтээр урьдчилсан сэргийлэх шалгалт хийх.	Улсын төсөв	Хүсэлт шийдвэрлэлт-ийн хувь	100%	100%	Эрүүл мэндийн яам, Хүнс, хөдөө аж ахуй, хөнгөн үйлдвэрийн яамны салбарын улсын ерөнхий байцаагч нарын баталсан 10-00/14 дугаартай “Мах, махан бүтээгдэхүүн, сүү, сүүн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл шинээр эрхлэх хүсэлтийн дагуу урьдчилан сэргийлэх хамтарсан хяналт шалгалт хийх” тухай хамтарсан удирдамжийн дагуу шинээр мах, махан бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл шинээр эрхлэхээр хүсэлт гаргасан 2 аж ахуйн нэгжид урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийлээ. Шинээр мах, махан бүтээгдэхүүний үйлдвэр эрхлэхээр хүсэлт ирүүлсэн 2 аж ахуйн нэгжийг 10.11.1 кодтой “Мах, махан бүтээгдэхүүн боловсруулах үйлдвэрийн эрүүл ахуйн нөхцөл шаардлагыг шалгах” хяналтын хуудсаар эрсдэлийг үнэлэхэд тухайн үеийн хяналт шалгалтаар “бага” эрсдэлтэй үнэлэгдсэн тул орон байр болон үйл ажиллагаанд улсын байцаагчийн дүгнэлт үйлдэж хүргүүлсэн. Хяналт шалгалтын явцад 5 усны дээж, 4 бүтээгдэхүүнээс дээж авч Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн эрүүл ахуйн итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжилгээнд хамруулахад №24-647, 24-650 сорилтын дүнгээр Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ. MNS0900:2018 стандарт, Хүнсний бүтээгдэхүүн дэх бичил биетний аюулгүй байдал болон эрүүл ахуйн шалгуур үзүүлэлтийн зөвшөөрөгдөх хэмжээ. MNS 6308:2012 стандарт болон бусад холбогдох стандартуудын шаардлага хангаж гарсан.	100%
18.11	Тамхи, тамхин бүтээгдэхүүн, архи согтууруулах ундаа худалдаалах түүгээр үйлчлэх	Улсын төсөв	Хүсэлт шийдвэрлэлт-ийн	100%	100%	Согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчлэх тусгай зөвшөөрөл шинээр авах, тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгуулах хүсэлт ирүүлсэн 71 хуулийн этгээдийн	100%

	зөвшөөрөл шинээр авах, зөвшөөрлийн хугацаа сунгуулах аж ахуйн нэгжийн хүсэлтээр ажлын байранд урьдчилсан сэргийлэх шалгалт хийх.		хувь			хүсэлтийн мөрөөр 64 газарт ХХААХҮЯ, ЭМЯ-ны Салбарын улсын ерөнхий байцаагч нарын баталсан 08-00-02/15 дугаартай “Согтууруулах ундаа худалдах, түүгээр үйлчлэх тусгай зөвшөөрөл авах хүсэлт ирүүлсэн хуулийн этгээдийн үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх тухай” удирдамжийн дагуу Хүнс хөдөө аж ахуйн газрын холбогдох улсын байцаагчтай хамтарч 7 хоолны газар, 57 худалдааны газарт хяналт шалгалт хийсэн. 7 газар хяналт шалгалтад хамрагдаагүй, хугацаа нь болоогүй. Хамтарсан хяналт шалгалтаар 8.11.2 кодтой “Согтууруулах ундаа худалдах хүнсний худалдааны газрын ажлын байрны нөхцөл, үйл ажиллагааг шалгах”-хяналтын хуудсаар эрсдэлийг үнэлэхэд тухайн үеийн шалгалтаар бага эрсдэлтэй үнэлэгдсэн 1 агуулах худалдаа, 2 бөөний худалдааны газар, 1 хайпермаркет, 1 супермаркет, 20 минимаркет, 32 хүнсний дэлгүүрт нийт 57 хүнсний худалдааны газарт, 8.10.4 кодтой “Согтууруулах ундаагаар үйлчлэх хоол үйлдвэрлэл, үйлчилгээний газрыг шалгах” хяналтын хуудсаар эрсдэлийг үнэлэхэд тухайн үеийн хяналт шалгалтаар бага эрсдэлтэй үнэлэгдсэн 6 хоолны газарт нийт 63 газарт улсын байцаагчийн дүгнэлт үйлдэж хүргүүлсэн. Хяналт шалгалтын явцад 493 зөрчил илрүүлж, газар дээр нь 137 буюу 27,8%-ийг зөрчлийн арилгуулж, дунд эрсдэлтэй үнэлэгдсэн 1 хоолны газарт 22 заалттай улсын байцаагчийн албан шаардлага хүргүүлж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан. Тамхи, тамхин бүтээгдэхүүн худалдах зөвшөөрөл шинээр авах, тусгай зөвшөөрлийн хугацааг сунгуулах хүсэлт ирүүлсэн 8 хуулийн этгээдийн хүсэлтийн	

						мөрөөр 6 хүнсний худалдааны газар ЭМЯ-ны СХГ-ын даргын баталсан "Тамхи, тамхин бүтээгдэхүүн худалдаалах ажлын байр, үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийж дүгнэлт гаргах" тухай удирдамжийн дагуу хяналт шалгалт хийж, 10.13.2 кодтой "Тамхи, тамхин бүтээгдэхүүн худалдах ажлын байр, үйл ажиллагааг шалгах" хяналтын хуудсаар эрсдэлийг үнэлэхэд тухайн үеийн хяналт шалгалтаар "бага" эрсдэлтэй үнэлэгдсэн 6 худалдааны газарт улсын байцаагчийн дүгнэлт үйлдэж хүргүүлсэн. Хяналт шалгалтын явцад 92 зөрчил илрүүлж, газар дээр нь 72 зөрчил буюу 78%-ийг арилгуулж, 1 газарт 1 заалттай улсын байцаагчийн албан шаардлага хүргүүлж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан. Сумын Засаг дарга нарт Тамхи, тамхин бүтээгдэхүүн худалдаж буй худалдааны газруудад хяналт шалгалт хэрэгжүүлэх эрх бүхий байгууллагаас хяналтын улсын байцаагчийн дүгнэлт гаргуулаагүй худалдааны газарт сумын Засаг даргаас тамхи худалдах үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл олгосон зөрчил илэрч, Тамхины хяналтын тухай хуулийн 7.10.3, 7.11.3 дахь заалтыг зөрчиж байгаа тул хяналт шалгалт хэрэгжүүлэх эрх бүхий байгууллагаас хяналтын улсын байцаагчийн дүгнэлт гаргуулаагүй худалдааны газарт олгосон тамхи худалдах үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг цуцалж, Тамхины хяналтын тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллаж, хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах чиглэлээр албан бичиг хүргүүлсэн. 2 газар хяналт шалгалтад хамрагдаагүй, хугацаа нь болоогүй.	
18.12	Тамхи, тамхин бүтээгдэхүүний хорт бодисын агууламж, чанар аюулгүй байдалд урьдчилан	Улсын төсөв	Хүсэлт шийдвэрл	100%	100%	Хяналт шалгалтад аймгийн төвд үйл ажиллагаа явуулж буй 10 худалдааны газар хамрагдсан ба 8 зөрчил илрүүлж, газар дээр	100%

	сэргийлэх хяналт хийж, дүгнэлт гаргах		элт-ийн хувь			нь 6 зөрчлийн арилгуулж, зөрчил арилгалт-75% байна. Тамхи, тамхин бүтээгдэхүүн худалдаалж буй 10 газарт 10 заалттай зөвлөмж тарааж, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан. Шалгалтын мөрөөр Тамхи, тамхины бүтээгдэхүүн худалдаалж буй аж ахуйн нэгж, иргэдэд ерөнхий боловсролын сургуулийн хичээлийн болон дотуур байрнаас 500 метрийн зайг тодорхойлсон зураглалыг сумын Засаг даргын тамгын газраас баталгаажуулсан баримт гаргахгүйгээр Өлгий сумын Засаг даргаас тамхи худалдах үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийн гэрчилгээ олгосон нь Тамхины хяналтын тухай хуулийн 6.7.14 дүгээр заалт, Засгийн газрын 2013 оны 191 дүгээр тогтоолоор батлагдсан Тамхины үйлдвэрлэл, импорт, худалдаа, үйлчилгээнд хяналт тавих журмын 5 дугаар зүйлийн 5.1 дэх хэсгийн 5.1.4 дэх заалтыг зөрчиж байгаа тул зөвшөөрөл авсан худалдааны газруудад Өлгий сумын тамгын газраас зөвшөөрөл олгосон хуулийн этгээд, иргэдэд ерөнхий боловсролын сургуулийн хичээлийн болон дотуур байрнаас 500 метрийн зайг тодорхойлсон зураглалыг сумын Засаг даргын тамгын газраас баталгаажуулсан баримт гаргаж, 500 метрийн дотор байрлалтай худалдааны газарт тамхи худалдах зөвшөөрөл олгосон бол тамхи, тамхин бүтээгдэхүүн худалдах зөвшөөрлийг цуцалж, хууль, журам, стандартын хэрэгжилтийг хангаж ажиллах чиглэлээр албан бичиг хүргүүлж ажилласан.	
18.13	Гадаад болон төр засгийн тэргүүн тусгай хамгаалалтад байхаар заагдсан албан тушаалтны ажлын айлчлалын үеийн хоол хүнсний аюулгүй	Улсын төсөв	Шийдвэрл элт-ийн хувь	100%	100%	ЭМЯ-ны СХГ-ын даргын баталсан 10-00/07 дугаартай “Төрийн тусгай хамгаалалтын тухай хуульд заасан хамгаалуулагчийн хоол хүнсний аюулгүй байдалд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх” тухай удирдамжийн дагуу 4 удаа давхардсан	100%

	байдалд урьдчилсан сэргийлэх шалгалт хийх					тоогоор 20 газрын 193 ажилтныг хяналт шалгалтад хамруулж, хоол хүнсэнд хэрэглэх нийтдээ 202 хүнсний бүтээгдэхүүн болон 8 ундны ус, 58 хөндлөнгийн дээж авч аймгийн Стандарт хэмжилзүйн хэлтсийн эрүүл ахуйн хими, хор, нян судлалын лабораторид итгэмжлэлийн хүрээний дагуу лабораторийн шинжилгээнд хамруулж, 34 зөрчил илрүүлж, газар дээр нь 23 зөрчлийг арилгуулсан ба зөрчил арилгалт 67,6%-тай, орон байрны болон шинжилгээний дүнгийн талаар 4 улсын байцаагчийн дүгнэлт гаргаж, хяналтаар хоол, хүнсний аюулгүй байдал болон орчны эрүүл ахуйн нөхцөл, шаардлагыг хангуулж ажилласны үр дүнд хоол, хүнснээс шалтгаалах хордлого халдвар гарахаас урьдчилан сэргийлж ажилласан.	
18. 14	Сургууль орчмын худалдааны цэгт урьдчилсан сэргийлэх шалгалт хийх	Улсын төсөв	Илрүүлсэн зөрчлийн тоо, арилгуулсан зөрчлийн хувь	-	90%	ЭМЯ-ны СХГ-ын даргын баталсан 10-00/27 дугаартай удирдамж, ЭМГ-ын даргын баталсан 10-15/15 дугаартай удирдамжийн дагуу сургуулийн орчинд байрлалтай хүнсний худалдааны газар болон Тирлик захад байрлалтай нийт 35 хүнсний худалдааны газруудад хяналт шалгалт хийсэн. Хяналт шалгалтын явцад 98 зөрчил илрүүлж 66 буюу 67,3%-ийг газар дээр нь арилгуулж, 558 ширхэг, 89 боодол, 12 хайрцаг шошгын мэдээлэл шаардлага хангаагүй хүнсний бүтээгдэхүүн, 481 ширхэг, 3кг, 4 боодол хэрэглэх хугацаа нь дууссан хүнсний бүтээгдэхүүнийг хураах авч, 10 хүнсний худалдааны газарт Зөрчлийн тухай хуулийн 6.15 дугаар зүйлийн 3 хэсгийн 3.1 дэх заалт, 6.15 дугаар зүйлийн 10 дахь заалтын дагуу 3.800.000 төгрөгийн торгуулийн арга хэмжээ авч, 2 хүнсний худалдааны газраас 114900 төгрөгийн хэрэглэх хугацаа нь дууссан хүнсний бүтээгдэхүүн болон шошгын мэдээлэл шаардлага хангаагүй хүнсний	100%

						бүтээгдэхүүнийг дотоод хяналтын журмын дагуу газар дээр нь устгаж, 4 худалдааны газарт 12 заалттай албан шаардлага хүргүүлж, хугацаат үүрэг даалгавар өгч ажиласан. Орон нутгийн радиогоор ард иргэдэд мэдээлэл өгсөн. Шалгалтад хамрагдсан худалдааны газруудад Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны 370 дугаар тушаалаар батлагдсан “Сургуулийн орчинд хүүхдэд худалдаалахыг хориглосон хүнсний бүтээгдэхүүний жагсаалт”-д орсон бүтээгдэхүүн хүүхдэд худалдаалж буй эсэхэд шалгалт хийж, тушаалын танилцуулан, хэрэгжилтийг хангаж ажиллах талаар чиглэл өгч, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан	
18. 15	Нялх балчир хүүхдийн хүнсний худалдаанд урьдчилсан сэргийлэх шалгалт хийх	Улсын төсөв	Илрүүлсэн зөрчлийн тоо, арилгуулсан зөрчлийн хувь	-	90%	Эрүүл мэндийн яамны Салбарын хяналтын газрын даргын баталсан 10-00/32 тоот удирдамжийн дагуу аймгийн төвд нялх балчир хүүхдийн хүнс, хооллох хэрэгсэл худалдаалах үйл ажиллагаа эрхэлж буй 5 хүнсний худалдааны газарт урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийсэн. Урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтын явцад 11 зөрчил илрүүлж, газар дээр нь 8 буюу 72,72%-ийг арилгуулж, илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгуулахаар 1 худалдааны газарт 2 заалттай албан шаардлага хүргүүлж, хугацаат үүрэг даалгавар өгч, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан. Хяналт шалгалтад хамрагдсан худалдааны газруудад улсын байцаагчийн зөвлөмж тарааж, “Нялх балчир хүүхдийн хүнсний тухай” хууль болон “Зөрчлийн тухай” хуулийг танилцуулан, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан. Мөн орон нутгийн радиогоор ард иргэдэд мэдээлэл өгсөн.	100%
18. 16	Хүүхдийн зуслангийн үйл ажиллагаанд урьдчилсан сэргийлэх шалгалт хийх	Улсын төсөв	Обьектын хамралтын хувь Зөрчил	100% 24,7%	100% 25%	Эрүүл мэндийн газрын 2024 оны хяналт шалгалтын нэгдсэн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу Эрүүл мэндийн яамны Салбарын хяналтын ерөнхий байцаагчийн	100%

			арилгуулалтын хувь Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн хувь	67,5%	68%	баталсан 10/00/10 тоот удирдамжийн дагуу “Зост-Өлгий” зуслангийн үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийж гүйцэтгэсэн. 10.6.7 кодтой хяналтын хуудас”-ны үнэлгээ 48% буюу “дунд” эрсдэлтэй үнэлэгдсэн, 47 зөрчил илрүүлэн 16 зөрчил буюу 34%-ийг газар дээр нь арилгуулсан ба Эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналтын чиглэлээр илэрч буй зөрчлийн гадна орчин, барилга байгууламжтай холбоотой зөрчил 7,1%, усан хангамж ариун цэврийн байгууламжтай холбоотой зөрчил 52,6%, амрах байрны эрүүл ахуй шаардлагтай холбоотой зөрчил 50%, хүүхдийн эрүүл мэнд, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээтэй холбоотой зөрчил 46,1%, хоол үйлдвэрлэлд тавигдах шаардлагатай холбоотой зөрчил 41.1%, дотоод хяналттай холбоотой зөрчил 66%-ийг эзэлж байна. Зөрчил дутагдал арилгуулах 13 заалт бүхий албан шаардлага хүргүүлж ажиллалаа. Зуслангийн эрхлэгч, багш, тогооч, нярав болон холбогдох хүмүүсийг оролцуулан хяналт шалгалтын дүн, анхаарах асуудал, зуслангийн эрүүл ахуйн нөхцөл, хоол, хүнсний аюулгүй байдлыг хангах чиглэлээр сургалт зохион байгуулав.	
18.17	Нялх балчир, бага насны, цэцэрлэгийн хүүхэд, ЕБС-ийн бага ангийн сурагчдад зориулсан хүнсний түүхий эд бүтээгдэхүүн болон хоол үйлдвэрлэл шинээр эрхлэгчдэд үйл ажиллагаа явуулахаас өмнө урьдчилсан сэргийлэх шалгалт хийх	Улсын төсөв	Хүсэлт шийдвэрлэлт-ийн хувь	100%	100%	Хүсэлт ирээгүй.	-
18.18	Өдөр өнжүүлэх бүлгийн үйл ажиллагаанд урьдчилсан сэргийлэх шалгалт хийх.	Улсын төсөв	Обьектын хамралтын хувь Зөрчил	100% 28%	100% 35%	Эрүүл мэндийн яамны Салбарын хяналтын газрын 10-00/31 тоот удирдамжийн дагуу “Өлгийн сайхан гэрэл” өдөр өнжүүлэх бүлгийн үйл ажиллагаанд урьдчилан	100%

			арилгуулалтын хувь Хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийн хувь	64,7%	65%	сэргийлэх хяналт шалгалтын хийсэн. Удирдамжид тусгагдсан 11 асуудлын хүрээнд хяналт шалгалтыг хийж гүйцэтгэсэн. Шалгалтын явцад өдөр өнжүүлэг бүлгийн багш нарт болон тогоочид мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч, унд ахуйн уснаас дээж авч СХХ-ийн нэгдсэн лабораторийн шинжилгээнд хамааруулж, лабораторийн шинжилгээний дүнд үнэлэлт дүгнэлт өгч ажилласан. Урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтаар 21 зөрил илэрүүлэн 8 буюу 38%ийг газар дээр арилгуулсан. Хяналт шалгалтаар зөрчил дутагдал арилгуулах улсын байцаагчын 7 заалттай албан шаардлага хүргүүлэн ажилласан.	
18.19	Ундны усны чанар, аюулгүй байдалд урьдчилсан сэргийлэх шалгалт хийх.	Улсын төсөв	Шинжилсэн дээжийн тоо Шаардлага хангаагүй дээжийн хувь	128 27,5%	140 20%	Салбарын хяналтын газрын даргын баталсан 10-00/20 тоот удирдамжийн хүрээнд төвлөрсөн ус хангамжийн эх үүсвэрийн 2 гүний худаг, халдваргүйжүүлэх, дамжуулах станцаас 6 сорьц, ус түгээх байрнаас 2 сорьц, төвлөрсөн усан хангамжаас 13 сорьц, Өлгий сумын ЗДТГ-ын харьяа 6,9,10-р багуудын ард иргэдийн унд ахуйд хэрэглэдэг 18 гүний худаг, 5 энгийн худгаас 46 сорьц, шинээр баригдаж ашиглалтад орох барилга байгууламжийн худаг болон шугамын уснаас 6 сорьц, Цэнгэл сумын төвлөрсөн ус хангамжийн эх үүсвэрийн гүний худаг болон усан сангаас 2 сорьц, Цагааннуур тосгоны Тамгын газрын харьяа нийтэд түгээдэг гүний худаг, усны машин, булаг шандын уснаас 9 сорьц, Ховд голоос 2 сорьц, нийт 47 цэгээс 83 сорьц авч, аймгийн Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн итгэмжлэгдсэн сорилтын хими болон нян судлалын лабораторид 13 үзүүлэлтээр шинжилгээнд хамруулж, шинжилгээний дүнг Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах, Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2018	100%

						стандартын шаардлага хангаж буй эсэхэд үнэлгээ дүгнэлт өгсөн. Шинжилгээний дүнгээр нийт ундны усны 0,6% нь кальци, 0,2% нь магнийн хэмжээ, 0,2% нь нийт нянгийн тоо нь стандартад заасан зөвшөөрөгдөх хэмжээнээс өндөр гарч, 0,4% нь гэдэсний савханцар буюу E.Coli илэрч, шинжилгээнд хамрагдсан 47 дээжийн 7 /14,8%/ нь ундны усны холбогдох стандартын шаардлага хангаагүй байна. Суат ХХК-ийн төвлөрсөн ус хангамжийн 2 гүний худаг, тойлгойн барилга, ус түгээх байранд хийсэн хяналт шалгалтаар 22 зөрчил илрүүлж 36,4%-ийг газар дээр нь арилгуулж, улсын байцаагчийн 11 заалттай 1 хугацаат албан шаардлага хүргүүлж, биелэлтэд хяналт тавьж ажилласан. Хяналт шалгалтаар улсын байцаагчийн шаардлага хангасан 3, хангаагүй 1 дүгнэлт үйлдэж, 1 гүний худгийн үйл ажиллагааг зогсоох 1 акт, үйлдэж 46 иргэнд ундны усны чанар аюулгүй байдал, ашиглалт, хамгаалалтын талаар мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгч, орон нутгийн радиогоор мэдээлэл хийсэн. Аймаг, сумын хүн амыг эрүүл, аюулгүй усаар тогтвортой, хүртээмжтэй хангах чиглэлээр арга хэмжээ авч хэрэгжүүлэх талаар бүх сумын Засаг даргад газрын даргын албан тоотоор чиглэл хүргүүлж ажилласан. Хүнсний эрүүл ахуйн хяналтын чиглэлээр: 4 хүнсний үйлдвэр, 4 хоолны газраас нийт 16 усны дээж авч нийт 14 үзүүлэлтээр Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн хими, хор судлал, нян судлалын лабораторид шинжилгээнд хамруулахад "MNS 0900:2018 Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах. Аюулгүй байдал.Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ" стандартын шаардлагыг хангаж байна.	
18.	Ахуйн болон урьдчилан	Улсын	Шинжилсэ	10	8	Салбарын хяналтын газрын даргын	100%

20	цэвэрлэх байгууламжийн цэвэрлэсэн бохир ус цэвэрлэгээний түвшинд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх.	төсөв	н дээжийн тоо Шаардлага хангаагүй дээжийн хувь	100%		баталсан 10-00/28 тоот удирдамжийн дагуу аймгийн НААҮ-ний Суат ХХК-ийн харъяа бохир ус цэвэрлэх байгууламжийн орох, гарах хэсгийн бохир уснаас 7 дээж авч аймгийн Ус, цаг уур, орчны шинжилгээний төвийн Байгаль орчны шинжилгээний лабораторид химийн 9 үзүүлэлтээр шинжилгээнд хамруулан, шинжилгээний дүнг “Хүрээлэн байгаа орчин. Усны чанар. Хаягдал ус. Ерөнхий шаардлага MNS 4943-2015” стандартад заасан үзүүлэлтүүдийн зөвшөөрөгдөх хэмжээнд харьцуулан үнэлгээ дүгнэлт өгсөн Цэвэрлэх байгууламжийн орох хэсгийн бохир усны найралган дахь жинлэгдэх бодис зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс 1,9 дахин их, биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч /БХХ/ зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс 6 дахин их, перманганатын исэлдэх чанар /ПИЧ/ зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс 2,3 дахин их, цэвэрлэх байгууламжийн гарах хэсгийн жинлэгдэх бодис зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс 1,05 дахин их, биохимийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч нь зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс 4,3 дахин их, перманганатын исэлдэх чанар /ПИЧ/ зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс 1,4 дахин их, нийт азотын хэмжээ зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс 2,36 дахин их, нийт фосфорын хэмжээ зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээнээс 1,34 дахин их үзүүлэлттэй буюу цэвэрлэгээний үр дүн 28,8% байна. Хяналт шалгалтаар 20 зөрчил илрүүлж, 35%-ийг шуурхай арилгуулж, улсын байцаагчийн 7 заалт бүхий албан шаардлага хүргүүлж, биелэлтэд хяналт тавьж ажилласан. Цэвэрлэх байгууламжид үйл ажиллагаанд холбогдох хууль, дүрэм журам стандартын хэрэгжилтийг хангуулан ажиллах талаар холбогдох 2 инженер, 1 лабораторийн эрхлэгч, 4 техникийн ажилтнууд болон	

						туслах ажилчдад мэргэжлийн арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан.	
18. 21	Хот, суурин газрын хөрсний бохирдлын түвшинд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх	Улсын төсөв	Шинжилсэн дээжийн тоо Их, дунд бохирдолтой дээжийн эзлэх хувь	5 40%	10 38%	Салбарын хяналтын газрын даргын баталсан 10-00/26 тоот удирдамжийн дагуу аймгийн төвийн суурьшлын бүсийн хөрсний бохирдлын түвшинг тодорхойлохоор Өлгий сумын 11 дүгээр баг дулааны станцын /Эрчим ХК/ орчим, 4 дүгээр баг НААҮ-ний “Суат” ХХК-ийн харьяа төв цэвэрлэх байгууламжийн лагийн талбайн орчим, 9 дүгээр баг Нэгдсэн хогийн цэг орчим, 13 дугаар баг үйлдвэрийн бүсийн нийтийн гудамж талбай, 4 дүгээр баг ЗӨСТөвийн хашааны гадна нийтийн гудамж талбай зэрэг 5 цэг тогтоож, тогтоосон цэгүүдийн координатыг GPS-ээр тодорхойлж, координатжуулж, газрын хөрснөөс нь 5 дээж авч аймгийн Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн итгэмжлэгдсэн нян судлалын лабораторид шинжилгээнд хамруулсан. Шинжилгээний дүнг Байгаль хамгаалал. Хөрс. Хот, суурин газрын хөрсний эрүүл, аюулгүйн үзүүлэлт, бохирдлыг үнэлэх” MNS 3297-2019 стандартын үзүүлэлттэй харьцуулж дүгнэхэд бохирдолгүй гарсан байна.	100%
18. 22	Амралтын газар аялал жуулчлалын бааз, зочид буудлын үйл ажиллагаанд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт хийх	Улсын төсөв	Хамруулсан обьектын тоо	-	-	Салбарын хяналтын газрын даргын баталсан 10-00/30 тоот удирдамжийн хүрээнд төлөвлөгөөт хяналт шалгалт хийх обьектын жагсаалтад ороогүй 2 зочид буудал, 2 жуулчны баазын орон байрны эрүүл ахуйн нөхцөл байдалд урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтыг хийж гүйцэтгэсэн. Хяналт шалгалтын явцад хэсгийн ус хангамжтай 4 газрын унд, ахуйн уснаас 8 сорьц авч, аймгийн Стандарт хэмжил зүйн хэлтсийн итгэмжлэгдсэн сорилтын лабораторид итгэмжлэлийн хүрээний дагуу хими болон нян судлалын шинжилгээнд хамруулан, шинжилгээний дүнг “Хүрээлэн буй орчин. Эрүүл мэндийг хамгаалах.	100%

						Аюулгүй байдал. Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ. MNS 0900:2018 стандартын 3 дугаар хүснэгтэд заасан үзүүлэлтүүдийн зөвшөөрөгдөх хэмжээнд харьцуулан үнэлгээ, дүгнэлт хийхэд бүгд стандартын шаардлагыг хангасан үзүүлэлттэй гарсан. Зочид буудал, жуулчны баазуудад хийсэн хяналт шалгалтаар нийт 109 зөрчил илрүүлж, 46 буюу 42,2% зөрчлийг газар дээр нь арилгуулан, улсын байцаагчийн 63 заалттай 4 албан шаардлагаар үүрэг даалгавар өгч биелэлтийг хяналт тавьж ажилласан.Хяналт шалгалтад хамрагдсан 4 объектын нийт 11 ажилчдад зочид буудал, жуулчны баазуудын эрүүл ахуйн нөхцөл, халдвар хамгааллын дэглэмийг баримталж ажиллах талаар мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгсөн.	
18. 23	Иргэн, аж ахуйн нэгж байгууллагын барилга байгууламж барих газар олголт, зураг төсөл зохиох, ашиглалтад хүлээн авахад эрүүл ахуйн урьдчилсан хяналт хийх	Улсын төсөв	Хамруулсан обьектын тоо Шаардлага хангасан хувь	30 обьект 86,6%	Хүсэлтийн дагуу	Салбарын хяналтын газрын даргын баталсан 10-00/02 тоот “Барилга байгууламж барих, газрын байршил тогтоох, барилгын зураг төсөл зохиох, ашиглалтад оруулахад эрүүл ахуйн урьдчилсан хяналт шалгалт хийх тухай” удирдамжийн дагуу орчны эрүүл ахуй халдвар хамгааллын чиглэлээр 19 хүсэлтийг хүлээж авч хяналт шалгалт хийсэн. Барилга байгууламжийн зураг төсөлд эрүүл ахуйн хяналт хийлгэж дүгнэлт гаргуулахаар ирүүлсэн 12 аж ахуйн нэгж, иргэний хүсэлтийг зураг төсөл болон холбогдох баримт бичгийн хамт хүлээж авч хяналт хийж, богино хугацаанд засч, залруулах боломжтой дутагдлыг газар дээр нь засвар хийлгэж, шаардлага хангасан 9 дүгнэлт гаргаж, 2 зураг төслийг газрын даргын албан тоотоор, 1 зураг төслийг газар дээр нь буцаасан. Аймгийн Засаг даргын 7 захирамжийн дагуу шинээр барьсан 6, өргөтгөл хийсэн 1	100%

						барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулахад эрүүл ахуйн хяналт хийж, илэрсэн дутагдлыг арилгуулах үүрэг даалгавар өгч, биелэлтийг бүрэн арилгасан 6 барилга байгууламжийг ашиглалтад авсан. 1 барилга байгууламжийн үүрэг даалгаврын хугацаа дуусаагүй биелэлт ирүүлээгүй байна. Хяналт шалгалтын явцад Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2018 стандартын 5.5 дахь хэсэгт заасны дагуу барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулахаас өмнө ундны усны 5 дээж авч шинжилгээнд хамруулж, үнэлгээ өгөхөд бүгд шинжлэгдсэн үзүүлэлтээр стандартын шаардлага хангасан үзүүлэлттэй гарсан Урьдчилсан хяналтын явцад барилгын зураг төсөлд эрүүл ахуйн урьдчилсан хяналт хийлгүүлэхгүйгээр барилгын ажил эхэлсэн 2 зөрчлийг илрүүлж, зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагаа явуулж иргэнийг 250 нэгж буюу 250,000 буюу 2 иргэнд нийт 500,000 төгрөгний шийтгэл ноогдуулж барагдуулсан. Хүнсний эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналтын чиглэлээр: Барилга байгууламжийн зураг төсөлд эрүүл ахуйн хяналт хийлгэж дүгнэлт гаргуулахаар ирүүлсэн 10 аж ахуйн нэгж, иргэний хүсэлтийг зураг төсөл болон холбогдох баримт бичгийн хамт хүлээж авч хяналт хийж, шаардлага хангасан 10 газарт улсын байцаагчийн дүгнэлт гаргаж хүргүүлсэн. Аймгийн Засаг даргын 3 захирамжийн дагуу шинээр барьсан барилга байгууламжийг ашиглалтад оруулахад эрүүл ахуйн хяналт хийж, илэрсэн дутагдлыг арилгуулах үүрэг даалгавар өгч, биелэлтийг бүрэн арилгасан 3 барилга байгууламжийг ашиглалтад авсан. Урьдчилсан хяналтын явцад барилгын зураг төсөлд эрүүл ахуйн урьдчилсан хяналт	

						хийлгүүлэхгүйгээр барилгын ажил эхэлсэн 3 зөрчлийг илрүүлж, зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагаа явуулж 3 иргэнд нийт 750,000 төгрөгний шийтгэл ноогдуулж барагдуулсан. Хүүхдийн эрүүл ахуйн чиглэлээр 9 ААНэгж байгууллагаас ирүүлсэн хүсэлтийн мөрөөр барилгын зураг төсөлд эрүүл ахуйн урьдчилсан хяналт хийж,илэрсэн зөрчил дутагдалыг үндэслэн 2 аж ахуйн нэгжид 5000000 сая төгрөгийн торгууль тавьж, зураг төсөлд эрүүл ахуйн дүгнэлт гаргасан, Аймгийн Засаг даргын захирамжаар шинээр баригдсан барилга байгууламжийг байнгын ашиглалтад хүлээн авах комиссын бүрэлдэхүүнд орж шинээр баригдсан сургалтын байгууллагын 10 барилга, 21 обьектын ариун цэврийн байгууламжид урьдчилсан хяналт хийж хяналт шалгалт хийж нийт 134 зөрчил дутагдлыг арилгуулахаар саналын хуудасд тусгаж үүрэг даалгаврын биелэлтээр 10 барилга ашиглалтад авч 3 барилгын үүрэг даалгаврын биелэлт хангуулаагүй тул байнгын ашиглалтад аваагүй.	
18. 24	Удирдах дээд байгууллагын шийдвэр болон иргэн, аж ахуйн нэгжүүдээс ирүүлсэн өргөдөл гомдол, хүсэлтийн дагуу төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийх	Улсын төсөв	Өргөдөл гомдлын шийдвэрл элт-ийн хувь Зөрчил арилгалты н хувь	2023 оны жилийн эцсийн байдлаар өссөн дүнгээр 157 албан бичиг, 30 өргөдөл, гомдол хүлээн авч шийдвэрлэс эн ба 30 өргөдөл гомдлыг хүлээн авч 100%	Иргэдийн гомдлыг хууль журмын дагуу 100% шийдвэрлэж , үүсэж болзош гүй эрсдэл ээс урьдчил ан сэргийл нэ.	Тайлант хугацаанд иргэний өргөдөл гомдол, удирдлагаас өгсөн үүргийн дагуу 5 улсын /ахлах/ байцаагч нар 72 обьектод төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийж, 681 зөрчил илрүүлэн газар дээр нь 327 буюу 48%-ийг арилгуулж, 376 заалттай 30 албан шаардлага, 77 заалттай 5 зөвлөмж үйлдэж, үйл ажиллагааны дүгнэлт-6, орон байрны дүгнэлт-1, 6 хуулийн этгээд, 3 иргэнд 12700,0 мянган төгрөгний торгууль, 2490,0 мянган төгрөгний хууль бус орлогыг хурааж, 363150 төгрөгний 294 ширхэг хүнсний бүтээгдэхүүнийг хурааж, шалгалтаар бэлэн хоолны дээж-4, ундны усны дээж-4, гадаад орчны арчдас-120 ширхэг авч лабораторийн шинжилгээнд хамруулж ажилласан.	100%

				барагдуулсан.		ХШХ-ийн улсын /ахлах/ байцаагчид тайлант хугацаанд 38 өргөдөл гомдол, 245 албан бичгийг хүлээн авч холбогдох хуулийн дагуу шийдвэрлэж ажилласан. 38 өргөдөл гомдлын мөрөөр төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийж, улсын байцаагчийн 7 зөвлөмж, улсын байцаагчийн 13 дүгнэлт, 4 албан шаардлагаар зөрчил арилгуулах үүрэг даалгавар, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгсөн-5, зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагаа явуулсан-4, албан бичгээр хариу өгсөн-4 байна. 2024 онд 245 албан бичиг хүлээн авсан ба СХГ-аас удирдамж-22, аймгийн ЗД-ын захирамж-24, үүнээс хугацаагүй албан бичиг-11, хариутай албан бичиг-188 байна. Албан бичгийн мөрөөр улсын байцаагчийн дүгнэлт-94, мэргэжил арга зүйн зөвлөгөө өгсөн-40, харьяаллын дагуу шилжүүлсэн-4, илтгэх хуудас, танилцуулга бичсэн-25, албан бичгээр хариу өгсөн-16 байна. Газрын даргын өгсөн үүрэг даалгаврын дагуу 10-15/05 тоот удирдамж батлуулан Өлгий сумын төвд үйл ажиллагаа явуулж буй үсчин, гоо сайхны газруудын эрүүл ахуй халдвар хамгааллын нөхцөл байдалд төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийж, холбогдох хяналтын хуудасаар эрсдлийн үнэлгээ хийж ажилласан. Нийт 20 үсчин, гоо сайхны газрыг 10.10.9, 10.10.8 кодтой хяналтын хуудсаар эрсдэлийг үнэлэхэд 17 газар “их”, 3 газар “бага” эрсдэлтэй үнэлэгдсэн. Шалгалтаар нийт 342 зөрчил илрүүлж 26%-ийг газар дээр нь арилгуулж, үлдсэн зөрчил дутагдлыг арилгуулахаар улсын байцаагчийн 174 заалттай 20 албан шаардлагаар хугацаат үүрэг даалгавар өгч, орон байр нь эрүүл ахуйн шаардлага хангахгүй, халдвар хамгааллын дэглэм алдагдсан 2 газар болон цэвэр бохир нь төвлөрсөн болон хэсгийн шугам сүлжээнд	

						холбогдоогүй 3 газрын үйл ажиллагааг улсын байцаагчийн актаар түр зогсоох арга хэмжээ авсан. Албан шаардлагын биелэлтэд хяналт тавьж биелэлтийг хангуулан ажиллаж байна. Мөн газрын даргын өгсөн үүрэг даалгаврын дагуу 10-15/11 тоот удирдамжийн хүрээнд Өлгий сумын төвд үйл ажиллагаа явуулж буй 4 нийтийн үйлчилгээний бялдаржуулах, чийрэгжүүлэх төв буюу фитнесийн төвүүдийн орон байрны эрүүл ахуйн нөхцөл шаардлага болон үйл ажиллагаанд төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт хийж, 10.10.4 кодтой хяналтын хуудас”-аар эрсдэлийг үнэлэхэд 3 газар “их”, эрсдэлтэй үнэлэгдсэн. 1 газрын фитнесийн үйл ажиллагаа хаагдсан байна. Илэрсэн зөрчил дутагдлыг арилгуулах чиглэлээр 26 заалттай 3 албан шаардлагаар хугацаат үүрэг даалгавар өгч ажилласан.	
18. 25	Гүйцэтгэлийн хяналт шалгалт хийх	Улсын төсөв	Албан шаардлагын биелэлт /тоо,хувь/ Зөрчил арилгалт хувь	2023 онд 60 обьектод гүйцэтгэлийн хяналт шалгалт хийсэн ба Албан шаардлагын хэрэгжилт-58-85%-ийн биелэлттэй.	Албан шаардлагаар өгсөн үүрэг, даалгаврын биелэлтийг дүгнэж тайлагнана.	Тайлант хугацаанд төлөвлөгөөт хяналт шалгалтаар албан шаардлага өгөгдсөн 85 обьектын 64 буюу 75,2%-ийг гүйцэтгэлийн хяналт шалгалтанд хамруулсан ба 30 объект “их” эрсдэлээс “дунд”, 14 объект “дунд” эрсдэлээс “бага” эрсдэл руу шилжсэн бөгөөд Гүйцэтгэлийн хяналт шалгалтаар албан шаардлагын хэрэгжилт 70%, хууль тогтоомжийн биелэлт 72%, эрсдэл үүсэх магадлал 47% байна.	100%
18.26 .	Түрээсийн байранд үйл ажиллагаа явуулж байгаа цэцэрлэг ерөнхий боловсролын сургуулиудад урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалт зохион байгуулах	Улсын төсөв	Хамрах обьект-8	Хийгдэж байгаагүй	-	Салбарын ерөнхий байцаагч нарын хамтран баталсан 03-00/02 дугаар удирдамжийн дагуу урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтыг Өлгий сумын 10, 11, 23, 24 дүгээр хүүхдийн цэцэрлэг, Өлгий сумын 18, 19, 20 дугаар цэцэрлэгүүдийн салбар бүлэг, Цэнгэл сумын ерөнхий боловсролын 4 дүгээр сургуулийг хамруулсан. Урьдчилан сэргийлэх хяналт шалгалтыг 10.6.1 кодтой “Цэцэрлэгийн эрүүл ахуй, халдвар	100%

						хамгааллын хяналтын хуудас”, 10.6.2 кодтой “Сургуулийн эрүүл ахуй, халдвар хамгааллын хяналтын хуудас”-аар Эрүүл ахуй халдвар хамгааллын хяналтын чиглэлээр хяналт шалгалтын явцад 217 зөрчил дутагдал ирүүлэн 34.5%-ийг газар дээр арилгуулан ажилласан. 1 цэцэрлэгийн үйл ажиллагааг түр зогсоох акт үйлдэн, цэцэрлэгийн үйл ажиллагааг зөрчил арилтал түр зогсоох актын биелүүлээгүй 3 цэцэрлэгийн эрхлэгчид тус бүр 1500000 торгох шийтгэл оногдуулсан. Хяналт шалгалтаар зөрчил арилгуулах 98 заалттай 7 албан шаардлага хүргүүлэн ажилласан.	
СТРАТЕГИ ЗОРИЛТ19. Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны А/605 дугаар тушаалын 3 дугаар зүйлийн 3.1 дэх заалт, аймгийн Засаг даргын 2021 оны А/751 дүгээр захирамжийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.1 дэх заалтыг хэрэгжүүлэх							
19.1	Эрүүл мэндийн байгууллагуудын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудит хийх аргачлалын дагуу харьяа байгууллагуудын үйл ажиллагаанд тусгайлсан хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний хийх ажлыг зохион байгуулах, хяналт тавих	4.0 сая	Хийгдсэн хяналт үнэлгээний тоо	27	30	“Эрүүл мэндийн байгууллагын үйл ажиллагаанд хяналт-шинжилгээ, үнэлгээ, дотоод аудит хийх нийтлэг аргачлал” дагуу Эрүүл мэндийн газрын даргын 2024 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн А/10 дугаар тушаалаар Харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудад хийх хяналт үнэлгээ, шалгалтын төлөвлөгөө, хуваарийг батлуулан хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Тус тушаалаар өмнө хяналт үнэлгээ, хяналт шалгалт тус тусдаа хийгдэж, давхардал үүсч, харьяа байгууллагуудад хяналт үнэлгээ, шалгалтад жигд бус хамрагдаж байсныг зохицуулсан. Төлөвлөгөөний дагуу тус оны эхний хагас жилийн байдлаар Эрүүл мэндийн газраас харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудад нийт 35 удаагийн хяналт үнэлгээ зохион байгуулагдаж, давхардсан тоогоор 50 байгууллагыг хамруулсан байна. Үүнд: Өрхийн ЭМТ-ийн үйл ажиллагааны явцын үнэлгээ, эх, хүүхдийн идэвхтэй хяналт, эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээний чанар, хүртээмжийг сайжруулах, магадлан итгэмжлэлд орох харьяа байгууллагуудад	100%

						явцын үнэлгээ, эрт илрүүлэг, урьдчилан сэргийлэх үзлэгийн явц, статистик мэдээлэл, шинээр тусгай зөвшөөрөл хүсэгч байгууллагуудын орон байрыг үнэлэх, өргөдлийн мөрөөр болон өрхийн эрүүл мэндийн төвүүдийн үйл ажиллагааг гурвалсан гэрээний дагуу хагас, жилээр дүгнэх хяналт үнэлгээнүүд хийгдэж, мэргэжил арга зүйгээр хангаж, зөвлөмжүүд хүргүүлж ажиллалаа.	
19.2	Эрүүл мэндийн газрын болон харьяа байгууллагуудын үйл ажиллагаанд дотоод аудит хийж, зөвлөмж хүргүүлж, дүгнэлтийг удирдлагад танилцуулах	1.0 сая	Хийгдсэн дотоод хяналт, зөвлөмж, дүгнэлтийн тоо	3	6	Харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудад дотоод хяналт үнэлгээ хийх төлөвлөгөө гарган хуваарийн дагуу НЭ-т 2 удаа, 4 сум, 4 өрхийн эрүүл мэндийн төвд буюу нийт 10 удаа хяналт үнэлгээ хийж, зөвлөмж хүргүүлэн ажилласан.	100%
19.3	Шилэн дансны тухайн хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.4 заалтыг хэрэгжүүлэх, харьяа байгууллагуудын шилэн дансны хөтлөлтөнд хяналт тавих	0.1 сая	Шилэн дансны хуулийн хэрэгжилтийн хувь	100%	100%	Шилэн дансны тухай хуулийн дагуу мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн, ойлгомжтой, ач холбогдолтой, тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг, хуулийн дагуу нууцад хамааруулснаас бусад бүх мэдээлэл нээлттэй байх гэсэн зарчмуудыг үйл ажиллагаандаа тогтмол хэрэгжүүлэн, цаашид зөрчил гарахаас урьдчилан сэргийлэх төлөвлөгөө гарган ажиллах талаар зөвлөмж хүргүүлэн харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудын санхүүгийн ил тод байдлыг хангуулах зорилгоор шилэн дансны хөтлөлт болон цаг тухайд нь хууль журмын дагуу байршуулсан эсэхэд байнга хяналт тавьж ажиллаж байна. Харьяа байгууллагуудад шилэн дансны хөтлөлтийг хугацаандаа оруулж хэвших талаар албан бичиг хүргүүлэн арга зүйн зөвлөгөө өгч ажилласан.	100%
19.4	Эрүүл мэндийн сайдын 2013 оны 140 дүгээр тушаалыг хэрэгжүүлэх, мэдээллийн технологийг боловсронгуй	10.0 сая	Цахим хуудасны хөтлөлт, цахимд шилжсэн	60%	70%	ЭМС-ын 2014 оны 140 тоот тушаалын хүрээнд харьяа байгууллагуудын үйл ажиллагааг зохицуулж интернэт сүлжээг бүрэн шилэн кабелд шилжүүлж,аймгийн Нэгдсэн Эмнэлэг e-health программыг сумын	

	болгож, цахим эрүүл мэндийн тогтолцоог бүрдүүлэх		үйл ажиллагаа			ЭМТөвүүд health.gov.mn программыг ашиглаж ард иргэдэд үзлэг, шинжилгээний хариуг цахимаар үзүүлэн иргэд E-mongolia ашиглан цаг хугацаа орон зайнаас үл хамааран эрүүл мэндийн бүх төрлийн үйлчилгээг цахимаар авч байна. ЭМГ нь www.health.bo.gov.mn цахим хуудас болон Баян-Өлгий Эрүүл Мэндийн Газар фэйсбуук хуудас ашиглан иргэдийг мэдээ мэдээлэлээр хангаж байна. НЭ, Өрх сумын ЭМТөв Тосгоны ЭМТөв, Өрхийн ЭМТөвүүд 1313.mn сайтаар иргэд цахимаар сэтгэл хэнэмжийн үнэлэгээ өгдөг болсон мөн mail.gov.mn төрийн цахим шууданг эрүүл мэндийн ажилтан албан хаагчид ашиглаж байна. Булган, Ногооннуур сумдууд телемедицин төхөөрөмжөөр хангагдаж цахимаар сургалт, зөвөлгөөн авдаг болсон. Албан бичиг хөдлөлтийн ERP-системийг харьяа эрүүл мэндийн байгууллагуудаддаа нэвтрүүлэв. gov.mn цахим сайтад байгууллагын цахим хуудасыг хөтлөн мэдээлэл оруулж байна.	100%
19.5	Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны А/611 дүгээр тушаалыг хэрэгжүүлэх, статистик тоо мэдээллийн үнэн бодит байдлыг хангаж, шийдвэр гаргагчдыг цаг тухайд нь мэдээллээр хангах	1.0 сая	Мэдээний чанар, боловсруул сан мэдээллийн тоо	15	15	Тайлант онд нийт 12 удаа сарын мэдээ гаргаж, статистик тоо мэдээллийг анхан шатны маягттай тулгаж, мэдээний үнэн бодит байдлыг хангасан. Нийт 12 удаа 6 хуудас бүхий сарын мэдээг өмнөх онтой харьцуулсан байдлаар гаргаж, аймгийн ЗДТГ-ын НБХ, Статистикийн хэлтэс, эрүүл мэндийн байгууллагуудын, удирдлага, хэлтсийн дарга болон мэргэжилтнүүдэд тухай бүрт шаардлагатай мэдээллээр хангаж ажиллаж байна. Харьяа байгууллагуудын статистик мэдээллийн үнэн бодит байдлыг хангах зорилгоор 4 удаа эргэн мэдээлэл бэлтгэж хүргүүлсэн. ЭМСайдын 2022 оны 139 дүгээр тушаалын дагуу урьдчилан сэргийлэх, эрт илрүүлэх үзлэг, шинжилгээ оношилгооны статистик тоо мэдээнүүдийг аксис программын мэдээний баазыг	100%

						ашиглан 7 хоног болгон харьяа эрүүл мэндийн байгууллага, өрх сумаар нь гаргаж, шийдвэр гаргагчдад нийт 46 удаа мэдээ гаргаж өгсөн. 4 өрхийн эрүүл мэндийн төвийн мэдээ тайлан, анхан шатны маягтын үнэн зөв хөтлөлт болон мэдээлж буй тоон мэдээллийг эх материалтай нь тулгаж, дэмжлэгт хяналт үнэлгээ хийж, тухай бүрт нь алдаа дутагдлуудыг арилгаж, зөвлөгөө өгч ажилласан.	
СТРАТЕГИ ЗОРИЛТ 20. Төрийн үйлчилгээний чанар хүртээмжийг сайжруулах							
20.1	Хяналтын чиглэл бүрээр эрүүл мэнд, сургалтын байгууллага, хүнс болон нийтийн үйлчилгээний байгууллагуудад салбарын сургалт зохион байгуулах	Улсын төсөв	Нийтдээ 240 аж ахуйн нэгж байгууллагын 2450 ажилтнуудад зохион байгуулсан. 12 нэр төрлийн гарын авлага зөвлөмжөөр хангаж ажилласан.	224 байгууллага, аж ахуйн нэгжийн 550 иргэн, албан тушаалтнуудыг хамааруулсан.	Холбогдох мэдээ мэдээллээр хангагдсан байна.	Тайлант хугацаанд эрүүл мэндийн байгууллага, боловсролын салбар, хүнсний чиглэлийн аж ахуйн эрхлэгч 121 байгууллага, аж ахуйн нэгжийн 536 албан тушаалтан, хүнд 10 удаагийн сургалт зохион байгуулсан. Аймгийн Засаг даргын тамгын газар, Газрын харилцаа, барилга, хот байгуулалтын газраас "Барилгын салбарын бүтээн байгуулалт, хариуцлага, хууль эрх зүйн орчин хангуулах" сэдвээр барилгын салбарын удирдах ажилтнууд, инженер техникийн ажилтнуудад зохион байгуулсан "Барилга-2024" зөвлөгөөнд оролцож "Барилгын зураг төсөлд тавих эрүүл ахуйн урьдчилсан хяналт"-ын талаар мэдээлэл хийж, харилцан санал солилцлоо.Нийт 45 хүн оролцсон. ХХААХҮЯ-аас "Хүнсний аюулгүй байдал. Хүнс эрүүл бол хүн эрүүл" сарын аяны нээлтэд оролцож, нээлтийн үйл ажиллагаанд оролцсон хүнсний чиглэлээр үйл ажиллагаа эрхлэгч ААН, иргэдэд 50 ширхэг хоолны хордлогоос сэргийлэх чиглэлээр зөвлөмж тарааж ажилласан. Өлгий сумын ЗДТГазраас хэлэлцүүлэгт оролцсон. Захиргааны журмаар хураагдсан бараа бүтээгдэхүүний зардал, устгалын талаар гарц шийдлийн талаар саналаа солилцлоо.	100%

						ЭМЯ-ны Салбарын хяналтын газрын 9/1238 дугаартай албан бичгийн дагуу Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллагын санхүүжилтээр Улаанбаатар хотод 2024 оны 05 дугаар сарын 09-10-ны өдрүүдэд зохион байгуулсан Эрүүл мэндийн салбарын улсын байцаагчдын зөвлөгөөнд 4 улсын /ахлах/ байцаагчид оролцсон. Өлгий сумын ЗДТГ, БОАЖГ, МЭХ-ны салбар хорооноос хамтран зохион байгуулсан "Эх дэлхий ба эмэгтэйчүүд" сургалт, зөвлөгөөнд 3 улсын /ахлах/ байцаагч оролцсон ТАЗ-өөс зохион байгуулсан Төрийн албан хаагчийн ёс зүйн сургалтанд хамрагдсан. Аймгийн Прокурорын газраас зохион байгуулсан " Эрүүл шүүлтээс ангид байх, хүний эрхийн зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх нь" сэдэвт сургалт, хэлэлцүүлэгт оролцсон. ЭМЯ-ны СХГ-аас зохион байгуулсан 5 удаагийн цахим сургалтанд хамрагдсан.	
20.2	Хяналт шалгалтын дүнгийн талаар болон хяналтын чиглэл бүрээр орон нутгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр мэдээлэл, сэрэмжлүүлэг, зөвлөмж өгөх	Улсын төсөв	Хяналт шалгалтын ажиллагаа ил тод байна. Иргэдийг мэдээ, мэдээллээр хангана.	2023 онд 5 хяналтын чиглэлээр орон нутгийн радиогоор-9 удаа, телевизээр-6 удаа мэдээлэл, сэрэмжлүүлэг, зөвлөмж хүргүүлсэн.	Иргэд мэдээ, мэдээллээр хангагдана.	Тайлант хугацаанд хяналт шалгалтын дүнгийн талаар телевизээр-4 удаа, радиогоор-2 удаа, хүнсний аюулгүй байдлыг хангуулах, хоолны хордлогот халдвараас урьдчилан сэргийлэх чиглэлээр телевизээр-4 удаа, радиогоор-4 удаа, нийтдээ 14 удаа хэвлэл мэдээллийн хэрэгслээр, байгууллагын фейж хуудас, ФБ хуудсаар 34 удаа ард иргэдэд мэдээ мэдээлэл, сэрэмжлүүлэг хүргэсэн байна.	100%

Нийт 20 зорилтын хүрээнд төлөвлөсөн 122 төрлийн арга хэмжээний биелэлт 99,5% байна.
119 арга хэмжээ100%,
2 арга хэмжээний 90%,
1 арга хэмжээний 70% биелэгдсэн.

Төлөвлөгөөг хянасан: Төсвийн Ерөнхийлөн захирагч

ЗАСАГ ДАРГА .... Е.ЗАНГАР

(албан тушаал)   (гарын үсэг)

2024 оны 12 дугаар сарын 12

Тэмдэг

Төлөвлөгөө тайлагнасан: Төсвийн Шууд захирагч

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ГАЗРЫН ДАРГА: ....   Н.САКЕН

(албан тушаал)   (гарын үсэг)

2024 оны 12 дугаар сарын 12

Тэмдэг